

1. Effektiv əməyin ilk faktoru nədir ?

- Motiv
- ✓ Əməyə təlabat
- Nəticə və məmmunluq
- Yuxarıda sadalananlar ;
- Xərclər

2. Erqonomika müəyyənləşdirmişdir ki, əmək vasitələri və şəraiti, hər şeydən əvvəl hansı baxımdan qiymətləndirilməlidir?

- psixoloji fəaliyyət baxımından;
- ✓ insanın xüsusiyyətləri baxımından
- texnoloji baxımdan;
- texnika ilə onu idarə edən insan arasındakı uyğunluq baxımından;
- insanın fiziki imkanları baxımından;

3. Erqonomika fənninin predmetini nə təşkil edir?

- operator və maşın arasında funksiyaların bölüşdürülməsi təşkil edir;
- ✓ "insan - fəaliyyətin texniki (informasiya) mühiti – fəaliyyətin predmeti - ətraf mühit" təşkil edir;
- iş haqqında qanunları öyrənmək təşkil edir;
- hec biri;
- əməliyyatların monotonluğunu, intellektual gərginliyi, iş şəraitini, biokimyəvi və fizioloji amilləri öyrənmək təşkil edir;

4. Erqonomika müəyyənləşdirmişdir ki, əmək vasitələri və şəraiti, hər şeydən əvvəl hansı baxımdan qiymətləndirilməlidir?

- psixoloji fəaliyyət baxımından;
- ✓ insanın xüsusiyyətləri baxımından
- texnoloji baxımdan;
- texnika ilə onu idarə edən insan arasındakı uyğunluq baxımından;
- insanın fiziki imkanları baxımından;

5. Erqonomikanın tarixi istinadlarına Azərbaycanda nə vadar etmişdir ?

- Əmək qanunlarının psixoloji analizi;
- ✓ Əmək qanunlarının psixoloji analizi; Psixi proseslərin təşkilində nəzəri biliklərə yönəlmə
- Psixi proseslərin təşkilində nəzəri biliklərə yönəlmə
- Əmək qanunlarının psixoloji analizi; İnsanın psixoloji əmək fəaliyyəti;
- İnsanın psixoloji əmək fəaliyyəti;

6. Erqonomika hansı elmlə daha yaxın əlaqəlidir?

- Psixoloqiya;
- ✓ Mühəndis psixoloji;
- Gigiyena;
- Əməyin sosioloqiya;
- Fizioloqiya.

7. Əmək özü özlüyündə hansı sistemə malikdir ?

- Şəxsi
- Spesifik
- Fərdi
- ✓ Xüsusi
- Yuxarıda sadalananlar

8. Erqonomikanın məqsədidir.

- bir şəxs tərəfindən işin yerinə yetirilməsinin asanlaşdırılması və əmək alətinin yaradılmasıdır;
- √ yuxarıda göstərilənlərin hər üçüdür;
- alətlərin yorğunluğun azaldılması və insan sağlamlığının qorunması üçün yaradılmış iş şəraitidir;
- heç biri deyil;
- işin səmərəliliyinin, təhlükəsizliyinin və rahatlığın təmin edilməsidir;

9. Erqonomik Tədqiqatlar Cəmiyyəti harda təşkil olunub?

- Fransada;
- √ Böyük Britaniyada;
- İsveçdə;
- Rusiyada;
- Almaniya ;

10. Almaniya Erqonomika fənni necə adlanır?

- Erqologiya;
- √ Antropotexnika;
- Mühəndis psixologiyası;
- Riyazi modelləşdirmə;
- İnsan amillərinin tədqiqi;

11. Hansılar erqonomika ilə bağlıdır?

- İnsanı öyrənən bütün elmlər, texniki elmlər, sosiologiya
- √ yuxarıda qeyd olunanların hamısı ilə;
- gibernetika, fizika, riyaziyyat, biologiya, iqtisad elmlər
- heç biri ilə;
- psixologiya, fiziologiya, gigiyena, pedaqogika;

12. İnsanın erqonomik xassəsinə təsir göstərir

- insanın ixtisasi; toxunma, iybilmə, səs duyğusu;
- √ onun görmə qabiliyyəti, toxunma, iybilmə, səs duyğusu, qavrayışı, hissi hərəkəti, yaddaşı, təfəkkürü, diqqəti;
- yaddaşı, təfəkkürü, diqqəti, yaşı, ixtisasi, cinsi;
- heç biri;
- insanın yaşı, ixtisasi, cinsi, yaddaşı, təfəkkürü, diqqəti;

13. Erqonomika hansı elmlə daha yaxın əlaqəlidir?

- Psixologiya;
- √ Mühəndis psixologiyası;
- Gigiyena;
- Əməyin sosiologiyası;
- Fiziologiya.

14. Erqonomikanın tarixi istinadlarına Azərbaycanda nə vadar etmişdir ?

- Əmək qanunlarının psixoloji analizi;
- √ Əmək qanunlarının psixoloji analizi; Psixi proseslərin təşkilində nəzəri biliklərə yönəlmə
- Psixi proseslərin təşkilində nəzəri biliklərə yönəlmə
- Əmək qanunlarının psixoloji analizi; İnsanın psixoloji əmək fəaliyyəti;
- İnsanın psixoloji əmək fəaliyyəti;

15. İlk dəfə olaraq Erqonomik cəmiyyətin hansı xarici dövlətdə və nə vaxt təşkil edilmişdir. Xarici dövlətlərin hansında ilk dəfə olaraq harada və nə vaxt birinci erqonomik cəmiyyət təşkil edilmişdir ?

- 1930 – cu il Fransa;
- √ 1949 – cu il İngiltərə;
- 1955 – ci il İspaniya;

- 1959 - cu il İtaliya;
- 1940 – cı il Almaniya;

16. Xarici dövlətlərin hansında ilk dəfə olaraq vaxt birinci erqonomik cəmiyyət təşkil edilmişdir ?

- 1930 – cu il Fransa;
- √ 1949 – cu il İngiltərə;
- 1955 – ci il İspaniya;
- 1959 - cu il İtaliya;
- 1940 – cı il Almaniya;

17. Erqonomika nəyi öyrədir ?

- Erqonomik sistemin spesifik tərkibi, fəaliyyət növündə keyfiyyətə dolayısı ilə təsiri,
- √ “ İnsan – maşın - ətraf mühit sistemində insanın fəaliyyəti.
- “İnsan – maşın – mühit” sistemi;
- Praktiki fəaliyyətin alətləri.
- “ İnsan – maşın - ətraf mühit sistemində insanın fəaliyyəti və erqonomik sistemin spesifik tərkibi, fəaliyyət növündə keyfiyyətə dolayısı ilə təsiri

18. Erqonomika hansı elmlərlə əlaqədardır?

- Fiziologiya, qıqiyena.
- Mühəndis psixoloji, psixologiya, Əməyin sosiologiyası
- Riyaziyyatla.
- √ Mühəndis psixoloji, psixologiya.
- Əməyin sosiologiyası

19. Erqonomika fənnində əsasən hansı məqamlar öyrənilir ?

- Erqonomik sistemin spesifik tərkibi, fəaliyyət növündə keyfiyyətə dolayısı ilə təsiri, insanın şəxsiyyət kimi inkişafı və funksional vəziyyəti.
- √ “ İnsan – maşın - ətraf mühit sistemində insanın fəaliyyəti
- “İnsan – maşın – mühit” sistemi;
- Praktiki fəaliyyətin alətləri.
- “ İnsan – maşın - ətraf mühit sistemində insanın fəaliyyəti, Erqonomik sistemin spesifik tərkibi, fəaliyyət növündə keyfiyyətə dolayısı ilə təsiri, insanın şəxsiyyət kimi inkişafı və funksional vəziyyəti

20. Əmək alətlərinə nələr aid edilir ?

- Müxtəlif əşyalar
- √ Yuxarıda sadalananlar
- Əmək şəraiti;
- İş yeri
- Əmək alətləri

21. Aşağıdakılardan hansı erqonomika adlanır?

- hər üçü;
- √ insan- maşın- istehsalat mühiti sistemi
- fiziologiya və peşə sağlamlığı;
- heç biri;
- operator və maşın arasında funksiyaların bölüşdürülməsini;

22. "Erqonomika" aşağıdakılardan hansını öyrənən elmdir?

- insan fəaliyyətinin səmərəliliyinin təmin edən bir elmdir;
- heç biridir;
- hər üçüdür;
- √ alətlərin və şəraitin optimallaşdırılması məqsədi ilə, onun məhsuldarlığının və keyfiyyətinin yüksəldilməsi üçün iş prosesini öyrənən bir elmdir;

- əməliyyatların monotonluğunu, intellektual gərginliyi, iş şəraitini, biokimyəvi və fizioloji amilləri öyrənən bir elmdir;

23. Erqonomik sistem nəyi əhatə edir?

- insan ətraf mühitlə əlaqəsini
- mühəndis psixologiyasını;
- heç birini;
- insanın texnologiyaya təsirini;
- ✓ idarəetmə, nəzarət, proqramlaşdırma, xidmət etməni;

24. ABŞ-da Erqonomika fənni necə adlanır?

- Erqologiya;
- Riyazi modelləşdirmə;
- Mühəndis psixologiyası;
- ✓ İnsan amillərinin tədqiqi
- Antropotexnika;

25. Erqonomika termini nə vaxt qəbul edilib?

- 1948-ci ildə;
- 1849-cu ildə;
- 1848-ci ildə;
- ✓ 1949-cu ildə;
- 1959-cu ildə;

26. Erqonomikanun başlıca vəzifəsi nəyi tədqiq etməkdir.?

- alətlərin və şəraitin optimallaşdırılmasını tədqiq etməkdir;
- yeni fəaliyyət növlərinin proektləşdirilməsi problemini tədqiq etməkdir;
- heç biri deyil;
- ✓ insan, maşın və istehsalat mühiti arasındakı qarşılıqlı əlaqəni tədqiq etməkdir;
- operator və maşın arasında funksiyaların bölüşdürülməsini tədqiq etməkdir;

27. Erqonomika nə deməkdir?

- ✓ iş haqqında qanun deməkdir;
- əmək haqqında qanun deməkdir;
- fiziologiya deməkdir;
- heç biri deyil
- insan- maşın sistemi deməkdir;

28. Erqonomika hansı elmlərlə əlaqədardır?

- Fiziologiya, qiçiyena.
- Mühəndis psixoloji, psixoloqiya, Əməyin sosioloqiya
- Riyaziyyatla.
- ✓ Mühəndis psixoloji, psixoloqiya.
- Əməyin sosioloqiya

29. Xarici dövlətlərin hansında ilk dəfə olaraq vaxt birinci erqonomik cəmiyyət təşkil edilmişdir ?

- 1930 – cu il Fransa;
- 1940 – cı il Almaniya;
- 1959 - cu il İtaliya;
- 1955 – ci il İspaniya;
- ✓ 1949 – cu il İngiltərə;

30. Erqonomika fənnində əsasən hansı məqamlar öyrənilir ?

- Erqonomik sistemin spesifik tərkibi, fəaliyyət növündə keyfiyyətə dolayısı ilə təsiri, insanın şəxsiyyət kimi inkişafı və funksional vəziyyəti.
- Praktiki fəaliyyətin alətləri.
- “İnsan – maşın – mühit” sistemi;
- √ “ İnsan – maşın - ətraf mühit sistemində insanın fəaliyyəti
- “ İnsan – maşın - ətraf mühit sistemində insanın fəaliyyəti, Erqonomik sistemin spesifik tərkibi, fəaliyyət növündə keyfiyyətə dolayısı ilə təsiri, insanın şəxsiyyət kimi inkişafı və funksional vəziyyəti

31. İlk dəfə olaraq Erqonomik cəmiyyətin hansı xarici dövlətdə və nə vaxt təşkil edilmişdir. Xarici dövlətlərin hansında ilk dəfə olaraq harada və nə vaxt birinci erqonomik cəmiyyət təşkil edilmişdir ?

- 1940 – cı il Almaniya;
- 1959 - cu il İtaliya;
- 1955 – ci il İspaniya;
- √ 1949 – cu il İngiltərə;
- 1930 – cu il Fransa;

32. Erqonomika nəyi öyrədir ?

- Erqonomik sistemin spesifik tərkibi, fəaliyyət növündə keyfiyyətə dolayısı ilə təsiri,
- √ “ İnsan – maşın - ətraf mühit sistemində insanın fəaliyyəti.
- “İnsan – maşın – mühit” sistemi;
- Praktiki fəaliyyətin alətləri.
- “ İnsan – maşın - ətraf mühit sistemində insanın fəaliyyəti və erqonomik sistemin spesifik tərkibi, fəaliyyət növündə keyfiyyətə dolayısı ilə təsiri

33. Erqonomikanın ali məqsədlərini say etibarlı ilə neçə nəzəri məsələlərlə təyin etmək olar ?

- √ 7.0
- 4.0
- 5.0
- 3.0
- 2.0

34. İnsan-maşın sistemi nəyi əhatə edən bir sistemdir?

- sosial-texniki sistemlərin optimallaşdırılmasını;
- √ maddi əşyaların hazırlanması, idarəetmə, informasiyanın emalı proseslərində texniki qurğular ilə insan-operatorun və ya operator qrupunun qarşılıqlı təsirini;
- işin planlaşdırılması, ofis məkanının quraşdırılması, əməyin gigiyenasını;
- sosial-texniki sistemlərin layihələndirilməsini;
- insan-operatorun və ya operator qrupunun qarşılıqlı təsirini;

35. Mikroerqonomika nə ilə məşğul olur?

- sosial-texniki sistemlərin optimallaşdırılması ilə bağlı məsələləri ilə məşğul olur;
- √ insan – maşın sisteminin tədqiqi ilə məşğul olur;
- layihənin işlənilib-hazırlanması və idarəetmə ilə məşğul olur;
- sosial-texniki sistemlərin layihələndirilməsi ilə məşğul olur;
- “insan – kollektiv”, “kollektiv-təşkilat”, “kollektiv-maşın”, “insan şəbəkə” sistemlərinin öyrənilməsi ilə məşğul olur;

36. Təşkilati erqonomika nəyi öyrənir?

- qavrayış, yaddaş, qərarların qəbulu kimi psixi proseslərlə bağlı olur, insan və sistemin digər elementləri arasındakı qarşılıqlı əlaqəni;
- √ təşkilati strukturu və idarəetmə proseslərini özündə əks etdirən sosial-texniki sistemlərin optimallaşdırılması ilə bağlı məsələləri;
- fiziki əməyə münasibət göstərən insanın anatomik, antropometrik, fizioloji və bi mexanika xüsusiyyətləri ilə bağlı məsələləri öyrənir;
- layihənin işlənilib-hazırlanması, inkişafı, əməkdaşlıq, müştərək iş və idarəetməni;
- sosial-texniki sistemlərin optimallaşdırılması ilə bağlı məsələləri;

37. Erqonomika üzrə britaniyalı mütəxəssis Brayan Şeyklə görə “istehlak mallarının erqonomikası” hansı illəri əhatə edir?

- 1950-ci illəri;
- √ 1970 -ci ildə;
- 1980-ci illəri;
- 1990-cı illəri;
- 1960-ci illəri;

38. Beynəlxalq Erqonomika Assosiasiyası (BEA) necənci ildə təsis edilib?

- 1951-ci ildə;
- √ 1961-ci ildə;
- 1960-ci ildə;
- 1967-ci ildə;
- 1955-ci ildə;

39. Təşkilati erqonomika nəyi öyrənir?

- qavrayış, yaddaş, qərarların qəbulu kimi psixi proseslərlə bağlı olur, insan və sistemin digər elementləri arasındakı qarşılıqlı əlaqəni;
- √ təşkilati strukturu və idarəetmə proseslərini özündə əks etdirən sosial-texniki sistemlərin optimallaşdırılması ilə bağlı məsələləri;
- fiziki əməyə münasibət göstərən insanın anatomik, antropometrik, fizioloji və biomexanika xüsusiyyətləri ilə bağlı məsələləri öyrənir;
- layihənin işlənib-hazırlanması, inkişafı, əməkdaşlıq, müştərək iş və idarəetməni;
- sosial-texniki sistemlərin optimallaşdırılması ilə bağlı məsələləri;

40. Erqonomikanın ali məqsədlərini say etibarlı ilə neçə nəzəri məsələlərlə təyin etmək olar ?

- 5.0
- √ 7.0
- 2.0
- 4.0
- 3.0

41. Erqonomika üzrə britaniyalı mütəxəssis Brayan Şeyklə görə "Sənaye Erqonomikası" hansı illəri əhatə edir?

- 1950-ci illəri;
- √ 1960-ci illəri;
- 1980-ci illəri;
- 1990-cı illəri;
- 1970 -ci ildə;

42. Fiziki mühitin erqonomikası nəyi öyrənir?

- qavrayış, yaddaş, qərarların qəbulu kimi psixi proseslərlə bağlı olur, insan və sistemin digər elementləri arasındakı qarşılıqlı əlaqəni;
- √ fiziki əməyə münasibət göstərən insanın anatomik, antropometrik, fizioloji və biomexanika xüsusiyyətləri ilə bağlı məsələləri öyrənir;
- layihənin işlənib-hazırlanması, inkişafı, əməkdaşlıq, müştərək iş və idarəetməni;
- insan-kompüterin qarşılıqlı təsirini, sosial-texniki sistemlərin layihələndirilməsini;
- sosial-texniki sistemlərin optimallaşdırılması ilə bağlı məsələləri;

43. İdraki erqonomika nəyi öyrənir?

- sosial-texniki sistemlərin optimallaşdırılması ilə bağlı məsələləri;
- √ qavrayış, yaddaş, qərarların qəbulu kimi psixi proseslərlə bağlı olur, insan və sistemin digər elementləri arasındakı qarşılıqlı əlaqəni;
- layihənin işlənib-hazırlanması, inkişafı, əməkdaşlıq, müştərək iş və idarəetməni;
- insan-kompüterin qarşılıqlı təsirini, sosial-texniki sistemlərin layihələndirilməsini;
- fiziki əməyə münasibət göstərən insanın anatomik, antropometrik, fizioloji və biomexanika xüsusiyyətləri ilə bağlı məsələləri öyrənir;

44. Midierqonomika nə ilə məşğul olur?

- insan – maşın sisteminin tədqiqi ilə məşğul olur;
- √ "insan – kollektiv", "kollektiv-təşkilat", "kollektiv-maşın", "insan şəbəkə" sistemlərinin öyrənilməsi ilə məşğul olur;
- "insanlar - Cəmiyyət", "təşkilat - təşkilatların sistemi" kimi bir çox ümumi sistemləri tədqiq edir;
- sosial-texniki sistemlərin layihələndirilməsi ilə məşğul olur

- sosial-texniki sistemlərin optimallaşdırılması ilə bağlı məsələləri ilə məşğul olur;

45. "Kollektiv-maşın", insan-şəbəkə", "kollektiv-təşkilat", "insan-işçi qrup- kollektiv-ekipaj- təşkilat" sistemlərinin tədqiqi ergonomikanın hansı sahəsinə aiddir?

- mikroergonomikaya;
- ✓ midiergonomikaya;
- hec birinə;
- hər üçünə;
- makroergonomikaya;

46. Makroergonomika nə ilə məşğul olur?

- "insan – kollektiv", "kollektiv-təşkilat", "kollektiv-maşın", "insan şəbəkə" sistemlərinin öyrənilməsi ilə məşğul olur;
- insan – maşın sisteminin tədqiqi ilə məşğul olur;
- sosial-texniki sistemlərin optimallaşdırılması ilə bağlı məsələləri ilə məşğul olur;
- ✓ "insanlar - Cəmiyyət", "təşkilat - təşkilatların sistemi" kimi bir çox ümumi sistemləri tədqiq edir;
- sosial-texniki sistemlərin layihələndirilməsi ilə məşğul olur;

47. Təşkilatların dizaynı, işin planlaşdırılması, ofis məkanının quraşdırılması, əməyin gigiyenası, şəbəkə interfeysi proqram layihəsi ergonomikanın hansı sahəsinə aiddir?

- mikroergonomikaya;
- ✓ midiergonomikaya;
- hec birinə;
- hər üçünə;
- makroergonomikaya;

48. Ergonomikanın müxtəlif anlayışlarının hazırda hansı mövcuddur?

- Formal – təşkilatı.
- ✓ Məntiqli.
- Tərkibli s.n. 1 və 2 .
- Fəlsəfi.
- Tərkib – spesifik.

49. Ergonomikanın başlıca məqsədi nədir ?

- İTMS-nin effektivliyinin artırılması;
- ✓ İnsanın həyat tərzinin yaşılşdırılması;
- Xərclərin artırılması;
- Yuxarıda sadalananlar;
- İTMS – də ərzaq istehsalının azalması;

50. Ergonomikada başlıca məqsəd nədir ?

- İTMS-nin effektivliyinin artırılması;
- ✓ İnsanın həyat tərzinin yaşılşdırılması;
- Xərclərin artırılması;
- Yuxarıda sadalananlar;
- İTMS – də ərzaq istehsalının azalması;

51. Ergonomikada əsas və birinci məqsəd nədir ?

- Psixoloji sərfiyyatı tapmaq
- ✓ Effektivliyi artırmaq
- Keyfiyyəti müəyyənləşdirmək.
- Münasibətləri qurmaq
- Məhsuldarlığı artırmaq.

52. Erqonomika tapşırığını nə təşkil edir?
- Erqonomikanın özəlliyin E.Ö. formalaşdırılması.
  - √ Texniki alətlərin istismarı.
  - İnsanın şəxsiyyət kimi inkişafı.
  - Yuxarıda sadalananların hamısı.
  - Texniki alətlərin təşkili.
53. Elm kimi erqonomika fənnini nə təşkil edir?
- Profesional hazırlıq , onun yerinə yetirilməsi və ya məqsədə nail olmaq üçün tədbirlər sistemi
  - İnsanın şəxsiyyət kimi inkişafı və sağlamlığı.
  - Erqonomik özəlliyi. E. Ö.
  - √ Texniki alətlərlə insan və insan qruplarının sistemli şəkildə qarşılıqlı əlaqəsi
  - Texniki alətlərlə insan və insan qruplarının sistemli şəkildə qarşılıqlı təsiri, Profesional hazırlıq , onun yerinə yetirilməsi və ya məqsədə nail olmaq üçün tədbirlər sistemi
54. Azərbaycan Erqonomikasında tarixi istinadlara nə vadar etmişdir ?
- Əmək qanunlarının psixoloji analizi;
  - √ Əmək qanunlarının psixoloji analizi;Psixi proseslərin təşkilində nəzəri biliklərə yönəlmə
  - Psixi proseslərin təşkilində nəzəri biliklərə yönəlmə
  - Əmək qanunlarının psixoloji analizi;İnsanın psixoloji əmək fəaliyyəti;
  - İnsanın psixoloji əmək fəaliyyəti;
55. "Erqonomika"termini nə mənə daşıyır ?
- Əməklə bağlı münasibətləri
  - √ Əmək qanunu
  - Əmək qanunu, Əmək haqda elm, qanuna uyğunluqla əsaslanmış təbiət haqda elm
  - Əmək fəaliyyəti.
  - Əmək haqda elm, qanuna uyğunluqla əsaslanmış təbiət haqda elm.
56. "Erqonomika"tərcümədə nə mənə daşıyır ?
- Əmək.
  - √ Əmək qanunu
  - Əmək qanunu və Əmək haqda elm, qanuna uyğunluqla əsaslanmış təbiət haqda elm.
  - Əmək fəaliyyəti.
  - Əmək haqda elm, qanuna uyğunluqla əsaslanmış təbiət haqda elm.
57. İş yerlərini və istehsal problemlərini qarşılıqlı səviyyədə araşdırır:
- makroerqonomika;
  - √ midierqonomika;;
  - hec biri;
  - hər üçü
  - mikroerqonomika;
58. "İnsan-maşın-insan", "insan-maşın-proses", "insan-proqram təminatı-əməliyyat sistemi", "insan-maşın" sistemləri erqonomikanın hansı sahəsinə aiddir?
- midierqonomikaya;
  - √ mikroerqonomikaya;
  - hec birinə;
  - hər üçünə;
  - makroerqonomikaya;
59. XX əsrin sonlarından erqonomikada necə əsas istiqamət fərqləndirilir?

- 6.0
- 4.0
- √ 3.0
- 5.0
- 2.0

60. Erqonomika üzrə britaniyalı mütəxəssis Brayan Şeyklə görə “idraki və təşkilati erqonomika” hansı illəri əhatə edir?

- 1950-ci illəri;
- √ 1990-cı illəri;
- 1970 -ci ildə;
- 1980-ci illəri;
- 1960-ci illəri;

61. Erqonomika üzrə britaniyalı mütəxəssis Brayan Şeyklə görə ““insan-kompüter” interfeysi və erqonomika proqram” hansı illəri əhatə edir?

- 1950-ci illəri;
- √ 1980-ci illəri;
- 1970 -ci ildə;
- 1990-cı illəri;
- 1960-ci illəri;

62. Keçmiş SSRİ-də, o cümlədən Azərbaycanda erqonomikanın ikinci dirçəlişi neçənci illərə təsadüf edir?

- 1940-cı illərin əvvəllərində;
- √ 1960-cı illərin əvvəllərində;
- 1970-cı illərin əvvəllərində;
- 1980-cı illərin əvvəllərində;
- 1950-cı illərin əvvəllərində;

63. Müasir erqonomikanın banisi kim hesab olunur?

- İ.M Seçenov;
- √ V.B. Yastşembovskiy;
- N.M.Dobrotvorskiy;
- N.A.Bernşteyn;
- V.M.Bexterev;

64. Erqonomikanın başlıca məqsədi nədir ?

- İTMS-nin effektivliyinin artırılması;
- √ İnsanın həyat tərzinin yaşılşdırılması;
- Xərclərin artırılması;
- Yuxarıda sadalananlar;
- İTMS – də ərzaq istehsalının azalması;

65. Erqonomikada başlıca məqsəd nədir ?

- İTMS-nin effektivliyinin artırılması;
- √ İnsanın həyat tərzinin yaşılşdırılması;
- Xərclərin artırılması;
- Yuxarıda sadalananlar;
- İTMS – də ərzaq istehsalının azalması;

66. Erqonomika tapşırığını nə təşkil edir?

- Erqonomikanın özəlliyin E.Ö. formalaşdırılması.
- √ Texniki alətlərin istismarı.
- İnsanın şəxsiyyət kimi inkişafı.

- Yuxarıda sadalananların hamısı.
- Texniki alətlərin təşkili.

67. Elm kimi ergonomika fənnini nə təşkil edir?

- Profesional hazırlıq , onun yerinə yetirilməsi və ya məqsədə nail olmaq üçün tədbirlər sistemi
- √ Texniki alətlərlə insan və insan qruplarının sistemli şəkildə qarşılıqlı əlaqəsi
- Ergonomik özəlliyi. E. Ö.
- İnsanın şəxsiyyət kimi inkişafı və sağlamlığı.
- Texniki alətlərlə insan və insan qruplarının sistemli şəkildə qarşılıqlı təsiri, Profesional hazırlıq , onun yerinə yetirilməsi və ya məqsədə nail olmaq üçün tədbirlər sistemi

68. Ergonomikanın müxtəlif anlayışlarının hazırda hansı mövcuddur?

- Formal – təşkilatı.
- √ Məntiqli.
- Tərkibli s.n. 1 və 2 .
- Fəlsəfi.
- Tərkib – spesifik.

69. Azərbaycan Ergonomikasında tarixi istinadlara nə vadar etmişdir ?

- Əmək qanunlarının psixoloji analizi;
- √ Əmək qanunlarının psixoloji analizi;Psixi proseslərin təşkilində nəzəri biliklərə yönəlmə
- Psixi proseslərin təşkilində nəzəri biliklərə yönəlmə
- Əmək qanunlarının psixoloji analizi;İnsanın psixoloji əmək fəaliyyəti;
- İnsanın psixoloji əmək fəaliyyəti;

70. “Ergonomika”tərcümədə nə mənə daşıyır ?

- Əmək.
- √ Əmək qanunu
- Əmək qanunu və Əmək haqda elm, qanuna uyğunluqla əsaslanmış təbiət haqda elm.
- Əmək fəaliyyəti.
- Əmək haqda elm, qanuna uyğunluqla əsaslanmış təbiət haqda elm.

71. “Ergonomika”termini nə mənə daşıyır ?

- Əməklə bağlı münasibətləri
- √ Əmək qanunu
- Əmək qanunu, Əmək haqda elm, qanuna uyğunluqla əsaslanmış təbiət haqda elm
- Əmək fəaliyyəti.
- Əmək haqda elm, qanuna uyğunluqla əsaslanmış təbiət haqda elm.

72. Əməyin fiziologiyası nəyi öyrədir ?

- Əməyin canlı,vacib və əlavə komponentləri, qiymət, sərfiyyat, gəlir, və sairə ;
- √ İnsan orqanizminin əmək və əməkqabiliyyətli, enerji, əsəb və psixoloji itkisi;
- İnsan şəxsiyyətinin vacib və profisional özəlliyi, psixi prosesi və funksionallığı, operativ konseptual modeli ;
- Əmək və onun dinamikası, münasibət və komponentləri,kadrların yerləşdirilməsi, kadrların nizamlanması və sairə xüsusi sosial sistem kimi ;
- Əməyin predmetində material,enerqetik və infomasiyon araşdırmalar ;

73. Vahid özəlliyin hansı göstəriciləri ölçülmə üsulu ilə müəyyənləşdirilir ?

- İş yerinin ölçüsü.
- √ Havanın temperaturu.
- Bütövlükdə alqoritm fəaliyyətinin aparılmasında vaxt və dəqiqlik.
- Yuxarıda sadalananlar.
- Əməliyyat fəaliyyətinin ayrıca aparılmasında vaxt və dəqiqlik.

74. İş prosesində insan-operatorun orqanizminin funksiyalarının psixofizioloji təşkilinin öyrənilməsinə imkan verir

- mühəndis-psixoloji metodlar;
- √ psixofizioloji və şəxsi metodları;
- modelləşdirmə metodları;
- göstərilənlərin hamısı;
- riyazi metodlar;

75. Erqonomikada monoqrafik metod nəyə xidmət edir ?

- Hər bir istehsalat və hər bir sahələrin vəziyyətinin detallıqla öyrənilməsi.
- √ Təhlükəsiz hərəkət və ya rahat vəziyyətə nail olmağa xidmət edir.
- İstehsalat sahələrində sistemə baş vermiş zədə səbəblərinin, bədbəxt hadisələrin təyininə xidmət edir
- Təhlükəsiz komponentlərin yerləşdirilməsinə.
- İstehsalat sahələrində sistemə baş vermiş zədə səbəblərinin, bədbəxt hadisələrin yerlərinin təyininə xidmət edir

76. Erqonomik metodların dördüncü qrupu necə adlanır?

- informasiyanın işlənilib-hazırlanmasının kəmiyyət və keyfiyyətinin müxtəlif üsulları;
- √ insan "insan- maşın" sisteminin fəaliyyətinin vahid təsviri kontekstində əldə edilmiş məlumatların müxtəlif üsulları;
- təşkilati metodlar;
- sosial-texniki sistemlərin layihələndirilməsi
- elmi məlumatların əldə edilməsinin empirik üsulları;

77. Erqonomik metodların üçüncü qrupu necə adlanır?

- insan "insan- maşın" sisteminin fəaliyyətinin vahid təsviri kontekstində əldə edilmiş məlumatların müxtəlif üsulları;
- √ informasiyanın işlənilib-hazırlanmasının kəmiyyət və keyfiyyətinin müxtəlif üsulları;
- təşkilati metodlar;
- sosial-texniki sistemlərin layihələndirilməsi;
- elmi məlumatların əldə edilməsinin empirik üsulları;

78. Erqonomik tələblər hansılardır ?

- Tələblərin erqonomik sistemin komponentlərinə istiqamətləndirilməsi.
- √ Tələblərin insan faktoru hesabına istiqamətləndirilməsi.
- Bu tələblərin insan faktorunun hesablanmasına istiqamətləndirilməsi, erqonomik sistem və erqonomik özəllik komponentlər kimi özünü biruzə verir və insan sağlamlığını qoruyur.
- Yuxarıda sadalananlar.
- Tələblərin erqonomik özəlliyə yox, erqonomik sistemin komponentlərinə istiqamətləndirilməsi.

79. Sistemli təşkilətmə aşağıdakı ehtimallardan hansına cavab verməməlidir?

- Ayrı-ayrı elementlərin çıxış effekti ümumi sistemin çıxış effektində birləşir.;
- √ hərəkətlərin səmərəliliyi, skelet-əzələ sisteminin işi nöqtəyi-nəzərindən insanın hərəkətinin aktivliyi;
- elmi məqsəd işəgötürənlərin fəaliyyətini müəyyənləşdirir və sistemin düzgün işləyib-ışləmədiyini mühakimə etməyə imkan verir;
- Sistem məqsədə istiqamətlənib. Ümumilikdə, insanla qarşılıqlı təsirdə olan sistemlər məqsədə istiqamətlənir, çünki insanın incəsənət yaradıcılığı əsasında yaranır.
- Ölçmə, qiymətləndirmə, əks əlaqə sistemin təşkilinin tərkib hissəsidir. Əgər, məqsəd müəyyən edilmişdirsə, xüsusilə də miqdarca müəyyən edilə bilirsə, onda bu məqsədə nail olmaq üçün iş xarakteristikasının etalonu müəyyən olunur.

80. Sistemli təşkilətmə aşağıdakı ehtimallara cavab verməlidir:

- Sistem ierarxiya prinsipi əsasında qurulub, yəni daha aşağı sistem daha yuxarı sistemin daxilində qurulur, sistemin çıxış effekti yuxarı sistemi ilə qəbul olunur və prosesə çevrilir;
- √ yuxarıda göstərilənlərin hamısına.
- elmi məqsəd işəgötürənlərin fəaliyyətini müəyyənləşdirir və sistemin düzgün işləyib-ışləmədiyini mühakimə etməyə imkan verir;
- Sistemin hər bir elementi ümumi məqsədə qulluq etməlidir.;
- Sistemin hər bir elementi bütün digər elementlərə təsir göstərir

81. Elmi məlumatların əldə edilməsinin təşkilati metodlarıdır?
- √ layihə və tədqiqata sistemli və fəal yanaşmanı təmin edən ergonomikanın metodoloji vasitələri
  - sosial-texniki sistemlərin layihələndirilməsi;
  - əmək hərəkətlərin səmərəliliyi, skelet-əzələ sisteminin işi nöqtəyi-nəzərindən insanın hərəkətinin aktivliyi;
  - elmi məlumatların əldə edilməsinin empirik üsulları;
  - informasiyanın işlənilib-hazırlanmasının kəmiyyət və keyfiyyətinin müxtəlif üsulları;
82. Ergonomik metodların ikinci qrupu necə adlanır?
- insan “insan- maşın” sisteminin fəaliyyətinin vahid təsviri kontekstində əldə edilmiş məlumatların müxtəlif üsulları;
  - √ elmi məlumatların əldə edilməsinin empirik üsulları;
  - təşkilati metodlar;
  - sosial-texniki sistemlərin layihələndirilməsi;
  - informasiyanın işlənilib-hazırlanmasının kəmiyyət və keyfiyyətinin müxtəlif üsulları;
83. Ergonomik tələblər hansılardır ?
- Tələblərin ergonomik sistemin komponentlərinə istiqamətləndirilməsi.
  - √ Tələblərin insan faktoru hesabına istiqamətləndirilməsi.
  - Bu tələblərin insan faktorunun hesablanmasına istiqamətləndirilməsi, ergonomik sistem və ergonomik özəllik komponentlər kimi özünü biruzə verir və insan sağlamlığını qoruyur.
  - Yuxarıda sadalananlar.
  - Tələblərin ergonomik özəlliyə yox, ergonomik sistemin komponentlərinə istiqamətləndirilməsi.
84. Vahid özəlliyn hansı göstəriciləri ölçülmə üsulu ilə müəyyənləşdirilir ?
- İş yerinin ölçüsü.
  - √ Havanın temperaturu.
  - Bütövlükdə alqoritm fəaliyyətinin aparılmasında vaxt və dəqiqlik.
  - Yuxarıda sadalananlar.
  - Əməliyyat fəaliyyətinin ayrıca aparılmasında vaxt və dəqiqlik.
85. Müxtəlif anlayışlarının Ergonomikada hansı mövcuddur?
- Formal – təşkilatı.
  - √ Məntiqli.
  - Formal – təşkilatı, Tərkib – spesifik.
  - Fəlsəfi.
  - Tərkib – spesifik.
86. İnsanın əmək prosesində fəaliyyəti hansı göstəricilərlə əhatə olunur ?
- Antropometri;
  - √ Yuxarıda sadalananların hamısı;
  - Fizioloji;
  - Psixofizioloji;
  - Gigiyenik;
87. İnsan – Maşın – Mühit sistemində problemlərin həlli ergonomikada neçə istiqamətdə özündə birləşdirir ?
- 5;
  - √ 2.0
  - 1;
  - 7.0
  - 3;
88. Hansı elmlərlə Ergonomikanın bağlılığı var?
- Fiziologiya, gigiyena.

- ✓ Mühəndis psixoloji, psixoloqiya.
- Riyaziyyatla.
- 1 – 3 s.n. tərkibli.
- Əməyin sosioloqiya.

89. Hansı elmlər ergonomikaya daha yaxındır ?

- Psixoloqiya;
- Əməyin sosioloqiya;
- Gigiyena;
- ✓ Mühəndis psixoloji;
- Fizioloqiya.

90. Ergonomikanın strukturunu nə formalaşdırır ?

- Məram
- Təhlükəsizlik.
- İnsan – Operator.
- ✓ Məqsəd
- Komfort.

91. Ergonomikada topoqrafik metod nəyə xidmət edir?

- İTMS - təyininə xidmət edir
- maşınların layihələndirilməsinə xidmət edir
- 2 və 3 s.n. ardıcılığı ilə
- ✓ istehsalat sahələrində sistemətik baş vermiş zədə səbəblərinin, bədbəxt hadisələrin yerlərinin təyininə xidmət edir
- İnsan-operator fəaliyyətinə xidmət edir

92. Ergonomikada monoqrafik metod nəyə xidmət edir?

- istehsalat sahələrində sistemətik baş vermiş zədə səbəblərinin, bədbəxt hadisələrin yerlərinin təyininə xidmət edir
- təhlükəsiz hərəkət və ya rahat vəziyyətə nail olmağa xidmət edir
- təhlükəsiz komponentlərin yerləşdirilməsinə
- ✓ hər bir istehsalat və hər bir sahələrin vəziyyətinin detallıqla öyrənilməsi
- istehsalat sahələrində sistemətik baş vermiş zədə səbəblərinin, bədbəxt hadisələrin yerlərinin təyininə xidmət edir

93. Ergonomikada monoqrafik metod nəyə xidmət edir ?

- Hər bir istehsalat və hər bir sahələrin vəziyyətinin detallıqla öyrənilməsi.
- Təhlükəsiz komponentlərin yerləşdirilməsinə.
- İstehsalat sahələrində sistemətik baş vermiş zədə səbəblərinin, bədbəxt hadisələrin təyininə xidmət edir
- ✓ Təhlükəsiz hərəkət və ya rahat vəziyyətə nail olmağa xidmət edir.
- İstehsalat sahələrində sistemətik baş vermiş zədə səbəblərinin, bədbəxt hadisələrin yerlərinin təyininə xidmət edir

94. Ergonomikada qruplu metod nəyə xidmət edir?

- təhlükəsiz komponentlərin yerləşdirilməsinə
- təhlükəsiz hərəkət və ya rahat vəziyyətə nail olmağa xidmət edir
- maşınların layihələndirilməsinə xidmət edir
- istehsalat sahələrində sistemətik baş vermiş zədə səbəblərinin, bədbəxt hadisələrin yerlərinin təyininə xidmət edir
- ✓ sistemli şəkildə hər bir bədbəxt hadisələrin baş vermə səbəblərinin: cinsi, yaşa, zədələnmənin iş stajı, zədənin xarakteri, təsir faktoru və ayrılmış hər bir detallığın öyrənilməsi

95. Ergonomikada sturukturu nə formalaşdırır ?

- Məqam.
- İnsan – operator.
- ✓ Məqsəd.
- Konfort.

- Təhlükəsizlik.

96. Erqonomika tapşırığı nədir?

- Erqonomikanın özəlliyin E.Ö. formalaşdırılması.
- Texniki alətlərin təşkili.
- Yuxarıda sadalananların hamısı.
- İnsanın şəxsiyyət kimi inkişafı.
- ✓ Texniki alətlərin istismarı.

97. Erqonomika fənnini bir elm kimi nəyi təşkil edir?

- Erqonomik özəlliyi. E. Ö.
- İnsanın şəxsiyyət kimi inkişafı və sağlamlığı.
- Profesional hazırlıq , onun yerinə yetirilməsi və ya məqsədə nail olmaq prosesində
- Texniki alətlərlə insan və insan qruplarının sistemli qanunauyğunluğunun təsiri, Profesional hazırlıq , onun yerinə yetirilməsi və ya məqsədə nail olmaq prosesi
- ✓ Texniki alətlərlə insan və insan qruplarının sistemli qanunauyğunluğunun təsirinin

98. Erqonomik olaraq iş yeri necə xarakterizə edilir?

- ✓ 1 və 2 s.n. ardıcılıqları
- dözümlü
- ayrıca, ya da kollektiv
- iş yerinin əhatəsi və ya sahəsinə diqqət yetirilməsi və ya bölüşdürülməsi
- etibarlı

99. Əməyin gigiyenası nəyi öyrədir?

- İnsan orqanizminə təsiri imkanı nöqteyi nəzərdən, insanın əmək fəaliyyətinin mühitə təsiri ,keyfiyyət tələblərinin əmək fəaliyyəti zəminində olması.
- İnsan fəaliyyətinə təsirin ayrı – ayrı faktor qrupları.
- Erqonomik özəlliyin istifadəsi zamanı son nailiyyətlərin əldə olunmasında, məlum olan bütün kompleks təşkilatların iştirakı.
- ✓ Əmək fəaliyyəti zamanı insan orqanizminin funksionallığı, prinsip və normaların araşdırma məqsədi ilə fəaliyyət zamanı sağlamlıq mühitə yaxşılaşdırılması.
- İnsanın əmək prosesində psixi durumunun biruzə verməsi və qanunauyğunluğu formalaşdırılması.

100. Əməyin fiziologiyası nəyi öyrədir?

- İnsan fəaliyyətinə təsir edən ayrı – ayrı faktor qrupları.
- Erqonomikanın özəlliyini əsas götürəcək son nəticə əldə etmək məqsədi ilə bütün onların kompleks təşkili.
- İnsan orqanizminə təsirinin imkanı nöqteyi nəzərdən insanın əmək fəaliyyəti və mühitə təsiri.
- Əmək fəaliyyəti zamanı prinsip və normaların araşdırma məqsədi ilə insan orqanizminin funksionallığının sağlamlıq fəaliyyətinə və yaxşılaşdırmaya səbəb olması.
- ✓ Əmək prosesində insanın psixoloji fəaliyyətinin qabardılması və formalaşmanın qanunauyğunluğu.

101. Əməyin fiziologiyası nəyi öyrədir ?

- Əməyin canlı,vacib və əlavə komponentləri, qiymət, sərfiyyat, gəlir, və sairə ;
- Əmək və onun dinamikası, münasibət və komponentləri,kadrların yerləşdirilməsi, kadrların nizamlanması və sairə xüsusi sosial sistem kimi ;
- İnsan şəxsiyyətinin vacib və profisional özəlliyi, psixi prosesi və funksionallığı, operativ konseptual modeli ;
- ✓ İnsan orqanizminin əmək və əməkqabiliyyətli, enerji, əsəb və psixoloji itkisi;
- Əməyin predmetində material,enerqetik və infomasiyon araşdırmalar ;

102. Erqonomik metodların birinci qrupu necə adlanır?

- elmi məlumatların əldə edilməsinin empirik üsulları;
- insan “insan- maşın” sisteminin fəaliyyətinin vahid təsviri kontekstində əldə edilmiş məlumatların müxtəlif üsulları;
- informasiyanın işlənilib-hazırlanmasının kəmiyyət və keyfiyyətinin müxtəlif üsulları;
- ✓ təşkilati metodlar;

- sosial-texniki sistemlərin layihələndirilməsi;

103. Erqonomik metodların üçüncü qrupu necə adlanır?

- insan “insan- maşın” sisteminin fəaliyyətinin vahid təsviri kontekstində əldə edilmiş məlumatların müxtəlif üsulları;
- ✓ informasiyanın işlənilib-hazırlanmasının kəmiyyət və keyfiyyətinin müxtəlif üsulları;
- təşkilati metodlar;
- sosial-texniki sistemlərin layihələndirilməsi;
- elmi məlumatların əldə edilməsinin empirik üsulları;

104. Erqonomik metodların dördüncü qrupu necə adlanır?

- informasiyanın işlənilib-hazırlanmasının kəmiyyət və keyfiyyətinin müxtəlif üsulları;
- ✓ insan “insan- maşın” sisteminin fəaliyyətinin vahid təsviri kontekstində əldə edilmiş məlumatların müxtəlif üsulları;
- təşkilati metodlar;
- sosial-texniki sistemlərin layihələndirilməsi
- elmi məlumatların əldə edilməsinin empirik üsulları;

105. İş prosesində insan-operatorun orqanizminin funksiyalarının psixofizioloji təşkilinin öyrənilməsinə imkan verir

- mühəndis-psixoloji metodlar;
- ✓ psixofizioloji və şəxsi metodları;
- modelləşdirmə metodları;
- göstərilənlərin hamısı;
- riyazi metodlar;

106. Riyazi metodlar nə üçün tətbiq edilir?

- idraki proseslərin və şəxsi xüsusiyyətlərin tədqiqi üçün;
- ✓ operatorun fəaliyyəti və modelləşdirmənin formal təsviri üçün;
- səhvlərinin təhlili və ekoloji mühit amilləri üçün;
- göstərilənlərin hamısı üçün;
- operatorun hərəkətinin idarə edilməsi üçün;

107. Erqonomikada istifadə edilən şəxsiyyətlərə əlaqələrin sosiometrik metodları aşağıdakılara imkan verir...

- idarəetmənin müəyyən şəraitində qrupun digər üzvləri ilə münasibətdə insan tərəfindən göstərilən üstünlük faktının ön plana çəkilməsinə;
- ✓ göstərilənlərin hamısına.
- formal üsulların köməyi ilə müqayisə olunan qruplar daxilində qarşılıqlı münasibətləri əks etdirməyə;
- 2-ci və 3-cü bənddə göstərilənlərə;
- qrupda fərdi mövqeyi subyektin özündə olduğu kimi təsvir etmək və qrupun digər üzvlərinin reaksiyaları ilə bunu müqayisə etməyə;

108. Əməyin fiziologiyası nəyi öyrədir ?

- Əməyin canlı, vacib və əlavə komponentləri, qiymət, sərfiyyat, gəlir, və sairə ;
- ✓ İnsan orqanizminin əmək və əməkqabiliyyətli, enerji, əsəb və psixoloji itkisi;
- İnsan şəxsiyyətinin vacib və profesional özəlliyi, psixi prosesi və funksionallığı, operativ konseptual modeli ;
- Əmək və onun dinamikası, münasibət və komponentləri, kadrların yerləşdirilməsi, kadrların nizamlanması və sairə xüsusi sosial sistem kimi ;
- Əməyin predmetində material, enerqetik və infomasiyon araşdırmalar ;

109. Əməyin gigiyenası nəyi öyrədir?

- İnsanın əmək prosesində psixi durumunun biruzə verməsi və qanunauyğunluğu formalaşdırılması.
- ✓ Əmək fəaliyyəti zamanı insan orqanizminin funksionallığı, prinsip və normaların araşdırma məqsədi ilə fəaliyyət zamanı sağlamlıq mühitinin yaxşılaşdırılması.
- İnsan fəaliyyətinə təsirin ayrı – ayrı faktor qrupları.
- Erqonomik özəlliyin istifadəsi zamanı son nailiyyətlərin əldə olunmasında, məlum olan bütün kompleks təşkilatların iştirakı.
- İnsan orqanizminə təsiri imkanı nöqteyi nəzərdən, insanın əmək nfəaliyyətinin mühitə təsiri ,keyfiyyət tələblərinin əmək fəaliyyəti zəminində olması.

110. Əməyin fizioloqiyası nəyi öyrədir?
- Əmək fəaliyyəti zamanı prinsip və normaların araşdırma məqsədi ilə insan orqanizminin funksionallığının sağlamlıq fəaliyyətinə və yaxşılaşdırılmaya səbəb olması.
  - √ Əmək prosesində insanın psixoloji fəaliyyətinin qabardılması və formalaşmanın qanunauyğunluğu.
  - İnsan fəaliyyətinə təsir edən ayrı – ayrı faktor qrupları.
  - Erqonomikanın özəlliyini əsas götürəcək son nəticə əldə etmək məqsədi ilə bütün onların kompleks təşkili.
  - İnsan orqanizminə təsirinin imkanı nökteyi nəzərdən insanın əmək fəaliyyəti və mühütə təsiri.
111. Hansı elmlər erqonomikaya daha yaxındır ?
- Psixolojiya;
  - √ Mühəndis psixoloji;
  - Gigiyena;
  - Əməyin sosiolojiyası;
  - Fiziolojiya.
112. Hansı elmlərlə Erqonomikanın bağlılığı var?
- Fiziolojiya, gigiyena.
  - √ Mühəndis psixoloji, psixolojiya.
  - Riyaziyyatla.
  - 1 – 3 s.n. tərkibli.
  - Əməyin sosiolojiyası.
113. Erqonomika tapşırığı nədir?
- Erqonomikanın özəlliyin E.Ö. formalaşdırılması.
  - √ Texniki alətlərin istismarı.
  - İnsanın şəxsiyyət kimi inkişafı.
  - Yuxarıda sadalananların hamısı.
  - Texniki alətlərin təşkili.
114. Erqonomika fənnini bir elm kimi nəyi təşkil edir?
- Profesional hazırlıq , onun yerinə yetirilməsi və ya məqsədə nail olmaq prosesində
  - √ Texniki alətlərlə insan və insan qruplarının sistemli qanunauyğunluğunun təsirinin
  - Erqonomik özəlliyi. E. Ö.
  - İnsanın şəxsiyyət kimi inkişafı və sağlamlığı.
  - Texniki alətlərlə insan və insan qruplarının sistemli qanunauyğunluğunun təsiri, Profesional hazırlıq , onun yerinə yetirilməsi və ya məqsədə nail olmaq prosesi
115. Müxtəlif anlayışlarının Erqonomikada hansı mövcuddur?
- Fəlsəfi.
  - Tərkib – spesifik.
  - √ Məntiqli.
  - Formal – təşkilatı, Tərkib – spesifik.
  - Formal – təşkilatı.
116. Riyazi metodlar nə üçün tətbiq edilir?
- idraki proseslərin və şəxsi xüsusiyyətlərin tədqiqi üçün;
  - √ operatorun fəaliyyəti və modelləşdirmənin formal təsviri üçün;
  - səhvlərinin təhlili və ekoloji mühit amilləri üçün;
  - göstərilənlərin hamısı üçün;
  - operatorun hərəkətinin idarə edilməsi üçün;
117. Hansı elmlər erqonomikaya daha yaxındır ?

- Psixolojiya;
- √ Mühəndis psixoloji;
- Gigiyena;
- Əməyin sosiolojiyası;
- Fiziolojiya.

118. İTMS-də ergonomik münasibətə görə effektivliyi hansı düsturla təyin edirlər?

- $\Pi = (EK/Z) 100\%$
- √ $E = (\Pi K/Z) 100\%$
- $Z = (\Pi K/E) 100\%$
- Yuxarıda sadalananlar
- $K = (\Pi E/Z) 100\%$

119. İnsanın əmək prosesində fəaliyyəti hansı göstəricilərlə əhatə olunur?

- antropometri
- √ yuxarıda sadalananların hamısı
- fizioloji
- psixofizioloji
- gigiyenik

120. Ergonomikanın əsas obyektı hansıdır ?

- İnsan – Maşın Sistemləri.
- √ İnsan – Texnika – Mühit Sistemləri
- Xarici fiziki amillər.
- Kimyavi və sosial mühit.
- İnsan – Operator – Maşın Sistemləri.

121. Ergonomik təminat nə ilə nəticələnir ?

- Mütəxəssislərin profesional hazırlığı və profesional seçimi
- √ İnsanın imkanları hesabına texniki alətlərin araşdırılması.
- İnsanın imkanları hesabına texniki alətlərin araşdırılması, Operatorun xasiyyətinin qarşılıqlı razılaşdırılması
- Mütəxəssislərin profesional hazırlığı və profesional seçimi, Operatorun xasiyyətinin qarşılıqlı razılaşdırılması
- Operatorun xasiyyətinin qarşılıqlı razılaşdırılması.

122. Əməyin psixolojiyası nəyi öyrədir?

- İnsan orqanizminin funksionallığı.
- √ Əmək prosesində insan fəaliyyətinin psixoloji durumu və formalaşdırılmasında qanunauyğunluğu.
- İnsan fəaliyyətinə təsir edən ayrı – ayrı qruplu faktorlar.
- Ergonomik özəlliyin istifadəsində konkret nəticələrə nail olmaq üçün bütün məlum komplekslərin təşkili.
- Orqanizmə mümkün təsiri imkanları nöqtəyi nəzərdən insan və mühitin əmək fəaliyyəti

123. Modelləşdirmə metodlarına daxildir:

- əşyavi, simvolik və riyazi;
- √ göstərilənlərin hamısı;
- simvolik və riyazi;
- 2-ci və 3-cü bənddə göstərilənlər
- əşyavi-riyazi;

124. Ergonomikanın metodoloji əsaslarına hansı psixofizioloji metodlar daxildir?

- reaksiya vaxtının ölçülməsi;
- √ göstərilənlərin hamısı;
- minemik, idraki proseslərin və şəxsi xüsusiyyətlərin tədqiqinin psixofiziki metodları;

- 2-ci və 3-cü bənddə göstərilənlər
- psixofizioloji metodika;

125. Elmi məlumatların əldə edilməsinin empirik üsullarına aiddir?

- müşahidə;
- ✓ 1-ci və 2-ci bənddə göstərilənlər;
- təşkilati metodlar;
- 2-ci və 3-cü bənddə göstərilənlər;
- məlumatların kəmiyyət və keyfiyyət cəhətdən hazırlanması yolları məlumatın interpretasiya üsulları;

126. Elmi məlumatların əldə edilməsinin empirik üsullarına aid deyil?

- təcrübə proseduraları;
- ✓ hamısı aiddir;
- proseslərin təhlili və fəaliyyətin nəticəsi;
- modelləşdirmə;
- diaqnostik üsullar;

127. Əməyin psixologiyası nəyi öyrədir?

- İnsan orqanizminin funksionallığı.
- ✓ Əmək prosesində insan fəaliyyətinin psixoloji durumu və formalaşdırılmasında qanunauyğunluğu.
- İnsan fəaliyyətinə təsir edən ayrı – ayrı qruplu faktorlar.
- Erqonomik özəlliyin istifadəsində konkret nəticələrə nail olmaq üçün bütün məlum komplekslərin təşkili.
- Orqanizmə mümkün təsiri imkanları nöqtəyi nəzərdən insan və mühitin əmək fəaliyyəti

128. Mühəndis iqtisadçı F. Teylor idarəetmənin təşkili sistemində nəyə əsaslanır.

- Zehni əməyin idarəetmənin təşkili ilə bağlı fiziki əməkdən ayrılması ;
- ✓ 1 – 2 – 3 s.n. tərkibli.
- Difrensial ödəmələrin köməyi ilə işlərin yerinə yetirilməsi və ya artıqlaması ilə yerinə yetirilmə progressiv normalar əsasında aparılır;
- 1 – 2 s.n. tərkibli.
- Zehni əmək tələb edən təşkilatlar və idarəedici funksiyalarla idarə aparatının işçilərindən başqa

129. Erqonomikanın əsas obyektə hansıdır ?

- İnsan – Maşın sistemləri .
- ✓ İnsan – Texnika – Mühit sistemləri.
- Xarici fiziki amillər.
- Kimyavi və sosial mühit.
- İnsan – Operator – Maşın sistemləri.

130. Erqonomikada struktur alqoritmik prosedurun modelləşmiş şərti olaraq neçə hissəyə bölmək olar?

- 2.0
- ✓ 3.0
- 5.0
- 7.0
- 4.0

131. Erqonomik təminatın məqsədi nədən ibarətdir ?

- Texniki alətlərin mənimsəməsində müddətin ixtisarı.
- ✓ Texniki alətlərin potensial imkanlarının maksimal realizasiyası.
- Operatorun iş qabiliyyətinin artırılması.
- Yuxarıda qeyd edilənlər.
- Katastrof və qəzaların ixtisarı.

132. Erqonomik təminat faktorları hansılardır ?

- Mütəxəssislərin profesional hazırlığı və profesional seçimi.
- ✓ İnsanın imkanları hesabına texniki alətlərin araşdırılması.
- 1 – 3 s.n. tərkibində.
- 2 və 3 s.n. tərkibində.
- Operatorun xasiyyətinin qarşılıqlı razılaşdırılması.

133. Statik xüsusiyyətlərə aid deyil:

- başın ölçüsü;
- ✓ oynaqların dairəvi hərəkəti;
- əllərin ölçüsü;
- hamısı aiddir.
- ayaq pəncəsinin ölçüsü;

134. Biofiziki uyğunluq nəyi müəyyənləşdirir?

- insanın antropometrik xüsusiyyətləri ilə operatorun iş yerinin və idarəetmə orqanlarının məkan yerləşməsinin uyğunluğunu müəyyənləşdirir;
- ✓ maşının işi zamanı yaranan mikroiqlimin insanın fizioloji xüsusiyyətləri ilə uyğunluğunu müəyyənləşdirir;
- insanın bədii qavrayışına uyğun olaraq maşınların bədii-estetik tərtibatını müəyyənləşdirir;
- məmulatın xüsusiyyətlərinin uyğunluğunu ilə, informasiyanın qəbulu, saxlanması, emalı və ötürülməsi üzrə insanın imkanları ilə xarakterizə olunur;
- məmulatın güc və qüvvə xüsusiyyətlərinin insanın güc və qüvvə xüsusiyyətləri ilə, onun fiziki imkanları ilə uyğunluğunu müəyyənləşdirir;

135. Enerji uyğunluğu nəyi müəyyənləşdirir?

- insanın antropometrik xüsusiyyətləri ilə operatorun iş yerinin və idarəetmə orqanlarının məkan yerləşməsinin uyğunluğunu müəyyənləşdirir;
- ✓ məmulatın güc və qüvvə xüsusiyyətlərinin insanın güc və qüvvə xüsusiyyətləri ilə, onun fiziki imkanları ilə uyğunluğunu müəyyənləşdirir;
- maşının işi zamanı yaranan mikroiqlimin insanın fizioloji xüsusiyyətləri ilə uyğunluğunu müəyyənləşdirir;
- məmulatın xüsusiyyətlərinin uyğunluğunu ilə, informasiyanın qəbulu, saxlanması, emalı və ötürülməsi üzrə insanın imkanları ilə xarakterizə olunur;
- insanın bədii qavrayışına uyğun olaraq maşınların bədii-estetik tərtibatını müəyyənləşdirir;

136. Texniki-estetik uyğunluq nəyi müəyyənləşdirir?

- məmulatın xüsusiyyətlərinin uyğunluğunu ilə, informasiyanın qəbulu, saxlanması, emalı və ötürülməsi üzrə insanın imkanları ilə xarakterizə olunur;
- məmulatın güc və qüvvə xüsusiyyətlərinin insanın güc və qüvvə xüsusiyyətləri ilə, onun fiziki imkanları ilə uyğunluğunu müəyyənləşdirir;
- ✓ insanın bədii qavrayışına uyğun olaraq maşınların bədii-estetik tərtibatını müəyyənləşdirir;
- maşının işi zamanı yaranan mikroiqlimin insanın fizioloji xüsusiyyətləri ilə uyğunluğunu müəyyənləşdirir;
- insanın antropometrik xüsusiyyətləri ilə operatorun iş yerinin və idarəetmə orqanlarının məkan yerləşməsinin uyğunluğunu müəyyənləşdirir;

137. Enerji uyğunluğu nəyi müəyyənləşdirir?

- insanın antropometrik xüsusiyyətləri ilə operatorun iş yerinin və idarəetmə orqanlarının məkan yerləşməsinin uyğunluğunu müəyyənləşdirir;
- ✓ məmulatın güc və qüvvə xüsusiyyətlərinin insanın güc və qüvvə xüsusiyyətləri ilə, onun fiziki imkanları ilə uyğunluğunu müəyyənləşdirir;
- maşının işi zamanı yaranan mikroiqlimin insanın fizioloji xüsusiyyətləri ilə uyğunluğunu müəyyənləşdirir;
- məmulatın xüsusiyyətlərinin uyğunluğunu ilə, informasiyanın qəbulu, saxlanması, emalı və ötürülməsi üzrə insanın imkanları ilə xarakterizə olunur;
- insanın bədii qavrayışına uyğun olaraq maşınların bədii-estetik tərtibatını müəyyənləşdirir;

138. Texniki-estetik uyğunluq nəyi müəyyənləşdirir?

- insanın antropometrik xüsusiyyətləri ilə operatorun iş yerinin və idarəetmə orqanlarının məkan yerləşməsinin uyğunluğunu müəyyənləşdirir;

- √ insanın bədii qavrayışına uyğun olaraq maşınların bədii-estetik tərtibatını müəyyənləşdirir;
- maşının işi zamanı yaranan mikroiqlimin insanın fizioloji xüsusiyyətləri ilə uyğunluğunu müəyyənləşdirir;
- məmulatın xüsusiyyətlərinin uyğunluğunu ilə, informasiyanın qəbulu, saxlanması, emalı və ötürülməsi üzrə insanın imkanları ilə xarakterizə olunur;
- məmulatın güc və qüvvə xüsusiyyətlərinin insanın güc və qüvvə xüsusiyyətləri ilə, onun fiziki imkanları ilə uyğunluğunu müəyyənləşdirir;

139. Mühəndis iqtisadçı F. Teylor idarəetmənin təşkili sistemində nəyə əsaslanır.

- Zehni əməyin idarəetmənin təşkili ilə bağlı fiziki əməkdən ayrılması ;
- √ 1 – 2 – 3 s.n. tərkibli.
- Difrensial ödəmələrin köməyi ilə işlərin yerinə yetirilməsi və ya artıqlaması ilə yerinə yetirilmə progressiv normalar əsasında aparılır;
- 1 – 2 s.n. tərkibli.
- Zehni əmək tələb edən təşkilatlar və idarəedici funksiyalarla idarə aparatının işçilərindən başqa

140. İTMS-də ərzaqın vahid məhsuldarlığını 15, ərzaqın keyfiyyətini 70, material, vaxt psixi itkilər 8 olarsa, münasibətə görə effektivlik hansı cavabla uzlaşır?

- 165,0
- 178,0
- √ 131,2
- 185,0

141. İşin özünün təqdimi(ES) avtomatlaşdırma həddində hansı sinfə aiddir ?

- 2;
- √ 1;
- 4 və 3;
- 4;
- 3;

142. Fiziologiya elmi əmək prosesində nəyi öyrədir?

- Əmək fəaliyyəti zamanı prinsip və normaların araşdırma məqsədi ilə insan orqanizminin funksionallığının sağlamlıq fəaliyyətinə və yaxşılaşdırmağa səbəb olması.
- √ Əmək prosesində insanın psixoloji fəaliyyətinin qabardılması və formalaşmanın qanunauyğunluğu.
- İnsan fəaliyyətinə təsir edən ayrı – ayrı faktor qrupları.
- Erqonomikanın özəlliyini əsas götürəcək son nəticə əldə etmək məqsədi ilə bütün onların kompleks təşkili.
- İnsan orqanizminə təsirinin imkanı nöqteyi nəzərdən insanın əmək fəaliyyəti və mühitə təsiri.

143. Erqonomikanın başlıca məqsədləri baxımından əsasən neçə nəzəri məsələlərlə aydınlaşdırılır?

- 2.0
- √ 7.0
- 9.0
- 10.0
- 5.0

144. Erqonomik sistemin ES özəlliyi nədir ?

- İnsan.
- √ Əmək fəaliyyətinin həyata keçirilməsi ardıcılığı, texniki alətlər.
- 1-3 ardıcılığı tərkibdə ;
- İnformasiya.
- İş yerinin mühiti.

145. Erqonomik sistemdə (ES) hansı sinif qismən avtomatlaşdırılmışdır ?

- 2;
- √ 1.0
- 4 və 3

- 4 ;
- 3.0

146. Erqonomik sistemdə (ES) hansı sinif qismən avtomatlaşdırılmışdır ?

- 2;
- √ 1.0
- 4 və 3
- 4 ;
- 3.0

147. Əməyin psixoloji hansı prosesdə insan fəaliyyətini öyrədir?

- İnsan orqanizminin funksionallığı.
- √ Əmək prosesində insan fəaliyyətinin psixoloji durumu və formalaşdırılmasında qanunauyğunluğu.
- İnsan fəaliyyətinə təsir edən ayrı – ayrı qruplu faktorlar.
- Erqonomik özəlliyin istifadəsində konkret nəticələrə nail olmaq üçün bütün məlum komplekslərin təşkili
- Orqanizmə mümkün təsiri imkanları nöqtəyi nəzərdən insan və mühitin əmək fəaliyyəti

148. Əməyin gigiyenası nədən bəhs edir?

- İnsanın əmək prosesində psixi durumunun biruzə verməsi və qanunauyğunluğu formalaşdırılması.
- Erqonomik özəlliyin istifadəsi zamanı son nailiyyətlərin əldə olunmasında, məlum olan bütün kompleks təşkilatların iştirakı.
- İnsan fəaliyyətinə təsirin ayrı – ayrı faktor qrupları.
- √ Əmək fəaliyyəti zamanı insan orqanizminin funksionallığı, prinsip və normaların araşdırma məqsədi ilə fəaliyyət zamanı sağlamlıq mühitinin yaxşılaşdırılması.
- İnsan orqanizminə təsiri imkanları nöqtəyi nəzərdən, insanın əmək fəaliyyətinin mühitə təsiri ,keyfiyyət tələblərinin əmək fəaliyyəti zəminində olması.

149. Əksər Erqonomik sistemləri mənə və xarakterə görə neçə sinfə bölmək olar ?

- 10;
- 6;
- √ 2;
- 8;
- 4;

150. İş yerinin təşkili nədir?

- müasir avadanlıqlarla təchiz olunması;
- √ rasionel əmək prosesini, əmək alətləri və vəsaitlərindən səmərəli istifadəni təmin edən tədbirlər kompleksidir;
- avadanlıqların və qurğuların səmərəli rənglə boyanmasıdır;
- istehsalın maddi mühitinin məkana görə optimal yerləşməsidir;
- əməyin təhlükəsizliyinin təmin edilməsidir;

151. İş yerinin təşkilinə olan erqonomik tələblər necə növə bölünür?

- 2.0
- √ 4.0
- 5.0
- 6.0
- 3.0

152. “İnsan-maşın” mühitinin uyğunluğunun necə növü vardır?

- 2.0
- √ 5.0
- 4.0
- 6.0
- 3.0

153. “İşçi duruşu” nədir?
- rasionl əmək prosesini, əmək alətləri və vəsaitlərindən səmərəli istifadəni təmin edən tədbirlər kompleksidir;
  - √ məkanda bədənin, başın, ətrafların qarşılıqlı yerləşdirilməsi və müəyyən iş tapşırıqlarının yerinə yetirilməsini təmin edən işin hər bir anında bir-birinə nisbətidir;
  - 1-ci və 2-ci bənddə göstərilənlərdir;
  - heç biri deyil ;
  - öz iş funksiyaları yerinə yetirərkən, insanın rahat yerləşdirilməsidir;
154. Dinamik xüsusiyyətlərə aiddir:
- oynaqların dairəvi hərəkəti;
  - √ 1-ci və 3-cü bənddə göstərilənlər;
  - əlçatan zona;
  - 2-ci və 3-cü bənddə göstərilənlər;
  - bədənin ayrı-ayrı hissələrinin statik ölçüsü;
155. Dinamik xüsusiyyətlərə aid deyil:
- oynaqların dairəvi hərəkəti;
  - √ ayaq pəncəsinin ölçüsü;
  - bədənin hərəkət effekti və ya artımı;
  - hamısı aiddir.
  - əlçatan zona;
156. Statik xüsusiyyətlərə aid deyil:
- bədənin ayrı-ayrı hissələrinin statik ölçüsü;
  - √ bədənin hərəkət effekti və ya artımı;
  - ayaq pəncəsinin və əllərin ölçüsü;
  - hamısı aiddir.
  - başın ölçüsü,;
157. İnsanın antropometrik xüsusiyyətləri neçə yerə bölünür?
- 3.0
  - √ 2.0
  - 5.0
  - 6.0
  - 4.0
158. İnsanın antropometrik xüsusiyyətləri nə ilə müəyyən edilir?
- qavrayış, yaddaş, qərarların qəbulu kimi psixi proseslərlə;
  - √ insan bədəninin ölçüsü, onun ayrı-ayrı hissələri ilə;
  - insanın hərəkətləri ilə;
  - heç biri ilə
  - insanın fizioloji və biomexanika xüsusiyyətləri ilə;
159. Əməyin gigiyenası nədən bəhs edir?
- İnsanın əmək prosesində psixi durumunun biruzə verməsi və qanunauyğunluğu formalaşdırılması.
  - √ Əmək fəaliyyəti zamanı insan orqanizminin funksionallığı, prinsip və normaların araşdırma məqsədi ilə fəaliyyət zamanı sağlamlıq mühitə yaxşılaşdırılması.
  - insan fəaliyyətinə təsirin ayrı – ayrı faktor qrupları.
  - Erqonomik özəlliyin istifadəsi zamanı son nailiyyətlərin əldə olunmasında, məlum olan bütün kompleks təşkilatların iştirakı.
  - İnsan orqanizminə təsiri imkanı nöqteyi nəzərdən, insanın əmək fəaliyyətinin mühitə təsiri ,keyfiyyət tələblərinin əmək fəaliyyəti zəminində olması.

160. Fiziologiya elmi əmək prosesində nəyi öyrədir?
- Əmək fəaliyyəti zamanı prinsip və normaların araşdırma məqsədi ilə insan orqanizminin funksionallığının sağlamlıq fəaliyyətinə və yaxşılaşdırmağa səbəb olması.
  - √ Əmək prosesində insanın psixoloji fəaliyyətinin qabardılması və formalaşmanın qanunauyğunluğu.
  - İnsan fəaliyyətinə təsir edən ayrı – ayrı faktor qrupları.
  - Erqonomikanın özəlliyini əsas götürəcək son nəticə əldə etmək məqsədi ilə bütün onların kompleks təşkili.
  - İnsan orqanizminə təsirinin imkanı nöqteyi nəzərdən insanın əmək fəaliyyəti və mühütə təsiri.
161. Əməyin psixoloji hansı prosesdə insan fəaliyyətini öyrədir?
- İnsan orqanizminin funksionallığı.
  - √ Əmək prosesində insan fəaliyyətinin psixoloji durumu və formalaşdırılmasında qanunauyğunluğu.
  - İnsan fəaliyyətinə təsir edən ayrı – ayrı qruplu faktorlar.
  - Erqonomik özəlliyin istifadəsində konkret nəticələrə nail olmaq üçün bütün məlum komplekslərin təşkili
  - Orqanizmə mümkün təsiri imkanları nöqteyi nəzərdən insan və mühitin əmək fəaliyyəti
162. “İnsan-maşın” mühitinin uyğunluğunun necə növü vardır?
- √ 5.0
  - 6.0
  - 2.0
  - 3.0
  - 4.0
163. Əmək nə vaxt ziyandır ?
- Əgər uzun müddətli işdən sonra, əhatə olunan insanların və təbi mühitin işçinin sağlamlığında nəzərəcarpmayan dəyişiklik baş verərsə ;
  - √ Əgər əmək prosesində travma, xəsarət, işçinin və əhatə olunan insanların ölümü mümkündürsə;
  - Əgər uzun müddətli işdən sonra, əhatə olunan insanların və təbi mühitin işçinin sağlamlığında nəzərəcarpacaq dəyişiklik baş verərsə ;
  - Bütün hallarda;
  - Əgər əmək prosesində travma, xəsarət, işçinin və əhatə olunan insanların ölümü mümkün deyilsə;
164. Erqonomik özəlliyin (EÖ) xüsusi tələbləri hansı hallarda işlənilir və hazırlanır ?
- Konkret fəaliyyətin görkəmi üçün.
  - √ Alətlərin təlim – məşqi, sənədləşmənin istismarı üçün insan fəaliyyətinin təşkil olunması.
  - Texniki alətlər üçün.
  - Yuxarıda adları çəkilənlər.
  - Konkret olaraq Erqonomik özəllikdən əmələ gələn sistemin təhkim olunması, onun icra olumasının məhdudlaşdırılması, effektivlik, daxilolma vaxtı, effektiv fəaliyyətin tələbi.
165. Texniki-estetik uyğunluq nəyi müəyyənləşdirir?
- insanın antropometrik xüsusiyyətləri ilə operatorun iş yerinin və idarəetmə orqanlarının məkan yerləşməsinin uyğunluğunu müəyyənləşdirir;
  - √ insanın bədii qavrayışına uyğun olaraq maşınların bədii-estetik tərtibatını müəyyənləşdirir;
  - maşının işi zamanı yaranan mikroiklimin insanın fizioloji xüsusiyyətləri ilə uyğunluğunu müəyyənləşdirir;
  - məmulatın xüsusiyyətlərinin uyğunluğunu ilə, informasiyanın qəbulu, saxlanması, emalı və ötürülməsi üzrə insanın imkanları ilə xarakterizə olunur;
  - məmulatın güc və qüvvə xüsusiyyətlərinin insanın güc və qüvvə xüsusiyyətləri ilə, onun fiziki imkanları ilə uyğunluğunu müəyyənləşdirir;
166. Statik xüsusiyyətlər nə ilə ölçülür?
- iş hərəkətlərinin həcmi ilə ölçülür;
  - √ qövslü və xətti vahidlə ölçülür, yəni bucaqla ölçülür;
  - heç biri ilə;
  - hər üçü ilə;
  - norma-saatlarla ölçülür ;

167. İş yerinin tam təşkili nədə öz əksini tapır?

- əməyin təhlükəsizliyinin təmin olunmasında;
- √ onun təchizatında, planlaşdırılmasında, ixtisaslaşmasında və xidmət etməsində;
- istehsal sanitariyası tələblərinə əməl olunmasında;
- əmək alətləri və vəsaitlərindən səmərəli istifadədə;
- müasir avadanlıqlarla təchiz olunmasında;

168. İş yerinin təşkili nədir?

- əməyin təhlükəsizliyinin standart sisteminin tələblərinin nəzərə alınması;
- √ rəşional əmək prosesini, əmək alətləri və vəsaitlərindən səmərəli istifadəni təmin edən tədbirlər kompleksi;
- avadanlıqların və qurğuların səmərəli rənglə boyanması;
- normalaşdırılmış işıqlandırma;
- müasir avadanlıqlarla təchiz olunması;

169. Enerji uyğunluğu nəyi müəyyənləşdirir?

- insanın antropometrik xüsusiyyətləri ilə operatorun iş yerinin və idarəetmə orqanlarının məkan yerləşməsinin uyğunluğunu müəyyənləşdirir;
- √ məmulatın güc və qüvvə xüsusiyyətlərinin insanın güc və qüvvə xüsusiyyətləri ilə, onun fiziki imkanları ilə uyğunluğunu müəyyənləşdirir;
- maşının işi zamanı yaranan mikroiklimin insanın fizioloji xüsusiyyətləri ilə uyğunluğunu müəyyənləşdirir;
- məmulatın xüsusiyyətlərinin uyğunluğunu ilə, informasiyanın qəbulu, saxlanması, emalı və ötürülməsi üzrə insanın imkanları ilə xarakterizə olunur;
- insanın bədii qavrayışına uyğun olaraq maşınların bədii-estetik tərtibatını müəyyənləşdirir;

170. Dinamik xüsusiyyətlər nə üçün istifadə edilir?

- əməyin təhlükəsizliyinin təmin etmək üçün;
- √ iş hərəkətinin həcmi, əlçatan və görünən sahələri müəyyən etmək üçün;
- istehsalın avadanlıqlarının optimal yerləşməsi üçün;
- əmək alətləri və vəsaitlərindən səmərəli istifadəni təmin etmək üçün;
- avadanlıqların və qurğuların səmərəli rənglə boyanması üçün;

171. Dinamik xüsusiyyətlərə aiddir

- oynaqların dairəvi hərəkəti;
- √ 1-ci və 3-ci bənddə göstərilənlər;
- əlçatan zona;
- 2-ci və 3-cü bənddə göstərilənlər;
- bədənə ayrı-ayrı hissələrinin statik ölçüsü;

172. Dinamik xüsusiyyətlərə aid deyil

- oynaqların dairəvi hərəkəti;
- √ ayaq pəncəsinin ölçüsü;
- bədənə hərəkət effekti və ya artımı;
- hamısı aiddir.
- əlçatan zona;

173. Biofiziki uyğunluq nəyi müəyyənləşdirir?

- insanın antropometrik xüsusiyyətləri ilə operatorun iş yerinin və idarəetmə orqanlarının məkan yerləşməsinin uyğunluğunu müəyyənləşdirir;
- √ maşının işi zamanı yaranan mikroiklimin insanın fizioloji xüsusiyyətləri ilə uyğunluğunu müəyyənləşdirir;
- insanın bədii qavrayışına uyğun olaraq maşınların bədii-estetik tərtibatını müəyyənləşdirir;
- məmulatın xüsusiyyətlərinin uyğunluğunu ilə, informasiyanın qəbulu, saxlanması, emalı və ötürülməsi üzrə insanın imkanları ilə xarakterizə olunur;
- məmulatın güc və qüvvə xüsusiyyətlərinin insanın güc və qüvvə xüsusiyyətləri ilə, onun fiziki imkanları ilə uyğunluğunu müəyyənləşdirir;

174. Dinamik xüsusiyyətlər nə üçün istifadə edilir?

- əməyin təhlükəsizliyinin təmin etmək üçün;
- √ iş hərəkətinin həcmi, əlçatan və görünən sahələri müəyyən etmək üçün;
- istehsalın avadanlıqlarının optimal yerləşməsi üçün;
- əmək alətləri və vəsaitlərindən səmərəli istifadəni təmin etmək üçün;
- avadanlıqların və qurğuların səmərəli rənglə boyanması üçün;

175. Texniki-estetik uyğunluq nəyi müəyyənləşdirir?

- maşının işi zamanı yaranan mikroiklimin insanın fizioloji xüsusiyyətləri ilə uyğunluğunu müəyyənləşdirir;
- insanın antropometrik xüsusiyyətləri ilə operatorun iş yerinin və idarəetmə orqanlarının məkan yerləşməsinin uyğunluğunu müəyyənləşdirir;
- məmulatın güc və qüvvə xüsusiyyətlərinin insanın güc və qüvvə xüsusiyyətləri ilə, onun fiziki imkanları ilə uyğunluğunu müəyyənləşdirir;
- √ insanın bədii qavrayışına uyğun olaraq maşınların bədii-estetik tərtibatını müəyyənləşdirir;
- məmulatın xüsusiyyətlərinin uyğunluğunu ilə, informasiyanın qəbulu, saxlanması, emalı və ötürülməsi üzrə insanın imkanları ilə xarakterizə olunur;

176. Statik xüsusiyyətlər nə ilə ölçülür?

- iş hərəkətlərinin həcmi ilə ölçülür;
- √ qövslü və xətti vahidlə ölçülür, yəni bucaqla ölçülür;
- heç biri ilə;
- hər üçü ilə;
- norma-saatlarla ölçülür ;

177. Biofiziki uyğunluq nəyi müəyyənləşdirir?

- insanın antropometrik xüsusiyyətləri ilə operatorun iş yerinin və idarəetmə orqanlarının məkan yerləşməsinin uyğunluğunu müəyyənləşdirir;
- √ maşının işi zamanı yaranan mikroiklimin insanın fizioloji xüsusiyyətləri ilə uyğunluğunu müəyyənləşdirir;
- insanın bədii qavrayışına uyğun olaraq maşınların bədii-estetik tərtibatını müəyyənləşdirir;
- məmulatın xüsusiyyətlərinin uyğunluğunu ilə, informasiyanın qəbulu, saxlanması, emalı və ötürülməsi üzrə insanın imkanları ilə xarakterizə olunur;
- məmulatın güc və qüvvə xüsusiyyətlərinin insanın güc və qüvvə xüsusiyyətləri ilə, onun fiziki imkanları ilə uyğunluğunu müəyyənləşdirir;

178. Texniki estetika və təhlükəsiz fəaliyyət nə deməkdir ?

- Əmək prosesində insanın psixi fəaliyyətinin əmələ gəlməsinin qanunauyğun formalaşdırılması.
- √ Əmək fəaliyyəti zamanı insan orqanizminin funksionallığı, prinsip və normalaşdırılma məqsədi ilə fəaliyyətin sağlamlıq mühitin yaxşılaşdırılması.
- İnsan fəaliyyətinə təsir edən ayrı – ayrı faktor qrupları.
- Erqonomikanın özəlliyini əsas götürərək ,son nəticə əldə etmək məqsədi ilə,bütün olanların kompleks təşkili.
- İnsan orqanizminə təsiri imkanı nökteyi nəzərdən, insanın əmək fəaliyyəti və mühitə təsiri.

179. Təhlükəsiz fəaliyyət və texniki estetika nə öyrədir ?

- Əmək prosesində insanın psixi fəaliyyətinin əmələ gəlməsinin qanunauyğun formalaşdırılması.
- √ Əmək fəaliyyəti zamanı insan orqanizminin funksionallığı, prinsip və normalaşdırılma məqsədi ilə fəaliyyətin sağlamlıq mühitin yaxşılaşdırılması.
- İnsan fəaliyyətinə təsir edən ayrı – ayrı faktor qrupları.
- Erqonomikanın özəlliyini əsas götürərək ,son nəticə əldə etmək məqsədi ilə,bütün olanların kompleks təşkili.
- İnsan orqanizminə təsiri imkanı nökteyi nəzərdən, insanın əmək fəaliyyəti və mühitə təsiri.

180. İnsan tərəfindən icra olunmada Erqonomik sistem (ES) hansı sinfə aiddir ?

- 1 ;
- √ 2;
- 4 və 3

- 4;
- 3;

181. Erqonomik sistemdə (ES) idarəetmə funksiyası avtomatlaşdırılmış vəziyyətdə hansı sinfə aid olur?

- 2;
- ✓ 1.0
- 4 və 3;
- 4;
- 3;

182. İş yerinin təşkilinə olan erqonomik tələblər neçə növə bölünür?

- 2.0
- 6.0
- 5.0
- ✓ 4.0
- 3.0

183. İş yeri dedikdə nə başa düşülür?

- Eyni bir tapşırığı yerinə yetirən işçilərin və ya qrupların əmək fəaliyyəti zonası ;
- ✓ Eyni bir tapşırığı yerinə yetirən işçilərin və ya qrupların əmək fəaliyyətini həyata keçirmək üçün lazımı istehsal vasitələri ilə təchiz olunmuş ərazinin hüdudlanmış hissəsi;
- əmək alətləri və vəsaitləri ilə təchiz olunmuş ərazi ;
- heç biri;
- Eyni bir tapşırığı yerinə yetirən işçilərin və ya qrupların əmək fəaliyyətini həyata keçirmək üçün işlədiyi müəssisə;

184. “Oturaq” işçi duruşu üçün xarakterikdir...

- ağırlıq qaldırma mərkəzinə görə daha az davamlıdır;
- ✓ enerji sərfinin xeyli azalması;
- bədənin davamlılığını azalır;
- yorğunluğun artması;
- daha çox enerji sərfi tələb edir;

185. “İnsanın iş yükünə işçi duruşun təsirini nəyin köməyi ilə təsvir etmək olar?

- enerji sərfi ilə;
- ✓ əmsalların köməyi ilə;
- qrafiklərin köməyi ilə;
- sxemləri köməyi ilə;
- statik gərginliklə;

186. “Ayaqüstü” işçi duruşu üçün xarakterikdir...

- baş boyun, onurğa sütununun əyriliyi;
- ✓ daha güclü yorğunluq;
- bədənin davamlılığının artması;
- enerji sərfinin azalması;
- ağırlıq mərkəzinin hündürlüyünün kəskin azalması;

187. Əgər düz “oturaq” işçi duruşunda əzələlərin işini vahid əmsalla qəbul etsək, onda maili “ayaqüstü” işçi duruşunda əzələlərin işi neçə olacaq?

- 1.0
- ✓ 10.0
- 4.0
- 8.0
- 16.0

188. Əgər düz “oturaq” işçi duruşunda əzələlərin işini vahid əmsalla qəbul etsək, onda maili “oturaq” işçi duruşunda əzələlərin işi neçə olacaq?
- 10.0
  - 16.0
  - √ 4.0
  - 8.0
  - 1.0
189. Əgər düz “oturaq” işçi duruşunda əzələlərin işini vahid əmsalla qəbul etsək, onda düz “ayaqüstü” işçi duruşunda əzələlərin işi neçə olacaq?
- 1.0
  - √ 16.0
  - 8.0
  - 10.0
  - 4.0
190. İş yeri dedikdə nə başa düşülür?
- Eyni bir tapşırığı yerinə yetirən işçilərin və ya qrupların əmək fəaliyyəti zonası ;
  - √ Eyni bir tapşırığı yerinə yetirən işçilərin və ya qrupların əmək fəaliyyətini həyata keçirmək üçün lazımı istehsal vasitələri ilə təchiz olunmuş ərazinin hüdudlanmış hissəsi;
  - əmək alətləri və vəsaitləri ilə təchiz olunmuş ərazi ;
  - heç biri;
  - Eyni bir tapşırığı yerinə yetirən işçilərin və ya qrupların əmək fəaliyyətini həyata keçirmək üçün işlədiyi müəssisə;
191. Əmək nə vaxt ziyandır ?
- Əgər uzun müddətli işdən sonra, əhatə olunan insanların və təbi mühitin işçinin sağlamlığında nəzərəcarpmayan dəyişiklik baş verərsə ;
  - √ Əgər əmək prosesində travma, xəsarət, işçinin və əhatə olunan insanların ölümü mümkündürsə;
  - Əgər uzun müddətli işdən sonra, əhatə olunan insanların və təbi mühitin işçinin sağlamlığında nəzərəcarpacaq dəyişiklik baş verərsə ;
  - Bütün hallarda;
  - Əgər əmək prosesində travma, xəsarət, işçinin və əhatə olunan insanların ölümü mümkün deyilsə;
192. Statik xüsusiyyətlərə aid deyil
- başın ölçüsü;
  - √ oynaqların dairəvi hərəkəti;
  - əllərin ölçüsü
  - hamısı aiddir.
  - ayaq pəncəsinin ölçüsü
193. Statik xüsusiyyətlərə aid deyil
- bədənin ayrı-ayrı hissələrinin statik ölçüsü;
  - √ bədənin hərəkət effekti və ya artımı;
  - ayaq pəncəsinin və əllərin ölçüsü
  - hamısı aiddir.
  - başın ölçüsü,;
194. Məkanda bədənin oriyentasiyasından asılı olaraq xətti ölçülər bölünür?
- uzununa və eninə ölçülərə;
  - √ uzununa, eninə, arxa və ön;
  - uzununa, arxa və ön ölçülərə;
  - arxa və ön ölçülərə;
  - eninə, arxa və ön ölçülərə;

195. İş yerinin təşkili nədir?
- məhsul avadanlıqlarla təchiz olunmasıdır;
  - ✓ rəşional əmək prosesini, əmək alətləri və vəsaitlərindən səmərəli istifadəni təmin edən tədbirlər kompleksidir;
  - avadanlıqların və qurğuların səmərəli rənglə boyanmasıdır;
  - istehsalın maddi mühitinin məkana görə optimal yerləşməsidir;
  - əməyin təhlükəsizliyinin təmin edilməsidir;
196. İnsanın antropometrik xüsusiyyətləri neçə yerə bölünür?
- 3.0
  - ✓ 2.0
  - 5.0
  - 6.0
  - 4.0
197. İnsanın antropometrik xüsusiyyətləri nə ilə müəyyən edilir?
- qavrayış, yaddaş, qərarların qəbulu kimi psixi proseslərlə;
  - ✓ insan bədəninin onun ayrı-ayrı hissələri ilə;
  - insanın hərəkətləri ilə;
  - heç biri ilə
  - insanın fizioloji və biomexanika xüsusiyyətləri ilə;
198. İnsanın antropometrik xüsusiyyətləri nə ilə müəyyən edilir?
- qavrayış, yaddaş, qərarların qəbulu kimi psixi proseslərlə;
  - ✓ insan bədəninin onun ayrı-ayrı hissələri ilə;
  - insanın hərəkətləri ilə;
  - heç biri ilə
  - insanın fizioloji və biomexanika xüsusiyyətləri ilə;
199. “İşçi duruşu” nədir?
- rəşional əmək prosesini, əmək alətləri və vəsaitlərindən səmərəli istifadəni təmin edən tədbirlər kompleksidir;
  - ✓ məkanda bədən, başın, ətrafların qarşılıqlı yerləşdirilməsi və müəyyən iş tapşırıqlarının yerinə yetirilməsini təmin edən işin hər bir anında bir-birinə nisbətidir;
  - 1-ci və 2-ci bənddə göstərilənlərdi;
  - heç biri deyil ;
  - üz iş funksiyaları yerinə yetirərkən, insanın rahat yerləşdirilməsidir;
200. “İnsan-maşın” mühitinin uyğunluğunun necə növü vardır?
- 2.0
  - ✓ 5.0
  - 4.0
  - 6.0
  - 3.0
201. Əmək xəsarətinin səbəbləri hansılardır?
- psixofizioloji səbəb
  - ✓ a) b) c) və d) tərkibli cavablar
  - texniki, təşkilati səbəb
  - sanitar-gigiyenik səbəb
  - yanğın və maddi səbəb
202. Təhlükə və zərərli dərəcəsinə görə əmək şəraiti hansıdır?
- Optimal əmək şəraiti

- √ a) b) c) və d) tərkibli cavablar
- Təhlükəli əmək şəraiti
- Zərərli əmək şəraiti
- Məqbul əmək şəraiti

203. Əmək şəraitini təşkil edən ünsürlər hansı qruolara bölünür?

- Sanitar-gigiyenik
- √ a) b) c) və d) tərkibli cavablar
- Sosial-psixoloji
- Estetik, texniki
- Psixofizioloji

204. Əmək şəraitinin qiymətləndirilməsi meyarlarına hansı göstəricilər qrupu daxil edilir?

- əməyin mühafizəsinin və texniki təhlükəsizliyin tələblərinin müşahidə olunması
- √ a) b) c) və d) tərkibli cavablar
- əməyin ağırlığı
- çərçivə daxilində yol verilən konsentrasiyası
- əmək şəraitinin rahatlıq dərəcəsi

205. Təhlükəli və zərərli istehsalat amilləri təsirinə görə hansı qruplara ayrılırlar?

- Kimyəvi amillər
- Riyazi amillər
- √ a) b) və c) tərkibli cavablar
- Bioloji amillər
- Fiziki amillər

206. Zərərli istehsalat amillərinə nələrə aid etmək olar?

- İnsanların istirahəti
- √ a) b) və c) tərkibli cavablar
- İnsan orqanizmi ilə əlaqədə olarkən istehsalat zədələri
- Peşə xəstəlikləri
- Sağlamlıq vəziyyətinin pisləşməsinə səbəb olan maddələr

207. Peşə riskini neçə sinfə bölmək olar?

- √ 3
- 4
- 7
- 2
- 5

208. Risk nədir?

- İnsanın konkret fəaliyyətini formalaşdıran təhlükələrin hərəkətinin kəmiyyət xarakteristikası
- √ a) və d) tərkibli cavablar
- Müəyyən bir müddət ərzində bu və ya digər xoşagəlməz nəticələrin sayının onların mümkün sayına olan nisbətidir
- Fəaliyyətin stimullaşdırılması
- Fəaliyyətin pulla ifadəsi

209. Konkret cihaz növünün əsas göstəricilərin təhlükəsizliyi hansılardır?

- Qida mənbələrinə qoşulma üsulu
- √ Yuxarıda qeyd olunan təşkilatların hamısı
- Nəmişlikdən müdafiə dərəcəsi
- Elektrik cərəyan vurulmasından müdafiə dərəcəsi
- Elektrik enerjisinin iş rejimi, yerdəyişmə, istismar şərtləri

210. Risk situasiyaların insan hərəkətlərinin əsas aspektləri–nəzarət formasına, bu əmrə əsasən hansı növlərə ayırd etmək olar?
- √ a) və b) tərkibli cavab
- Fiziki
  - Riyazi
  - Internal
  - Eksternal
211. Risk nədir?
- √ əməliyyatların ayrılıqda düşünülməmiş yerinə yetirilməsi
- avadanlıqların ayrılıqda seçilməsi
  - Avadanlıqların mühitə görə seçilməsi
  - “İnsan-texnika mühit sistemlərinin öyrənilməsi
  - əməliyyatların ayrılıqda düşünülmüş yerinə yetirilməsi
212. Yol nəqliyyat hadisələri baş verərkən hadisələrin neçə faizi sürücülərin üzərinə düşür?
- 10%-20%
  - √ 70%-80%
  - 40%-50%
  - 50%-60%
  - 20%-30%
213. Yol hadisələrin səbəblərini hansı ekspertizaları şamil etmək olar?
- Texniki ekspertiza
  - √ Yuxarıda sadalananların hamısı
  - Məhkəmə-psixoloji ekspertiza
  - Məhkəmə-tibbi ekspertiza
  - Kriminalistik ekspertiza
214. Hadisələrin böyük əksəriyyətini hansı sistemə aid etmək olar?
- “İnsan-maşın” sistemləri
  - Yuxarıda sadalananların hamısı
  - √ “Sürücü-maşın-yol” sistemləri
  - “İnsan-texnika-Mühit” sistemləri
  - “İnsan-operator” sistemləri
215. İstehsalatda müəyyənləşdirilmiş hər bir min nəfər işçiyə (hesablama vaxtı) düşən zədələrin sayı hansı düsturla hesablanır? (tezlik əmsali ilə)
- √ $T_{\text{ə}} = Z_{\text{s}} / \dot{I}_{\text{s}} \cdot 1000$
- $T_{\text{ə}} = \dot{I}_{\text{s}} / Z_{\text{s}} \cdot 1000$
  - $\dot{I}_{\text{s}} = T_{\text{ə}} / Z_{\text{s}} \cdot 1000$
  - $\dot{I}_{\text{s}} = Z_{\text{s}} / T_{\text{ə}} \cdot 1000$
  - $Z_{\text{s}} = T_{\text{ə}} / \dot{I}_{\text{s}} \cdot 1000$
216. Hazırda zədələrin (travmaların) öyrənilməsində hansı metodlardan istifadə edilir?
- monoqrafik
  - √ a) b) c) d) tərkibli cavablar
  - statistik
  - topoqrafik
  - qruplu
217. Travmalar və zədələrin baş verməsini hansı metodlardan istifadə edərək müəyyən etmək olar?

- statistik
- √ a) b) c) d) tərkibli cavablar
- monoqrafik
- qruplu
- topoqrafik

218. Zədələrin tez-tez baş vermə səbəblərini nə ilə əlaqələndirmək olar?

- iş yerinin təşkili
- √ b) c) d) tərkibli cavablar
- insanların xətalı iş növlərinə buraxılması
- mütəxəssislərin səhv hərəkəti
- əmək şəraitinin təhlükəli olması

219. Erqonomikanın öyrənilməsində mürəkkəb kompleks problemlər içərisində nəyin xüsusi yeri vardır?

- əməyin tutumu
- əməyin həcmi
- √ əməyin təhlükəsizliyi
- əməyin sosiologiyası
- əməyin iqtisadiyyatı

220. Hansı uyğunluq istehsal məkanlarının mikroikliminə olan tələbi, mühitin vibro-akustik xüsusiyyətlərini, işıqlandırma, elektromaqnit şüalanmasını və başqa fiziki parametrləri nəzərə alır?

- Antropometrik uyğunluq;
- √ Biofiziki uyğunluq;
- Enerji uyğunluğu;
- İnformasiya uyğunluğu;
- Texniki-estetik;

221. Hansı əlçatan zona qövslə məhdudlaşan, dirsəyin hərəkəti zamanı qolun yuxarı hissəsi ilə təsvir olunan iş yerinin motor sahəsinin bir hissəsidir?

- Yüngül əlçatan zona;
- Sərhədli əlçatan zona;
- Oturaq əlçatan zona;
- Sərhədsiz əlçatan zona;
- √ Optimal əlçatan zona;

222. Yeknəsək, əsəb gərginliyinə xəbərdarlıq, əsas əmək və istirahət rejiminin fizioloji işlənməsinə qarşı mübarizə hansı istiqamətdə aparılır ?

- Vibrasiya (silkələnmə) və səs küyə qarşı mübarizə ;
- Elektrik təhlükəsizliyi ;
- Əməyin gigiyenası ;
- İstehsalat proseslərdə avtomatlaşdırma və mexanikləşdirmə ;
- √ Əməyin təhlükəsizliyi

223. Ölçülmə üsulu ilə vahid özəlliyin hansı göstəriciləri müəyyənləşdirilir ?

- Əməliyyat fəaliyyətinin ayrıca aparılmasında vaxt və dəqiqlik.
- Bütövlükdə alqoritm fəaliyyətinin aparılmasında vaxt və dəqiqlik.
- Yuxarıda sadalananlar.
- √ Havanın temperaturu.
- İş yerinin ölçüsü.

224. Opetator avtomatlaşdırılmış maşın sistemində hansı əmək növünü seçər ?

- Əl əməyi (əmək əllə);

- Aftomatlaşdırılmış əmək;
- √ Birinci və üçüncü;
- Mexanikləşdirilmiş əmək;
- Birinci və ikinci;

225. İstifadə olunma dedikdə Erqonomik sistemdə nə başa düşülür ?

- Erqonomik sistemin özəlliyi, insanın tətbiqi ilə hazırlıq və təmir, xidmət üçün texniki alətlərin xidmətedici tətbiqi.
- Erqonomik sistemin özəlliyi, insanın idarəedilməsində onun istifadəedici xidmət.
- Yuxarıda sadalananlar.
- Erqonomik sistemin özəlliyi, insanın mənimsəməsi fəaliyyətində xidmətedici texniki alətlərin və alqoritmlərin tətbiqi.
- √ Erqonomik sistemin özəlliyi, şərti tətbiq metodlar və nəticənin elanı aləti onun funksionallığında insanın (rəhbərin) nəticə çıxartma ərəfədə istifadəsi.

226. Xidmət olunma Erqonomik sistemdə nədir ?

- Erqonomik sistemin özəlliyi, şərti tətbiq metodlar və nəticənin elanı aləti onun funksionallığında insanın (rəhbərin) nəticə çıxartma ərəfədə istifadəsi.
- Yuxarıda sadalananlar.
- Erqonomik sistemin özəlliyi, insanın idarəedilməsində onun istifadəedici xidməti.
- Erqonomik sistemin özəlliyi, insanın tətbiqi ilə hazırlıq və təmir, xidmət üçün texniki alətlərin xidmətedici tətbiqi.
- √ Erqonomik sistemin özəlliyi, insanın mənimsəməsi fəaliyyətində xidmətedici texniki alətlərin və alqoritmlərin tətbiqi.

227. Erqonomikada İnsan faktoru altında nə başa düşülür ?

- Nəzərəcarpacaq ictimai nəticələr əldə etmək məqsədi ilə insanın reaksiyasının öyrənilməsi və layihələndirilməsində, xasiyyətin, məzmunun, əməyin və məişətin təşkilin nəzərə alınması.
- Nəzərəcarpacaq ictimai nəticələr əldə etmək məqsədi ilə insanın reaksiyasının öyrənilməsi və layihələndirilməsində, xasiyyətin, məzmunun, əməyin təşkilin nəzərə alınması.
- 1,2 – sıra nömrəsi ilə sadalanan sistem.
- √ Nəzərəcarpacaq ictimai nəticələr əldə etmək məqsədi ilə insanın reaksiyasının öyrənilməsi və layihələndirilməsində, əməyin və məişətin təşkilinin nəzərə alınması.
- Əmək məsələləri ilə məşğul olan bütün peşəkar işçilərin ideya və iş koordinasiyaçıları.

228. Erqonomik sistemdə anlama nədir ?

- Erqonomik sistemin özəlliyi, insanın tətbiqi ilə hazırlıq və təmir, xidmət üçün texniki alətlərin xidmətedici tətbiqi.
- √ Erqonomik sistemin özəlliyi, şərti tətbiq metodlar və nəticənin elanı aləti onun funksionallığında insanın (rəhbərin) nəticə çıxartma ərəfədə istifadəsi.
- Erqonomik sistemin özəlliyi, insanın mənimsəməsi fəaliyyətində xidmətedici texniki alətlərin və alqoritmlərin tətbiqi.
- Yuxarıda sadalananlar.
- Erqonomik sistemin özəlliyi, insanın idarəedilməsində onun istifadəedici xidməti.

229. İş zonası dedikdə nə başa düşülür?

- Eyni bir tapşırığı yerinə yetirən işçilərin və ya qrupların əmək fəaliyyətini həyata keçirmək üçün lazımi istehsal vasitələri ilə təchiz olunmuş ərazinin hüdudlanmış hissəsi;
- √ Daimi və ya müvəqqəti işləyən işçilərin yer səthindən 2 m-ə qədər hündürlükdə olan məkanı, iş yeri sahəsi, insanın hərəkət amplitudası və iş prosesində insan qruplarının duruşunun seçimi;
- Eyni bir tapşırığı yerinə yetirən işçilərin və ya qrupların əmək fəaliyyətini həyata keçirmək üçün işlədiyi müəssisə;
- əmək alətləri və vəsaitləri ilə təchiz olunmuş ərazi ;
- Eyni bir tapşırığı yerinə yetirən işçilərin və ya qrupların əmək fəaliyyəti zonası ;

230. İş yerinin layihələndirilməsində mühüm amil aşağıdakılara imkan verən antropometrik göstəricilər hesab edilir...

- öz iş funksiyaları yerinə yetirərkən, insanın rahat yerləşdirilməsi, yorğunluq və əzələ gərginliyi hissələrini azaltmaq üçün işçi duruşunun dəyişdirilməsi imkanı yaradılması;
- √ yuxarıdakılardan hamısı;
- cihazların, indikatorların və pultların quraşdırılması, onları nəzərdən keçirmək və çatmaq üçün rahat şəaitin yaradılması;
- yuxarıdakılardan heç biri;
- idarəetmə orqanlarının rahat yerləşdirmək və onlarla iş əməliyyatları aparmaq;

231. İnformasiya uyğunluğu nəyi müəyyənləşdirir?
- maşının işi zamanı yaranan mikroiqlimin insanın fizioloji xüsusiyyətləri ilə uyğunluğunu müəyyənləşdirir;
  - məmulatın güc və qüvvə xüsusiyyətlərinin insanın güc və qüvvə xüsusiyyətləri ilə, onun fiziki imkanları ilə uyğunluğunu müəyyənləşdirir;
  - ✓ məmulatın xüsusiyyətlərinin uyğunluğunu ilə, informasiyanın qəbulu, saxlanması, emalı və ötürülməsi üzrə insanın imkanları ilə xarakterizə olunur;
  - insanın bədii qavrayışına uyğun olaraq maşınların bədii-estetik tərtibatını müəyyənləşdirir;
  - insanın antropometrik xüsusiyyətləri ilə operatorun iş yerinin və idarəetmə orqanlarının məkan yerləşməsinin uyğunluğunu müəyyənləşdirir;
232. Antropometrik uyğunluq nəyi müəyyənləşdirir?
- məmulatın güc və qüvvə xüsusiyyətlərinin insanın güc və qüvvə xüsusiyyətləri ilə, onun fiziki imkanları ilə uyğunluğunu müəyyənləşdirir;
  - ✓ insanın bədən ölçüləri ilə operatorun iş yerinin və idarəetmə orqanlarının məkan yerləşməsinin uyğunluğunu müəyyənləşdirir;
  - maşının işi zamanı yaranan mikroiqlimin insanın fizioloji xüsusiyyətləri ilə uyğunluğunu müəyyənləşdirir;
  - məmulatın xüsusiyyətlərinin uyğunluğunu ilə, informasiyanın qəbulu, saxlanması, emalı və ötürülməsi üzrə insanın imkanları ilə xarakterizə olunur;
  - insanın bədii qavrayışına uyğun olaraq maşınların bədii-estetik tərtibatını müəyyənləşdirir;
233. Yüksək ekstremal mühit nəyə gətirib çıxarır ?
- İnsanın iş qabiliyyətini aşağı salır.
  - ✓ İşin yerinə yetirilməsi mümkünsüzlüyü və insan orqanizmində patoloji qayda pozuntusuna aparmaya.
  - tərkibi s.n.1 və 2;
  - tərkibi s.n. 1 və 3;
  - Funksional normada ölçülmədə kənar çıxan, lakin potoloji qayda pozuntusuna aparmayan.
234. Oturaq iş zamanı iş stolunun hündürlüyü nə qədər olmalıdır?
- aşağı-600; orta-725; hündür-770;
  - ✓ aşağı-700; orta-725; hündür-750;
  - aşağı-800; orta-825; hündür-850;
  - aşağı-1000; orta-1050; hündür-1100;
  - aşağı-900; orta-950; hündür-1000;
235. Oturaq iş zamanı dəzgah və maşınlarda iş üçün iş stolunun hündürlüyü nə qədər olmalıdır?
- aşağı-700; orta-725; hündür-750;
  - ✓ aşağı-800; orta-825; hündür-850;
  - aşağı-900; orta-950; hündür-1000;
  - aşağı-1000; orta-1050; hündür-1100;
  - aşağı-600; orta-725; hündür-770;
236. Oturaq iş zamanı dəqiq işlər üçün stolun hündürlüyü nə qədər olmalıdır?
- aşağı-700; orta-725; hündür-750;
  - ✓ aşağı-900; orta-950; hündür-1000;
  - aşağı-800; orta-825; hündür-850;
  - aşağı-1000; orta-1050; hündür-1100;
  - aşağı-600; orta-725; hündür-770;
237. Hansı uyğunluq istehsal məkanlarının mikroiqliminə olan tələbi, mühitin vibro-akustik xüsusiyyətlərini, işıqlandırma, elektromaqnit şüalanmasını və başqa fiziki parametrləri nəzərə alır?
- Antropometrik uyğunluq;
  - ✓ Biofiziki uyğunluq;
  - Enerji uyğunluğu;
  - Texniki-estetik;
  - İnformasiya uyğunluğu;

238. Hansı uyğunluq insanın optimal imkanları ilə sərf olunan səyləri, sərf olunan gücü, hərəkətin sürəti və dəqiqliyini müəyyən edir?

- Antropometrik uyğunluq;
- ✓ Enerji uyğunluğu;
- Biofiziki uyğunluq;
- Texniki-estetik;
- İnformasiya uyğunluğu;

239. Hansı iş yeri “daimi iş yeri” hesab olunur?

- Əgər işçi fasiləsiz olaraq 1 saat və ya ümumi iş vaxtının 50%-ni orada keçirirsə;
- ✓ Əgər işçi fasiləsiz olaraq 3 saat və ya ümumi iş vaxtının 60%-ni orada keçirirsə;
- Əgər işçi fasiləsiz olaraq 1 saat və ya ümumi iş vaxtının 80%-ni orada keçirirsə;
- Əgər işçi fasiləsiz olaraq 2 saat və ya ümumi iş vaxtının 70%-ni orada keçirirsə;
- Əgər işçi fasiləsiz olaraq 2 saat və ya ümumi iş vaxtının 50%-ni orada keçirirsə;

240. Hansı iş yeri “daimi iş yeri” hesab olunur?

- Əgər işçi fasiləsiz olaraq 1 saat və ya ümumi iş vaxtının 50%-ni orada keçirirsə;
- ✓ Əgər işçi fasiləsiz olaraq 3 saat və ya ümumi iş vaxtının 60%-ni orada keçirirsə;
- Əgər işçi fasiləsiz olaraq 1 saat və ya ümumi iş vaxtının 80%-ni orada keçirirsə;
- Əgər işçi fasiləsiz olaraq 2 saat və ya ümumi iş vaxtının 70%-ni orada keçirirsə;
- Əgər işçi fasiləsiz olaraq 2 saat və ya ümumi iş vaxtının 50%-ni orada keçirirsə;

241. Hansı əlçatan zona qövslə məhdudlaşan, dirsəyin hərəkəti zamanı qolun yuxarı hissəsi ilə təsvir olunan iş yerinin motor sahəsinin bir hissəsidir?

- Yüngül əlçatan zona;
- ✓ Optimal əlçatan zona;
- Sərhədsiz əlçatan zona;
- Oturaq əlçatan zona;
- Sərhədli əlçatan zona;

242. Hansı əlçatan zona qövslə məhdudlaşan, çiyin oynaqlarının hərəkəti zamanı maksimal uzadılmış əllər ilə təsvir olunan iş yerinin motor sahəsinin bir hissəsidir?

- Optimal əlçatan zona;
- ✓ Sərhədli əlçatan zona;
- Oturaq əlçatan zona;
- Sərhədsiz əlçatan zona;
- Yüngül əlçatan zona;

243. Hansı əlçatan zona qövslə məhdudlaşan, çiyin oynaqlarının hərəkəti zamanı boşalmış əllər ilə təsvir olunan iş yerinin motor sahəsinin bir hissəsidir.?

- Optimal əlçatan zona;
- ✓ Yüngül əlçatan zona;
- Sərhədsiz əlçatan zona;
- Oturaq əlçatan zona;
- Sərhədli əlçatan zona;

244. Ayaqüstü iş zamanı dəzgah və maşınlarda işləyən işçi səthin hündürlüyü nə qədər olmalıdır?

- aşağı-700; orta-725; hündür-750;
- aşağı-800; orta-825; hündür-850;
- aşağı-900; orta-950; hündür-1000;
- ✓ aşağı-1000; orta-1050; hündür-1100;
- aşağı-600; orta-725; hündür-770;

245. Yüksək ekstremal mühit nəyə gətirib çıxarır ?

- tərkibi s.n. 1 və 3;
- tərkibi s.n.1 və 2;
- ✓ İşin yerinə yetirilməsi mümkünsüzlüyü və insan orqanizmində patoloji qayda pozuntusuna aparmaya.
- Funksional normada ölçülmədə kənar çıxan, lakin potoloji qayda pozuntusuna aparmayan.
- İnsanın iş qabiliyyətini aşağı salır.

246. Oturaq iş zamanı dəqiq işlər üçün stolun hündürlüyü nə qədər olmalıdır?

- aşağı-700; orta-725; hündür-750;
- aşağı-800; orta-825; hündür-850;
- ✓ aşağı-900; orta-950; hündür-1000;
- aşağı-600; orta-725; hündür-770;
- aşağı-1000; orta-1050; hündür-1100;

247. Necə cür əlçatan zonası fərqləndirilir?

- 1.0
- 2.0
- 5.0
- 4.0
- ✓ 3.0

248. Hansı uyğunluq informasiya modelinin insanın psixofizioloji imkanlarına nisbətini nəzərdə tutur?

- Biofiziki uyğunluq;
- Texniki-estetik;
- Antropometrik uyğunluq;
- Enerji uyğunluğu;
- ✓ İnformasiya uyğunluğu;

249. Hansı uyğunluq iş prosesində insanın məmnunluğunun təmin edilməsindən, texnika ilə ünsiyyətdən, rəngli iqlimdən ibarətdir?

- Antropometrik uyğunluq;
- Biofiziki uyğunluq;
- Enerji uyğunluğu;
- ✓ Texniki-estetik;
- İnformasiya uyğunluğu;

250. Nadir hallarda istifadə olunan alətləri və hazırlanmış məmulatları iş yerində harda yerləşdirmək lazımdır?

- əlçatan zonada;
- hec birində;
- qorunan yerlərdə;
- ✓ daha uzaq yerlərdə;
- optimal iş sahəsində;

251. Az istifadə olunan alətləri və hazırlanmış məmulatları iş yerində harda yerləşdirmək lazımdır?

- qorunan yerlərdə;
- hec birində;
- optimal iş sahəsində;
- daha uzaq yerlərdə;
- ✓ əlçatan zonada;

252. Lap tez-tez istifadə olunan alətləri və hazırlanmış məmulatları iş yerində harda yerləşdirmək lazımdır?

- qorunan yerlərdə;
- hec birində;

- ölçətan zonada;
- daha uzaq yerlərdə;
- ✓ optimal iş sahəsində;

253. İnsanın qavrayış imkanları və informasiyanın emalı ilə iş yerinin uyğunluğu iş yerinin təşkilinə olan hansı ergonomik tələbdə əks olunur?

- ✓ psixoloji;
- fizioloji və psixofizioloji;
- gigiyenik;
- fiziki;
- antropometrik;

254. İnsanın qavrayış imkanları və informasiyanın emalı ilə iş yerinin uyğunluğu iş yerinin təşkilinə olan hansı ergonomik tələbdə əks olunur?

- gigiyenik;
- fiziki;
- fizioloji və psixofizioloji;
- ✓ psixoloji;
- antropometrik;

255. İnsan bədəninin forması, ölçüləri və çəkisi ilə iş yerinin uyğunluğu iş yerinin təşkilinə olan hansı ergonomik tələbdə əks olunur?

- gigiyenik;
- fizioloji və psixofizioloji;
- fiziki;
- psixoloji;
- ✓ antropometrik;

256. İnsanın iş qabiliyyəti və həyat fəaliyyəti şərtləri ilə iş məkanının uyğunluğu iş yerinin təşkilinə olan hansı ergonomik tələbdə əks olunur?

- antropometrik;
- fiziki;
- psixoloji;
- ✓ gigiyenik;
- fizioloji və psixofizioloji;

257. İş yerinin təşkilinə olan ergonomik tələblərdə nə əks olunur?

- əməyin təhlükəsizliyinin təmin olunması;
- iş yerinin ixtisaslaşması;
- iş yerinin planlaşdırılması;
- ✓ insanın maşınla qarşılıqlı təsiri;
- insanın ətraf mühitlə qarşılıqlı təsiri ;

258. Siz hansı əmək funksiyalarını sistem kimi tanıyırsınız ?

- 1 – 3 s.n. tərkibdə
- 2 və 3 s.n. tərkibli
- ✓ Ətraf mühitin qorunması , ərzaqın saxlanması və realizasiyası ilə əlaqədar.
- Hazırlıq və təminat, təşkilat, prosesin optimallığı və effektivliyi ilə əlaqədar.
- İstehsalat tələbat qiymətləri.

259. Hansı sistem əsasən Ergonomik özəlliyi müəyyənləşdirən sinfə aiddir ?

- birinci sinif sistemi;
- dördüncü sinif sistemi;
- üçüncü sinif sistemi ;

- ikinci sinif sistemi;
- √ 1,2 – sıra nömrəsi ilə sadalanan sistem.

260. Hansı səbəblərdən İTMS – də qəza və səhvlər baş verir ?

- 1 – 3 sıra nömrəsi ilə mahiyyəti.
- 1 və 3 sıra nömrəsi ilə mahiyyəti.
- √ Düzgün olmayan istiqamətdə əl ilə pedalın hərəkəti, onların yerləşməsinin düzgün olmaması,yapışma (tutma) vaxtı narahatlığın yaranması.
- İdarəetmə orqanın dəqiq funksiyasının olmaması ;
- Priborların göstəricilərinin düzgün göstərməməsi

261. Rasional işçi vəziyyətə aşağıdakı amillərdən hansı təsir göstərmir?

- əməyin mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması dərəcəsi;
- iş qüvvəsinin məzmunu və təbiəti (dinamik, statik);
- baxılma limitinin vacibliyi;
- əməliyyatların yerinə yetirilməsinin dəqiqliyi, diqqət dərəcəsi, görmə gərginliyi;
- √ iş yerinə nəzarət;

262. Rasional işçi vəziyyətə aşağıdakı amillərdən hansı təsir göstərmir?

- əməliyyatların yerinə yetirilməsinin dəqiqliyi, diqqət dərəcəsi, görmə gərginliyi;
- iş yerini təşkil edən bütün elementlərin ölçüsü, xüsusilə iş zonasının ölçüsü;
- iş qüvvəsinin məzmunu və təbiəti (dinamik, statik);
- √ əmək fəndlərinin təkmilləşdirilməsi;
- əməyin mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması dərəcəsi;

263. Rasional işçi vəziyyətə aşağıdakı amillərdən hansı təsir göstərmir?

- iş yerini təşkil edən bütün elementlərin ölçüsü, xüsusilə iş zonasının ölçüsü;
- hec biri;
- iş qüvvəsinin məzmunu və təbiəti (dinamik, statik);
- əməliyyatların yerinə yetirilməsinin dəqiqliyi, diqqət dərəcəsi, görmə gərginliyi;
- √ hamısı;

264. Rasional işçi vəziyyətə aşağıdakı amillərdən hansı təsir göstərmir?

- hec biri;
- iş yerini təşkil edən bütün elementlərin ölçüsü, xüsusilə iş zonasının ölçüsü;
- iş qüvvəsinin məzmunu və təbiəti (dinamik, statik);
- √ hamısı;
- əməliyyatların yerinə yetirilməsinin dəqiqliyi, diqqət dərəcəsi, görmə gərginliyi;

265. Hansı səbəblərdən İTMS – də qəza və səhvlər baş verir ?

- 1 və 3 sıra nömrəsi ilə mahiyyəti.
- İdarəetmə orqanın dəqiq funksiyasının olmaması ;
- Priborların göstəricilərinin düzgün göstərməməsi
- √ Düzgün olmayan istiqamətdə əl ilə pedalın hərəkəti, onların yerləşməsinin düzgün olmaması,yapışma (tutma) vaxtı narahatlığın yaranması.
- 1 – 3 sıra nömrəsi ilə mahiyyəti.

266. Siz hansı əmək funksiyalarını sistem kimi tanıyırsınız ?

- İstehsalat tələbat qiymətləri.
- 1 – 3 s.n. tərkibdə
- 2 və 3 s.n. tərkibli
- √ Ətraf mühitin qorunması , ərzaqın saxlanması və realizasiyası ilə əlaqədar.
- Hazırlıq və təminat, təşkilat, prosesin optimallığı və effektivliyi ilə əlaqədar.

267. Hansı növ əmək işləyən insanla müqayisədə Erqonomika üçün vacibdir ?

- Sadə və ya mürəkkəb, az və ya yüksək tərkibli;
- √ Eyni adda, müxtəlif adda, yeknəsək, yeknəsək olmayan;
- Maraqlı və ya maraqsız;
- Yuxarıda sadalananlar.
- Yaradıcı və ya yaradıcı olmayan ;

268. Hansı əmək praktiki vəziyyət imkanını biruzə verir ?

- Hədsiz mürəkkəb, həddindən artıq;
- √ Hədsiz sadə, az mahiyyətli, birmənalı və yeknəsək;
- Yaradıcı;
- Yaradıcı olmayan, lakin maraqlı;
- Yuxarıda qeyd edilənlərin hər ikisi;

269. Erqonomikanın tərkibi və strukturunda neçə nöqtəyə nəzarət etmək vacibdir ?

- 17;
- √ 15 ;
- 14;
- 7.0
- 19;

270. Əmək subyektinin Erqonomik göstəriciləri hansılardır ?

- Yalnız fərdi;
- √ Fərdi işçi və ya kollektiv;
- Sosial psixoloji əlaqələr;
- Yuxarıda sadalananların hamısı;
- Yalnız kollektiv;

271. Əmək dedikdə insanın fəaliyyətinin hansı məqamı qeyd edilməlidir ?

- İnsan fəaliyyətində mativləşdirmə nəzəriyyəsi;
- √ İnsanın fəaliyyətinin məqsədi, insan, təbiyyətin və cəmiyyətin öyrənilməsi;
- İnsan fəaliyyəti İTMS – qismində ;
- Yuxarıda sadalananlar ;
- İnsan fəaliyyətinin insan – operator qismində ;

272. İşçilərin mövqe seçimində aşağıdakılar nəzərə alınmalıdır?

- işin fiziki ağırlığı, iş sahəsinin ölçüsü və insan əməyin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi;
- √ işin fiziki ağırlığı, iş sahəsinin ölçüsü və işin icrası zamanı orda çalışanların hərəkət etmək zərurəti, həmcinin işin icrası prosesinin texnoloji xüsusiyyətləri;
- antropometrik məlumatlar və insanın fizioloji və psixofizioloji xüsusiyyətlərinin uyğunluğunu müəyyən etmək, işin icrası prosesinin texnoloji xüsusiyyətləri;
- əmək alətləri və vəsaitlərindən səmərəli istifadəni təmin edən tədbirlər və işin icrası zamanı orda çalışanların hərəkət etmək zərurəti;
- antropoloji, psixofizioloji xüsusiyyətlərin və imkanların nəzərə alınması ilə insan-operatorun fəaliyyətinin optimallaşdırılması;

273. İş yerinin erqonomik qiymətləndirilməsinin əsas prinsipi nədir?

- psixofizioloji xüsusiyyətlərin və imkanların nəzərə alınması;
- √ antropometrik məlumatlar və insanın fizioloji və psixofizioloji xüsusiyyətlərinin uyğunluğunu müəyyən etmək;
- antropoloji, psixofizioloji xüsusiyyətlərin və imkanların nəzərə alınması ilə insan-operatorun fəaliyyətinin optimallaşdırılması;
- əmək alətləri və vəsaitlərindən səmərəli istifadəni təmin edən tədbirlər;
- insan əməyin təhlükəsizliyinin təmin edilməsinə olan tələblər;

274. Erqonomik tələblər nədir?

- psixofizioloji xüsusiyyətlərin və imkanların nəzərə alınması ilə insan-operatorun fəaliyyətinin müasir avadanlıqlarla təchiz olunmasına olan tələblərdir ;
- √ antropoloji, psixofizioloji xüsusiyyətlərin və imkanların nəzərə alınması ilə insan-operatorun fəaliyyətinin optimallaşdırılması problemlərindən yaranan insan-maşın-mühit sistemində olan tələblərdir;
- istehsalın maddi mühitinin məkana görə optimal yerləşməsinə olan tələblərdir;
- rəşional əmək prosesini, əmək alətləri və vəsaitlərindən səmərəli istifadəni təmin edən tədbirlər kompleksinə olan tələblərdir;
- antropoloji, psixofizioloji xüsusiyyətlərin və imkanların nəzərə alınması ilə insan əməyin təhlükəsizliyinin təmin edilməsinə olan tələblərdir;

275. “Çox tez-tez” və “tez-tez” iş əməliyyatları hansı zonada həyata keçirilməlidir?

- motor sahəsinin əlçatan zonasında;
- √ motor sahəsi daxilində yüngül əlçatan zonada və optimal zonada;
- hər üçündə;
- heç birində;
- motor sahəsinin sərhədli əlçatan zonasında;

276. Əmək dedikdə insanın fəaliyyətinin hansı məqamı qeyd edilməlidir ?

- İnsan fəaliyyətində mativləşdirmə nəzəriyyəsi;
- √ İnsanın fəaliyyətinin məqsədi, insan, təbiyyətin və cəmiyyətin öyrənilməsi;
- İnsan fəaliyyəti İTMS – qismində ;
- Yuxarıda sadalananlar ;
- İnsan fəaliyyətinin insan – operator qismində ;

277. Əmək subyektinin Erqonomik göstəriciləri hansılardır ?

- Yalnız fərdi;
- √ Fərdi işçi vəya kollektiv;
- Sosial psixoloji əlaqələr;
- Yuxarıda sadalananların hamısı;
- Yalnız kollektiv;

278. Nadir iş əməliyyatları hansı zonada həyata keçirilməlidir?

- motor sahəsinin sərhədli əlçatan zonasında;
- √ motor sahəsinin əlçatan zonasında;
- hər üçündə;
- heç birində;
- motor sahəsi daxilində yüngül əlçatan zonada və optimal zonada;

279. Normal işçi vəziyyəti hansı hesab edilir?

- iş 5-10°-dən çox qarşıya əyilmək lazım gəlməsin, arxaya və yana meyillilik arzu edilməz olsun;
- √ 10-15°-dən çox qarşıya əyilmək lazım gəlməsin, arxaya və yana meyillilik arzu edilməz olsun;
- 30-35°-dən çox qarşıya əyilmək lazım gəlməsin, arxaya və yana meyillilik arzu edilməz olsun;
- 40-50°-dən çox qarşıya əyilmək lazım gəlməsin, arxaya və yana meyillilik arzu edilməz olsun;
- 15-25°-dən çox qarşıya əyilmək lazım gəlməsin, arxaya və yana meyillilik arzu edilməz olsun;

280. Rəşional işçi vəziyyətə aşağıdakı amillərdən hansı təsir göstərmir?

- iş yerini təşkil edən bütün elementlərin ölçüsü, xüsusilə iş zonasının ölçüsü;
- √ iş qüvvəsinin sayı və ixtisası;
- əməliyyatların yerinə yetirilməsinin dəqiqliyi, diqqət dərəcəsi, görmə gərginliyi;
- əməyin mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması dərəcəsi;
- baxılma limitinin vacibliyi;

281. Rəşional işçi vəziyyətə aşağıdakı amillərdən hansı təsir göstərmir?

- iş yerini təşkil edən bütün elementlərin ölçüsü, xüsusilə iş zonasının ölçüsü;
- √ sosial proseslər və situasiyalar, əməyin kəmiyyəti;
- əməliyyatların yerinə yetirilməsinin dəqiqliyi, diqqət dərəcəsi, görmə gərginliyi;;
- əməyin mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması dərəcəsi;
- iş qüvvəsinin məzmununu və təbiəti (dinamik, statik);

282. Rasional işçi vəziyyətə aşağıdakı amillərdən hansı təsir göstərmir?

- iş yerini təşkil edən bütün elementlərin ölçüsü, xüsusilə iş zonasının ölçüsü;
- əməyin mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması dərəcəsi;;
- √ hamısı təsir göstərir;
- əməliyyatların yerinə yetirilməsinin dəqiqliyi, diqqət dərəcəsi, görmə gərginliyi;

283. Rasional işçi vəziyyətə aşağıdakı amillərdən hansı təsir göstərmir?

- iş yerini təşkil edən bütün elementlərin ölçüsü, xüsusilə iş zonasının ölçüsü;
- √ əmək bölgüsü və kooperasiyası;
- əməliyyatların yerinə yetirilməsinin dəqiqliyi, diqqət dərəcəsi, görmə gərginliyi;
- əməyin mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması dərəcəsi;
- iş qüvvəsinin məzmununu və təbiəti (dinamik, statik);

284. İş yerinin layihələndirilməsində aşağıdakı tələblərdən hansına əməl olunması vacib deyil?

- İşçilərin lazımi hərəkətlərini yerinə yetirməyə imkan verən iş zonası parametrləri;
- √ Yuxarıdakıların hamısına əməl olunmalıdır;
- Təhlükəli və zərərli istehsal amillərinin təsirindən işçilərin qorunması vasitələri
- Zəruri təbii və süni işıqlandırma;
- İş əməliyyatlarının yerinə yetirilməsinin səmərəli üsulları, düzgün iş və istirahət rejimi;

285. Əməyin gərginliyi nədir?

- fəaliyyəti təmin edən dayaq-sütun aparatına və orqanizmin funksional sistemlərinə olan mövcud yükü özündə əks etdirən əmək prosesinin xarakteristikasıdır;
- işə başladıqdan sonra insanda ciddi xəstəliklərin inkişafına gətirib çıxaran işlərdi;
- istehsal mühitinin təsiri altında insan orqanizmində baş verən reaksiya və dəyişikliklərdir;
- √ mərkəzi sinir sistemində, hissiyyat orqanlarına, işçinin emosional sferasına məxsus yükü əks etdirən əmək prosesinin xarakteristikasıdır;
- iş periodunun sonunda orqanizmin funksional hədd vəziyyəti yarıda qılda onun fizioloji reaksiyalarının pisləşmə və yaxşılaşma istiqamətində asan dəyişdirilən işlərdi;

286. İnsan orqanizmi ilə əlaqədə olarkən istehsalat zədələnmələri, peşə xəstəlikləri və ya sağlamlıq vəziyyətinin pisləşməsinə səbəb olan maddələr hansı amillərə aiddir?

- hec birinə;
- təhlükəli istehsalat amillərinə;
- hər üçünə;
- √ zərərli istehsalat amillərinə;
- istehsalat amillərinə;

287. Fiziki amillər qrupuna hansı aid deyil?

- √ viruslar, göbələklər, bakteriyalar;
- maşın-mexanizmlərin hərəkət edən və mühafizə edilməyən hissələri;
- iş sahələrində havanın tozluluğu və qazlılığı;
- ionlaşdırıcı və elektromaqnit şüaları;
- maqnit sahə gərginliyinin yüksəlməsi və müxtəlif işıq normalarının dəyişməsi;

288. Siz necə fikirləşirsiniz, İnsan – Operator işgüzarlığı və etibarlılığı olmadan İTMS – də effektivliyi əldə etmək olar ?

- Yüksək etibarlılığı olmadan mümkündür
- Mümkündür ;

- Bəzən mümkündür
- ✓ Mümkün deyil
- Yüksək işgüzarlığı olmadan mümkündür

289. İTMS – nin ergonomik layihələndirilməsində istifadə olunan, texniki normativ sənədləşmənin tərkibinə nələr daxildir ?

- Dövlət standartları.
- Texnikanın işlənilməsinə rəhbərlik.
- ✓ Yuxarıda sadalananların hamısı
- Sahələrarası standartlar.
- Müəssisələrin standartları, təşkilatı sənədləşmələr və ya normativ əsaslandırma.

290. İTMS – də istismar və tətbiq zamanı Ergonomis layihələndirmə prosesində nələri nəzərə almalıdır ?

- 1 – 3 s.n. mahiyyəti.
- Nəzərdə tutulmuş sistemdə insanın işləyəcəyi real imkanları.
- Fiziki , intellektual, emosional xərclərin yolvermə ölçüləri , hansı ki, konkret texniki sistemdə işi tələb edəcək.
- ✓ 1 və 2 s.n. mahiyyəti.
- Sistemin dəyəri.;

291. İTMS – də insanın təhlükəsizliyini necə təmin etmək olar ?

- Mexanikləşdirmə və avtomatlaşdırma yolu ilə .
- Normal meteoroloji şəraitin yaradılması.
- Ətraf mühit haqda olan informasiyaların qədəri və onun qəbul edilməsi, işlənməsi
- ✓ Təhlükəsiz hərəkət və rahat vəziyyətə nail olmaqdan ötrü insanın optimal vəziyyətdə yerləşməsi
- Xüsusi tədbirlərlə.

292. İTMS – də Ergonomik qiymətləndirməni hansı metodla həyata keçirmək olar ?

- İnteqral metodu ;
- ✓ Yuxarıda sadalananlarla
- Kompleks metodu
- Differensial və kompleks metodla
- Differensial metodu

293. İnsan və mühütün informasiya birliyini necə təmin etmək olar ?

- Normal meteoroloji şəraitin yaradılması.
- Avtomatlaşdırma və mexanikləşdirmə vasitəsi ilə.
- ✓ Ətraf mühit haqda informasiyanın kifayət qədər olması və onun qəbul edilməsi ilə işləməsi imkanları
- Təhlükəsiz hərəkətə və rahat vəziyyətə nail olmaqdan ötrü insanın açıq səmada yerləşməsinin optimallığı.
- Xüsusi tədbirlərlə.

294. İdarəetmə və xidmət zamanı insanın iştirakı olmadan funksionallıq Ergonomik sistemdə hansı sinfə aiddir?

- 4.0
- 2.0
- 4 və 3
- ✓ 1.0
- 3.0

295. Ergonomik sistem ES özəlliyində nə təşkil edir ?

- Əmək fəaliyyətinin həyata keçirilməsi ardıcılığı, texniki alətlər.
- İnsan.
- ✓ 1-3 ardıcılığı tərkibdə ;
- İş yerinin mühiti.
- İnformasiya.

296. Zərərli istehsalat amilləri dedikdə nə başa düşülür?

- müəyyən şəraitdə işçilərə təsir göstərən, zədələnmələrə və ya sağlamlığın qəfil pisləşməsinə səbəb olan istehsal amilləri;
- ✓ müəyyən şəraitdə işçilərə təsir göstərən, xəstəliyə və ya iş qabiliyyətinin azalmasına gətirib çıxaran istehsal amilləri;
- həyat üçün ağır nəticəsi olan və peşə xəstəlikləri və ya sağlamlıq vəziyyətinin pisləşməsinə səbəb olan maddələr ;
- hec biri;
- texniki sistemlərin təhlükəsizliyinin yaxşılaşdırılmasını özünə daxil edən tədbirlər kompleksi;

297. Təhlükəli istehsalat amilləri dedikdə nə başa düşülür?

- texniki sistemlərin təhlükəsizliyinin yaxşılaşdırılmasını özünə daxil edən tədbirlər kompleksi;
- ✓ müəyyən şəraitdə işçilərə təsir göstərən, zədələnmələrə və ya sağlamlığın qəfil pisləşməsinə səbəb olan istehsal amilləri;
- müəyyən şəraitdə işçilərə təsir göstərən, xəstəliyə və ya iş qabiliyyətinin azalmasına gətirib çıxaran istehsal amilləri;
- hec biri;
- həyat üçün ağır nəticəsi olan və peşə xəstəlikləri və ya sağlamlıq vəziyyətinin pisləşməsinə səbəb olan maddələr ;

298. Peşə risklərinin idarə edilməsi nədir?

- texniki sistemlərin təhlükəsizliyinin yaxşılaşdırılmasını özünə daxil edən tədbirlər kompleksidir;
- ✓ peşə riskinin aşkara çıxarılmasını, səviyyəsinin azaldılmasını və qiymətləndirilməsini özünə daxil edən tədbirlər kompleksidir;
- 1-ci və 3-cü-dür;
- 2-ci və 3-cü-dür;
- risk səviyyəsini bilmək iqtisadi, texniki və humanitar mülahizələri nəzərə almaqla, fəaliyyətin bu və ya digər növünün təhlükəsizliyinin yaxşılaşdırılmasıdır;

299. Əməyin ağırlığının üçüncü kateqoriyasına hansı işlər daxildir?

- əlverişli (lakin rahat olmayan) şəraitdə yerinə yetirən işlər daxildir;
- ✓ iş periodunun sonunda orqanizmin funksional hədd vəziyyəti yarandıqda onun fizioloji reaksiyalarını pisləşmə və yaxşılaşma istiqamətində asan dəyişdirilən işlər;
- iş dövrünün sonunda orqanizmin patoloji vəziyyətdə dəyişikliklərlə müşahidə olunan işlər ;
- işə başladıqdan sonra insanda ciddi xəstəliklərin inkişafına gətirib çıxaran işlər;
- rahat şəraitdə yerinə yetirilmiş işlər daxildir;

300. Əməyin ağırlığının ikinci kateqoriyasına hansı işlər daxildir?

- rahat şəraitdə yerinə yetirilmiş işlər daxildir;
- ✓ əlverişli (lakin rahat olmayan) şəraitdə yerinə yetirən işlər daxildir;
- iş dövrünün sonunda orqanizmin patoloji vəziyyətdə dəyişikliklərlə müşahidə olunan işlər ;
- işə başladıqdan sonra insanda ciddi xəstəliklərin inkişafına gətirib çıxaran işlər;
- iş periodunun sonunda orqanizmin funksional hədd vəziyyəti yarandıqda onun fizioloji reaksiyalarını pisləşmə və yaxşılaşma istiqamətində asan dəyişdirilən işlər;

301. Əməyin ağırlığının birinci kateqoriyasına hansı işlər daxildir?

- əlverişli (lakin rahat olmayan) şəraitdə yerinə yetirən işlər daxildir;
- ✓ rahat şəraitdə yerinə yetirilmiş işlər daxildir;
- iş dövrünün sonunda orqanizmin patoloji vəziyyətdə dəyişikliklərlə müşahidə olunan işlər ;
- işə başladıqdan sonra insanda ciddi xəstəliklərin inkişafına gətirib çıxaran işlər;
- iş periodunun sonunda orqanizmin funksional hədd vəziyyəti yarandıqda onun fizioloji reaksiyalarını pisləşmə və yaxşılaşma istiqamətində asan dəyişdirilən işlər;

302. Əməyin ağırlığının beşinci kateqoriyasına hansı işlər daxildir?

- əlverişli (lakin rahat olmayan) şəraitdə yerinə yetirən işlər daxildir;
- ✓ iş dövrünün sonunda orqanizmin patoloji vəziyyətdə dəyişikliklərlə müşahidə olunan işlər;
- iş periodunun sonunda orqanizmin funksional hədd vəziyyəti yarandıqda onun fizioloji reaksiyalarını pisləşmə və yaxşılaşma istiqamətində asan dəyişdirilən işlər;
- işə başladıqdan sonra insanda ciddi xəstəliklərin inkişafına gətirib çıxaran işlər;
- rahat şəraitdə yerinə yetirilmiş işlər daxildir;

- 303.** Əməyin ağırlığının altıncı kateqoriyasına hansı işlər daxildir?
- əlverişli (lakin rahat olmayan) şəraitdə yerinə yetirilən işlər daxildir;
  - ✓ işə başladıqdan sonra insanda ciddi xəstəliklərin inkişafına gətirib çıxaran işlər;
  - iş dövrünün sonunda orqanizmin patoloji vəziyyətdə dəyişikliklərlə müşahidə olunan işlər;
  - rahat şəraitdə yerinə yetirilmiş işlər daxildir;
  - iş periodunun sonunda orqanizmin funksional hədd vəziyyəti yarandıqda onun fizioloji reaksiyalarını pisləşmə və yaxşılaşma istiqamətində asan dəyişdirilən işlər;
- 304.** Yüksək ekstremal mühit nəyə gətirib çıxarır ?
- İnsanın iş qabiliyyətini aşağı salır.
  - ✓ İşin yerinə yetirilməsi mümkünsüzlüyü və insan orqanizmində patoloji qayda pozuntusuna aparmaya.
  - tərkibi s.n.1 və 2;
  - tərkibi s.n. 1 və 3;
  - Funksional normada ölçülmədə kənar çıxan, lakin potoloji qayda pozuntusuna aparmayan.
- 305.** Təhlükəli və zərərli istehsalat amilləri təsirinə görə bölünür?
- fiziki, kimyəvi və psixoloji olurlar;
  - ✓ fiziki, kimyəvi, bioloji və psixoloji olurlar;
  - fiziki, kimyəvi və bioloji;
  - fiziki, kimyəvi və mexaniki olurlar;
  - fiziki, kimyəvi, bioloji və mexaniki olurlar;
- 306.** Kimyəvi amillər qrupuna hansı aiddir?
- elektrik və maqnit sahə gərginliyinin yüksəlməsi və s.;
  - ✓ orqanizmə təsir edən ümumi toksiki, qıcıqlandırıcı və s.maddələr;
  - bitkilər və heyvanat aləmi;
  - ulturabənövşəyi və infraqırmızı şüaların səviyyəsinin çoxalması;
  - viruslar, göbələklər, bakteriyalar və s.;
- 307.** İnsan orqanizmi ilə əlaqədə olarkən istehsalat zədələnmələri, peşə xəstəlikləri və ya sağlamlıq vəziyyətinin pisləşməsinə səbəb olan maddələr hansı amillərə aiddir?
- istehsalat amillərinə;
  - ✓ zərərli istehsalat amillərinə;
  - hər üçünə;
  - hec birinə;
  - təhlükəli istehsalat amillərinə;
- 308.** Hansı 3-ci sinif peşə riski hesab olunur?
- həyat üçün ağır nəticəsi olan təhlükə az ehtimalıdır;
  - ✓ həyat üçün ağır nəticəsi olan təhlükə çoxsaylı insan üçün mümkündür;
  - hər üçü;
  - hec biri;
  - həyat üçün ağır nəticəsi olan təhlükə nadir hallarda mümkündür;
- 309.** Hansı 2-ci sinif peşə riski hesab olunur?
- həyat üçün ağır nəticəsi olan təhlükə az ehtimalıdır;
  - ✓ həyat üçün ağır nəticəsi olan təhlükə nadir hallarda mümkündür;
  - hər üçü;
  - hec biri;
  - həyat üçün ağır nəticəsi olan təhlükə çoxsaylı insan üçün mümkündür;
- 310.** Hansı 1-ci sinif peşə riski hesab olunur?

- həyat üçün ağır nəticəsi olan təhlükə çoxsaylı insan üçün mümkündür;
- √ həyat üçün ağır nəticəsi olan təhlükə az ehtimaldır;
- hər üçü;
- hec biri;
- həyat üçün ağır nəticəsi olan təhlükə nadir hallarda mümkündür;

311. Fiziki amillər qrupuna hansı aiddir?

- orqanizmə təsir edən ümumi toksiki, qıcıqlandırıcı və s.maddələr;
- √ iş sahələrində havanın tozluğu və qazlılığı; səs-küyün, infra səs, ultrasəs, titrəyişin, ionlaşdırıcı və elektromaqnit şüaları və s.;
- bitkilər və heyvanat aləmi;
- hec biri;
- viruslar, göbələklər, bakteriyalar və s.;

312. Fiziki amillər qrupuna hansı aid deyil?

- maşın-mexanizmlərin hərəkət edən və mühafizə edilməyən hissələri;
- √ viruslar, göbələklər, bakteriyalar;
- maqnit sahə gərginliyinin yüksəlməsi və müxtəlif işıq normalarının dəyişməsi;
- ionlaşdırıcı və elektromaqnit şüaları;
- iş sahələrində havanın tozluğu və qazlılığı;

313. Fiziki amillər qrupuna hansı aid deyil?

- elektrikləşmənin, ultrabənövşəyi və infraqırmızı şüaların səviyyəsinin çoxalması;
- √ orqanizmə təsir edən qıcıqlandırıcı maddələr
- iş sahələrində havanın tozluğu və qazlılığı;
- iş sahələrində havanın temperaturasının yuxarı və aşağı olması;
- iş sahələrində havanın tozluğu və qazlılığı;

314. Bunlardan hansı təbii təhlükəli və zərərli amillər hesab olunur?

- Vizual səs-küy, titrəyiş, elektromaqnit sahəsi;
- √ atmosfer çöküntüləri, artan və azalan temperatur, ildırım;
- 1-ci və 3-cü ;
- hər üçü;
- havada zərərli maddələrin yüksək konsentrasiyası, su anbarı;

315. Bunlardan hansı kompüterlə işləyən zaman yaranan təhlükəli və zərərli amilləridən hesab olunur?

- √ hər üçü;
- Vizual amillər (parlaqlıq, kontrast, işıdamaq);
- İş yerinin və iş zonasının parametrləri ;
- 2-ci və 3-cü ;
- Şüalanma (rentgen şüaları, elektromaqnit şüalanması, mikrodalğalı qamma radiasiya, elektrostatik sahə);

316. Bioloji amillər qrupuna hansı aiddir?

- orqanizmə təsir edən ümumi toksiki, qıcıqlandırıcı və s.maddələr ;
- ultrabənövşəyi və infraqırmızı şüaların səviyyəsinin çoxalması;
- infra səs, ultrasəs, titrəyişin, ionlaşdırıcı və elektromaqnit şüalarının səviyyəsinin çoxalması;
- elektrik və maqnit sahə gərginliyinin yüksəlməsi və s.;
- √ viruslar, göbələklər, bakteriyalar və s.;

317. Bioloji amillər qrupuna hansı aid deyil?

- viruslar, göbələklər, bakteriyalar və s.;
- hamısı aiddir;
- mikroorqanizmlər;
- makroorqanizmlər;

✓ orqanizmə təsir edən ümumi toksiki maddələr ;

318. Aşağıdakı göstəricilərdən hansı əmək şəraitinin qiymətləndirilməsi meyarlarına aiddir?

- Əməyin gərginliyi;
- Əmək bölgüsü;
- Əmək məhsuldarlığı;
- ✓ Əməyin ağırlığı;
- Əməyin intensivliyi;

319. Aşağıdakı göstəricilərdən hansı əmək şəraitinin qiymətləndirilməsi meyarlarına aid deyil?

- Əməyin ağırlığı;
- ✓ Əməyin gərginliyi;
- Əmək şəraitinin rahatlıq dərəcəsi;
- Əməyin mühafizəsinin və texniki təhlükəsizliyin tələblərinin müşahidə olunması;
- çərçivə daxilində yol verilən konsentrasiyası və çərçivə daxilində yol verilən istehsal mühitinin səviyyəsinin müşahidə olunması;

320. Əməyin gərginliyi nədir?

- fəaliyyəti təmin edən dayaq-sütun aparatına və orqanizmin funksional sistemlərinə olan mövcud yükü özündə əks etdirən əmək prosesinin xarakteristikasıdır;
- iş periodunun sonunda orqanizmin funksional hədd vəziyyəti yarandıqda onun fizioloji reaksiyalarının pisləşmə və yaxşılaşma istiqamətində asan dəyişdirilən işlərdi;
- ✓ mərkəzi sinir sistemində, hissiyyat orqanlarına, işçinin emosional sferasına məxsus yükü əks etdirən əmək prosesinin xarakteristikasıdır;
- istehsal mühitinin təsiri altında insan orqanizmində baş verən reaksiya və dəyişikliklərdir;
- işə başladıqdan sonra insanda ciddi xəstəliklərin inkişafına gətirib çıxaran işlərdi;

321. Əməyin ağırlığı nədir?

- mərkəzi sinir sistemində, hissiyyat orqanlarına, işçinin emosional sferasına məxsus yükü əks etdirən əmək prosesinin xarakteristikasıdır;
- ✓ fəaliyyəti təmin edən dayaq-sütun aparatına və orqanizmin funksional sistemlərinə (ürək-damar, tənəffüs və s.) olan mövcud yükü özündə əks etdirən əmək prosesinin xarakteristikasıdır;
- iş periodunun sonunda orqanizmin funksional hədd vəziyyəti yarandıqda onun fizioloji reaksiyalarının pisləşmə və yaxşılaşma istiqamətində asan dəyişdirilən işlərdi;
- iş dövrünün sonunda orqanizmin patoloji vəziyyətdə dəyişikliklərlə müşahidə olunan işlərdi;
- işə başladıqdan sonra insanda ciddi xəstəliklərin inkişafına gətirib çıxaran işlərdi;

322. Əməyin gərginliyi nədir?

- işə başladıqdan sonra insanda ciddi xəstəliklərin inkişafına gətirib çıxaran işlərdi;
- ✓ mərkəzi sinir sistemində, hissiyyat orqanlarına, işçinin emosional sferasına məxsus yükü əks etdirən əmək prosesinin xarakteristikasıdır;
- istehsal mühitinin təsiri altında insan orqanizmində baş verən reaksiya və dəyişikliklərdir;
- fəaliyyəti təmin edən dayaq-sütun aparatına və orqanizmin funksional sistemlərinə olan mövcud yükü özündə əks etdirən əmək prosesinin xarakteristikasıdır;
- iş periodunun sonunda orqanizmin funksional hədd vəziyyəti yarandıqda onun fizioloji reaksiyalarının pisləşmə və yaxşılaşma istiqamətində asan dəyişdirilən işlərdi;

323. Bioloji amillər qrupuna hansı aiddir?

- infra səs, ultrasəs, titrəyişin, ionlaşdırıcı və elektromaqnit şüalarının səviyyəsinin çoxalması;
- ✓ viruslar, göbələklər, bakteriyalar və s.;
- orqanizmə təsir edən ümumi toksiki, qıcıqlandırıcı və s. maddələr ;
- ultrabənövşəyi və infraqırmızı şüaların səviyyəsinin çoxalması;
- elektrik və maqnit sahə gərginliyinin yüksəlməsi və s.;

324. Hansı 3-ci sinif peşə riski hesab olunur?

- həyat üçün ağır nəticəsi olan təhlükə az ehtimallıdır;
- ✓ həyat üçün ağır nəticəsi olan təhlükə çoxsaylı insan üçün mümkündür;
- hər üçü;

- hec biri;
- həyat üçün ağır nəticəsi olan təhlükə nadir hallarda mümkündür;

325. Fiziki yorğunluğa aiddir?

- zehni gərginlik və emosional yüklənmə;
- ✓ insanın statiki, dinamiki və hipodinamiki artıq yüklənməsi;
- əmək şəraitinin rahatlıq dərəcəsi;
- texniki təhlükəsizliyin tələblərinə əməl olunmaması;
- əməyin gərginliyi və intensivliyi ;

326. Əməyin ağırlığı necə kateqoriyaya bölünür?

- 3.0
- ✓ 6.0
- 5.0
- 7.0
- 4.0

327. Cari təcrübəni nəzərə alaraq peşə riskini neçə sinfə bölmək olar ?

- 2.0
- ✓ 3.0
- 5.0
- 6.0
- 4.0

328. Təhlükəni xarakterizə etmək üçün hansı anlayışından istifadə olunur?

- radiasiya anlayışından;
- ✓ risk anlayışından;
- 1-ci və 3-cü-dən;
- 2-ci və 3-cü-dən;
- elektrostatik sahədən;

329. Erqonomikada antropogen təhlükələr nə ilə bağlı olur?

- havanın zəhərlənməsi ilə;
- ✓ insan fəaliyyətinin müəyyən bir növü ilə;
- hec biri ilə;
- hər üçü ilə;
- maşın və avadanlıqlarla;

330. Erqonomikada təhlükələri hansı tiplərə bölünür?

- təbii və zərərli;
- ✓ təbii və antropogen;
- biofiziki və biokimyəvi;
- fiziki və psixoloji;
- fiziki və antropogen;

331. Hansı təhlükələr iş yerini tam əhatə etmir, yalnız insana təsir göstərir?

- səs-küy, toz;
- ✓ maşının fırlanmış hissələri, metalın kənara səpələnən hissələri;
- elektromaqnit sahəsi, ionlaşdırıcı şüalanma;
- heç biri;
- havada zərərli maddələrin yüksək konsentrasiyası, su anbarı;

332. Erqonomikada kompüterlə işləyən zaman yaranan bütün təhlükəli və zərərli amilləri necə qrupa bölünür?

- 2.0
- √ 3.0
- 5.0
- 6.0
- 4.0

333. İnsan – Operatorun zehni fəaliyyəti ətraf mühitin hansı temperaturunda çətinləşir, riyaksiyası zəifləyir, səhflər yaranır ?

- 18 dərəcə selciddə
- √ 50 dərəcə selsiddə
- 30 dərəcə selsiddə
- 60 dərəcə selsiddə
- 25 dərəcə selsi temperaturunu keçəndə

334. İnsan – operatorun fiziki yorğunluğu ətraf mühitin hansı temperaturunda başlayır və psixi vəziyyətin pisləşməsi əlamətləri özünü biruzə verir(ğərginlik, qıcıqlanma və sair) ?

- 18 dərəcə selciddə
- √ 30 dərəcə selsiddə
- 50 dərəcə selsiddə
- 60 dərəcə selsiddə
- 25 dərəcə selsi temperaturunu keçəndə

335. İnsan – operator ətraf mühitin hansı temperaturunda 1 (bir) saat müddətini keçirə (dözə) bilər ?

- 18 dərəcə selciddə
- √ 50 dərəcə selsiddə
- 30 dərəcə selsiddə
- 60 dərəcə selsiddə
- 25 dərəcə selsi temperaturunu keçəndə

336. Hansı halda və nə vaxt əmək ziyandır?

- əgər əmək prosesində travma, xəsarət, işçinin və əhatə olunan insanların ölümü mümkündürsə
- √ əgər uzunmüddətli işdən sonra əhatə olunan insanların və təbii mühitin işçinin sağlamlığında nəzərə çarpmayan dəyişiklik baş verərsə
- əgər uzun müddətli işdən sonra əhatə olunan insanların və təbii mühitin işçinin sağlamlığında nəzərəçarpacaq dəyişiklik baş verərsə
- bütün hallarda
- əgər əmək prosesində travma, xəsarət, işçinin və əhatə olunan insanların ölümü mümkün deyilsə

337. Ətraf mühitin hansı temperaturu insanın işləməsi üçün optimal sayıla bilər ?

- 25 dərəcə selsi temperaturunu keçəndə
- √ 18 dərəcə selsiddə
- 50 dərəcə selsiddə
- 60 dərəcə selsiddə
- 30 dərəcə selsiddə

338. Əmək şəraiti nədir?

- Əməyin mühafizəsinin və texniki təhlükəsizliyin tələblərinin müşahidə olunmasıdır;
- √ insan orqanizminin funksional vəziyyətinə, onun iş qabiliyyətinə və sağlamlığına təsir edən istehsal mühitinin elementidir;
- istehsal mühitinin təsiri altında insan orqanizmində baş verən reaksiya və dəyişikliklərdir;
- texniki təhlükəsizliyin tələblərinə əməl olunmasıdır
- fəaliyyəti təmin edən dayaq-sütun aparatına və orqanizmin funksional sistemlərinə olan mövcud yükü özündə əks etdirən əmək prosesinin xarakteristikasıdır;

339. Psixofizioloji amillər əmək şəraitinin aşağıdakı ünsürlərindən hansını özünə daxil etmir?

- fiziki, dinamik və statistik yükləmə;

- √ işin icrası yolları.
- iş və istirahət rejimi;
- iş tempi, işin yeknəsəkliyi;
- işçi duruşu;

340. Psixofizioloji amillər əmək şəraitinin aşağıdakı ünsürlərindən hansını özünə daxil etmir?

- fiziki, dinamik və statistik yükləmə;
- √ iş yerinin təşkili;
- iş və istirahət rejimi;
- iş tempi, işin yeknəsəkliyi.
- işçi duruşu;

341. Psixofizioloji amillər əmək şəraitinin aşağıdakı ünsürlərindən hansını özünə daxil etmir?

- fiziki, dinamik və statistik yükləmə;
- √ istehsal mühitinin vəziyyəti;
- iş və istirahət rejimi;
- iş tempi, işin yeknəsəkliyi.
- işçi duruşu;

342. Psixofizioloji amillər əmək şəraitinin aşağıdakı ünsürlərindən hansını özünə daxil etmir?

- fiziki, dinamik və statistik yükləmə;
- √ istehsal prosesinin xarakteri;
- iş və istirahət rejimi;
- iş tempi, işin yeknəsəkliyi.
- işçi duruşu;

343. Psixofizioloji amillər əmək şəraitinin aşağıdakı ünsürlərindən hansını özünə daxil etmir?

- fiziki, dinamik və statistik yükləmə;
- √ kollektivdə özünü idarəetmə münasibətlərinin inkişaf dərəcəsi;
- iş və istirahət rejimi;
- iş tempi, işin yeknəsəkliyi.
- işçi duruşu;

344. Psixofizioloji amillər əmək şəraitinin aşağıdakı ünsürünü özünə daxil edir?

- işin icrası yolları;
- √ fiziki, dinamik və statistik yükləmə;
- istehsal mühitinin vəziyyəti;
- yuxarıdakıların hamısını.
- iş yerinin təşkili;

345. Psixofizioloji amillər əmək şəraitinin aşağıdakı ünsürünü özünə daxil edir?

- √ işçi duruşu, növbəlilik, iş tempi;
- yuxarıdakıların hamısını.
- işin icrası yolları;
- iş yerinin təşkili;
- istehsal mühitinin vəziyyəti;

346. Psixofizioloji amillər əmək şəraitinin aşağıdakı ünsürünü özünə daxil edir?

- işin icrası yolları;
- √ işin yeknəsəkliyi, iş və istirahət rejimi;
- istehsal mühitinin vəziyyəti;
- yuxarıdakıların hamısını.
- iş yerinin təşkili;

347. Sosial-psixoloji amillər əmək şəraitinin aşağıdakı ünsürünü özünə daxil edir?

- iş yerinin təşkili;
- √ rəhbərlik tərzii;
- istehsal mühitinin vəziyyəti;
- fiziki, dinamik və statistik yükləmə.
- işin yeknəsəkliyi, iş və istirahət rejimi;

348. Sosial-psixoloji amillər əmək şəraitinin aşağıdakı ünsürünü özünə daxil edir?

- işçi duruşu, növbəlilik, iş tempi;
- √ kollektivdə özünü idarəetmə münasibətlərinin inkişaf dərəcəsi;
- istehsal mühitinin vəziyyəti;
- fiziki, dinamik və statistik yükləmə.
- işin yeknəsəkliyi, iş və istirahət rejimi;

349. Sosial-psixoloji amillər əmək şəraitinin aşağıdakı ünsürünü özünə daxil edir?

- işçi duruşu, növbəlilik, iş tempi;
- √ əməyin səmərəliliyinin artırılması məqsədi ilə əməkdaşlıq və rəqabət münasibətlərinin birliyi;
- işin yeknəsəkliyi, iş və istirahət rejimi;
- fiziki, dinamik və statistik yükləmə.
- istehsal mühitinin vəziyyəti;

350. Aşağıdakı ünsürlərdən hansı əmək şəraitinin sosial-psixoloji amillər qrupuna aid deyil?

- rəhbərlik tərzii;
- √ fiziki, dinamik və statistik yükləmə.
- əmək rejimi;
- əməyin səmərəliliyinin artırılması məqsədi ilə əməkdaşlıq və rəqabət münasibətlərinin birliyi;
- kollektivdə özünü idarəetmə münasibətlərinin inkişaf dərəcəsi;

351. Aşağıdakı ünsürlərdən hansı əmək şəraitinin sosial-psixoloji amillər qrupuna aid deyil?

- rəhbərlik tərzii;
- √ işin yeknəsəkliyi, iş və istirahət rejimi;
- əmək rejimi;
- əməyin səmərəliliyinin artırılması məqsədi ilə əməkdaşlıq və rəqabət münasibətlərinin birliyi.
- kollektivdə özünü idarəetmə münasibətlərinin inkişaf dərəcəsi;

352. Aşağıdakı ünsürlərdən hansı əmək şəraitinin sosial-psixoloji amillər qrupuna aid deyil?

- rəhbərlik tərzii;
- √ işçi duruşu, növbəlilik, iş tempi;
- əmək rejimi;
- əməyin səmərəliliyinin artırılması məqsədi ilə əməkdaşlıq və rəqabət münasibətlərinin birliyi.
- kollektivdə özünü idarəetmə münasibətlərinin inkişaf dərəcəsi;

353. Aşağıdakı ünsürlərdən hansı əmək şəraitinin sosial-psixoloji amillər qrupuna aid deyil?

- rəhbərlik tərzii;
- √ istehsal prosesinin xarakteri;
- əmək rejimi;
- əməyin səmərəliliyinin artırılması məqsədi ilə əməkdaşlıq və rəqabət münasibətlərinin birliyi.
- kollektivdə özünü idarəetmə münasibətlərinin inkişaf dərəcəsi;

354. Aşağıdakı ünsürlərdən hansı əmək şəraitinin sosial-psixoloji amillər qrupuna aid deyil?

- rəhbərlik tərzii;

- √ iş yerinin təşkili ;
- əmək rejimi;
- əməyin səmərəliliyinin artırılması məqsədi ilə əməkdaşlıq və rəqabət münasibətlərinin birliyi.
- kollektivdə özünü idarəetmə münasibətlərinin inkişaf dərəcəsi;

355. Aşağıdakı ünsürlərdən hansı əmək şəraitinin sosial-psixoloji amillər qrupuna aid deyil?

- rəhbərlik tərzii;
- √ təchizat, texnologiya, istehsal prosesinin xarakteri;
- əmək rejimi;
- əməyin səmərəliliyinin artırılması məqsədi ilə əməkdaşlıq və rəqabət münasibətlərinin birliyi.
- kollektivdə özünü idarəetmə münasibətlərinin inkişaf dərəcəsi;

356. Aşağıdakı ünsürlərdən hansı əmək şəraitinin texniki amillər qrupuna aid deyil?

- təchizat, texnologiya, istehsal prosesinin xarakteri;
- √ fiziki, dinamik və statistik yükləmə.
- işin icrası yolları;
- iş yerinin təşkili;
- istehsal prosesinin xarakteri

357. Aşağıdakı ünsürlərdən hansı əmək şəraitinin texniki amillər qrupuna aid deyil?

- təchizat, texnologiya, istehsal prosesinin xarakteri;
- √ işin yeknəsəkliyi, iş və istirahət rejimi;
- işin icrası yolları;
- istehsal mühitinin vəziyyəti.
- istehsal prosesinin xarakteri;

358. Aşağıdakı ünsürlərdən hansı əmək şəraitinin texniki amillər qrupuna aid deyil?

- iş yerinin təşkili;
- √ kollektivdə özünü idarəetmə münasibətlərinin inkişaf dərəcəsi;
- istehsal prosesinin xarakteri;
- təchizat, texnologiya, istehsal prosesinin xarakteri;
- istehsal mühitinin vəziyyəti.

359. Aşağıdakı ünsürlərdən hansı əmək şəraitinin texniki amillər qrupuna aid deyil?

- təchizat, texnologiya, istehsal prosesinin xarakteri;
- √ fiziki, dinamik və statistik yükləmə;
- iş yerinin təşkili;
- istehsal mühitinin vəziyyəti.
- işin icrası yolları;

360. İnsan – operatorun fiziki yorğunluğu ətraf mühitin hansı temperaturunda başlayır və psixi vəziyyətin pisləşməsi əlamətləri özünü biruzə verir(ğərginlik, qıcıqlanma və sair) ?

- 18 dərəcə selsidə
- √ 30 dərəcə selsidə
- 50 dərəcə selsidə
- 60 dərəcə selsidə
- 25 dərəcə selsi temperaturunu keçəndə

361. Sosial-psixoloji amillər əmək şəraitinin aşağıdakı ünsürünü özünə daxil edir?

- iş yerinin təşkili;
- √ rəhbərlik tərzii;
- istehsal mühitinin vəziyyəti;
- fiziki, dinamik və statistik yükləmə.

- işin yeknəsəkliyi, iş və istirahət rejimi;

362. Psixofizioloji amillər əmək şəraitinin aşağıdakı üsürlərindən hansını özünə daxil etmir?

- fiziki, dinamik və statistik yükləmə;
- ✓ işin icrası yolları.
- iş və istirahət rejimi;
- iş tempi, işin yeknəsəkliyi;
- işçi duruşu;

363. Aşağıdakı üsürlərdən hansı əmək şəraitinin texniki amillər qrupuna aid deyil?

- təchizat, texnologiya, istehsal prosesinin xarakteri;
- ✓ işin yeknəsəkliyi, iş və istirahət rejimi;
- işin icrası yolları;
- istehsal mühitinin vəziyyəti.
- istehsal prosesinin xarakteri;

364. Aşağıdakı üsürlərdən hansı əmək şəraitinin sosial-psixoloji amillər qrupuna aid deyil?

- rəhbərlik tərzii;
- ✓ işçi duruşu, növbəlilik, iş tempi;
- əmək rejimi;
- əməyin səmərəliliyinin artırılması məqsədi ilə əməkdaşlıq və rəqabət münasibətlərinin birliyi.
- kollektivdə özünü idarəetmə münasibətlərinin inkişaf dərəcəsi;

365. Əmək şəraiti təşkil edən üsürlər neçə qrupa bölünür?

- 2.0
- ✓ 5.0
- 4.0
- 6.0
- 3.0

366. Əmək şəraiti təşkil edən üsürlər qrupuna aiddir?

- təşkilati;
- ✓ estetik;
- iqtisadi;
- hamısı aiddir.
- fiziki;

367. Erqonomik özəlliyin (EÖ) tərkibinə texniki tapşırıq daxil olmaqla, xüsusi tələblər hansı hallarda işlənib və hazırlanır ?

- Konkret fəaliyyətin görkəmi üçün.
- ✓ Alətlərin təlim – məşqi, sənədləşmənin istismarı üçün insan fəaliyyətinin təşkil olunması.
- Texniki alətlər üçün.
- Yuxarıda adları çəkilənlər.
- Konkret olaraq Erqonomik özəllikdən əmələ gələn sistemin təhkim olunması, onun icra olumasının məhtudlaşdırılması, effektivlik, daxilolma vaxtı, effektiv fəaliyyətin tələbi.

368. Əmək şəraiti təşkil edən üsürlərə aid deyil?

- psixofizioloji;
- ✓ təşkilati;
- texniki;;
- sosial-psixoloji.
- estetik;

369. Əmək şəraiti təşkil edən üsürlərə aid deyil?

- sanitar-gigiyenik;
- √ hamısı aiddir.
- estetik;
- texniki;
- psixofizioloji;

370. Əmək şəraiti təşkil edən üsürlərə aid deyil?

- sanitar-gigiyenik;
- √ fiziki;
- texniki;
- sosial-psixoloji.
- estetik;

371. Əmək şəraiti təşkil edən üsürlərə aid deyil?

- sosial-psixoloji.
- psixofizioloji;
- √ iqtisadi;
- texniki;
- sanitar-gigiyenik;

372. Əmək şəraiti təşkil edən üsürlərə aid deyil?

- sanitar-gigiyenik;
- √ fiziki;
- estetik;
- sosial-psixoloji.
- psixofizioloji;

373. Aşağıdakı üsürlərdən hansı əmək şəraitinin texniki amillər qrupuna aid deyil?

- istehsal prosesinin xarakteri;
- √ iş və istirahət rejimi;
- iş yerinin təşkili;
- istehsal mühitinin vəziyyəti.
- işin icrası yolları;

374. Aşağıdakı üsürlərdən hansı əmək şəraitinin texniki amillər qrupuna aiddir?

- iş və istirahət rejimi;
- √ istehsal prosesinin xarakteri;
- rəhbərlik tərzii;
- kollektivdə özünü idarəetmə münasibətlərinin inkişaf dərəcəsi.
- işçi duruşu;

375. Aşağıdakı üsürlərdən hansı əmək şəraitinin texniki amillər qrupuna aiddir?

- iş və istirahət rejimi;
- √ işin icrası yolları;
- rəhbərlik tərzii;
- əməyin səmərəliliyinin artırılması məqsədi ilə əməkdaşlıq və rəqabət münasibətlərinin birliyi.
- işçi duruşu;

376. Aşağıdakı üsürlərdən hansı əmək şəraitinin texniki amillər qrupuna aiddir?

- istehsal prosesinin xarakteri;
- √ yuxarıdakıların hamısı.
- iş yerinin təşkili;

- istehsal mühitinin vəziyyəti;
- işin icrası yolları;

377. Aşağıdakı üsürlərdən hansı əmək şəraitinin texniki amillər qrupuna aiddir?

- əmək rejimi;
- ✓ iş yerinin təşkili;
- rəhbərlik tərzii;
- əməyin səmərəliliyinin artırılması məqsədi ilə əməkdaşlıq və rəqabət münasibətlərinin birliyi.
- işçi duruşu;

378. Əmək şəraiti təşkil edən üsürlər qrupuna aiddir?

- təşkilati;
- ✓ sosial-psixoloji;
- iqtisadi;
- hamısı aiddir.
- fiziki;

379. Əmək şəraiti təşkil edən üsürlər qrupuna aiddir?

- təşkilati;
- ✓ estetik;
- iqtisadi;
- hamısı aiddir.
- fiziki;

380. Əmək şəraiti təşkil edən üsürlər qrupuna aiddir?

- təşkilati;
- ✓ psixofizioloji;
- iqtisadi;
- hamısı aiddir.
- fiziki;

381. Əmək şəraiti təşkil edən üsürlər qrupuna aiddir?

- təşkilati;
- ✓ sanitariya-gigiyenik;
- iqtisadi;
- hamısı aiddir.
- fiziki;

382. Əmək şəraiti təşkil edən üsürlər qrupuna aiddir?

- təşkilati;
- ✓ texniki;
- iqtisadi;
- hamısı aiddir.
- fiziki;

383. Əmək şəraiti təşkil edən üsürlər neçə qrupa bölünür?

- 2.0
- ✓ 5.0
- 4.0
- 6.0
- 3.0

384. İnsan operatorun iş yerində xarici mühitin hansı faktorları təsir edir ?

- √ Yuxarıda sadalananlar;
- Sosial – psixoloji ;
- Fiziki;
- Kimyəvi və yüksəkekstremal xarici mühütün işi ;
- İnformasiyalı,bioloji ;

385. Əmək prosesində Erqonomik göstəricilər hansı iş prosesində həyata keçirilir?

- Əmək prosesində Erqonomik göstəriciləri vaxt ərzində təkrarlanmayan təsir
- Konkret göstəricilərinə görə ;
- Yuxarıda qeyd olunanların hamısı;
- √ Əmək prosesində Erqonomik göstəriciləri vaxt ərzində təkrarlanan təsir qüvvəsi və qarşılıqlı iş prosesində həyata keçirilir.
- Yalnız qarşılıqlı iş proseslərdə;

386. Aşağıdakılardan hansı əmək xəsarətinin maddi səbəbinə aiddir?

- maşınların konstruksiyasındakı çatışmazlıq, nəqliyyat vasitələrinin nasazlığı, texniki müdafiə vasitələrinin nöqsanları, nasaz avadanlıqlardan istifadə edilməsi; .
- əsəb sistemində yaranan qeyri-normallıq, gözlənilmədən alınan fizioloji hal, orqanizmdəki qüsurlar və ya çatışmazlıqlar və s.;
- ventilyasiyanın, işıqlandırıcıların, qızdırıcıların qüsurları, iş sahəsinin azlığı, iş yerlərinin anti sanitariya vəziyyətində olması və s.;
- √ təbii fəlakətlərin baş verməsi, körpünün, qayanın uçması, buzun qırılması və s.
- işin düzgün təşkil edilməməsi, əmək intizamının pozulması, işçilərə təlimatın aparılmaması, işçilərin fərdi mühafizə vasitələri ilə təmin olunmaması;

387. Aşağıdakılardan hansı əmək xəsarətinin maddi səbəbinə aiddir?

- ventilyasiyanın, işıqlandırıcıların, qızdırıcıların qüsurları, iş sahəsinin azlığı, iş yerlərinin anti sanitariya vəziyyətində olması və s.;
- əsəb sistemində yaranan qeyri-normallıq, gözlənilmədən alınan fizioloji hal, orqanizmdəki qüsurlar və ya çatışmazlıqlar və s.;
- maşınların konstruksiyasındakı çatışmazlıq, nəqliyyat vasitələrinin nasazlığı, texniki müdafiə vasitələrinin nöqsanları, nasaz avadanlıqlardan istifadə edilməsi; .
- işin düzgün təşkil edilməməsi, əmək intizamının pozulması, işçilərə təlimatın aparılmaması, işçilərin fərdi mühafizə vasitələri ilə təmin olunmaması;
- √ təbii fəlakətlərin baş verməsi, körpünün, qayanın uçması, buzun qırılması və s.

388. Aşağıdakılardan hansı əmək xəsarətinin psixo-fizioloji səbəbinə aiddir?

- işin düzgün təşkil edilməməsi, əmək intizamının pozulması, işçilərə təlimatın aparılmaması, işçilərin fərdi mühafizə vasitələri ilə təmin olunmaması;
- ventilyasiyanın, işıqlandırıcıların, qızdırıcıların qüsurları, iş sahəsinin azlığı, iş yerlərinin anti sanitariya vəziyyətində olması və s.;
- təbii fəlakətlərin baş verməsi, körpünün, qayanın uçması, buzun qırılması və s.
- √ əsəb sistemində yaranan qeyri-normallıq, gözlənilmədən alınan fizioloji hal, orqanizmdəki qüsurlar və ya çatışmazlıqlar və s.;
- maşınların konstruksiyasındakı çatışmazlıq, nəqliyyat vasitələrinin nasazlığı, texniki müdafiə vasitələrinin nöqsanları, nasaz avadanlıqlardan istifadə edilməsi; .

389. Aşağıdakılardan hansı əmək xəsarətinin sanitar-gigiyenik səbəbinə aiddir?

- əsəb sistemində yaranan qeyri-normallıq, gözlənilmədən alınan fizioloji hal, orqanizmdəki qüsurlar və ya çatışmazlıqlar və s.;
- təbii fəlakətlərin baş verməsi, körpünün, qayanın uçması, buzun qırılması və s.
- maşınların konstruksiyasındakı çatışmazlıq, nəqliyyat vasitələrinin nasazlığı, texniki müdafiə vasitələrinin nöqsanları, nasaz avadanlıqlardan istifadə edilməsi; .
- işin düzgün təşkil edilməməsi, əmək intizamının pozulması, işçilərə təlimatın aparılmaması, işçilərin fərdi mühafizə vasitələri ilə təmin olunmaması;
- √ ventilyasiyanın, işıqlandırıcıların, qızdırıcıların qüsurları, iş sahəsinin azlığı, iş yerlərinin anti sanitariya vəziyyətində olması və s.;

390. Aşağıdakılardan hansı əmək xəsarətinin təşkilatı səbəbinə aiddir?

- maşınların konstruksiyasındakı çatışmazlıq, nəqliyyat vasitələrinin nasazlığı, texniki müdafiə vasitələrinin nöqsanları, nasaz avadanlıqlardan istifadə edilməsi; .
- təbii fəlakətlərin baş verməsi, körpünün, qayanın uçması, buzun qırılması və s.
- əsəb sistemində yaranan qeyri-normallıq, gözlənilmədən alınan fizioloji hal, orqanizmdəki qüsurlar və ya çatışmazlıqlar və s.;

- ✓ işin düzgün təşkil edilməməsi, əmək intizamının pozulması, işçilərə təlimatın aparılmaması, işçilərin fərdi mühafizə vasitələri ilə təmin olunmaması;
- ventilyasiyanın, işıqlandırıcıların, qızdırıcıların qüsurları, iş sahəsinin azlığı, iş yerlərinin anti sanitariya vəziyyətində olması və s.;

391. Aşağıdakılardan hansı əmək xəsarətinin texniki səbəbinə aiddir?

- işin düzgün təşkil edilməməsi, əmək intizamının pozulması, işçilərə təlimatın aparılmaması, işçilərin fərdi mühafizə vasitələri ilə təmin olunmaması;
- təbii fəlakətlərin baş verməsi, körpünün, qayanın uçması, buzun qırılması və s.
- əsəb sistemində yaranan qeyri-normallıq, gözlənilmədən alınan fizioloji hal, orqanizmdəki qüsurlar və ya çatışmazlıqlar və s.;
- ✓ maşınların konstruksiyasındakı çatışmazlıq, nəqliyyat vasitələrinin nasazlığı, texniki müdafiə vasitələrinin nöqsanları, nasaz avadanlıqlardan istifadə edilməsi; .
- ventilyasiyanın, işıqlandırıcıların, qızdırıcıların qüsurları, iş sahəsinin azlığı, iş yerlərinin anti sanitariya vəziyyətində olması və s.;

392. Aşağıdakılardan hansı əmək xəsarətinin səbəblərinin tam təsnifatıdır?

- sanitar-gigiyenik; psixo-fizioloji; maddi; yangın; texnoloji; gərgin.
- intensiv; texniki; sanitar-gigiyenik; psixo-fizioloji; yangın.
- fiziki; mənəvi; sanitar-gigiyenik; maddi; yangın;
- texniki; fiziki; sanitar-gigiyenik; psixo-fizioloji; .
- ✓ texniki; təşkilati; sanitar-gigiyenik; psixo-fizioloji; maddi; yangın.

393. Gigiyenik normativlərdən kənara çıxan, işçinin orqanizminə və onun gələcək nəslinə mənfi təsir göstərən istehsalat amillərinin mövcudluğu ilə səciyyələnən əmək şəraiti necə şəraiti hesab olunur?

- qeyri-məqbul əmək şəraiti.
- təhlükəli əmək şəraiti;
- ✓ zərərli əmək şəraiti;
- optimal əmək şəraiti;
- əlverişsiz əmək;

394. Əgər əmək prosesini təşkil edən ünsürlər toplusu işçidə yorğunluğa, xəstəliyə, peşə və istehsalat xəstəliklərinə, əlilliyəsəbəb ola bilərsə, onda bu necə şəraiti hesab olunur?

- zərərli əmək şəraiti;
- təhlükəli əmək şəraiti;
- ✓ əlverişsiz əmək;
- optimal əmək şəraiti;
- qeyri-məqbul əmək şəraiti.

395. Əlverişli şərait o hesab olunur ki...

- iş qabiliyyətinin yüksək davamlılıq müddəti iş vaxtının birinci növbəsinin ən azı 55%-ni, ikinci növbəsinin isə 50%-ni təşkil etsin;
- iş qabiliyyətinin yüksək davamlılıq müddəti iş vaxtının birinci növbəsinin ən azı 70%-ni, ikinci növbəsinin isə 60%-ni təşkil etsin;
- iş qabiliyyətinin yüksək davamlılıq müddəti iş vaxtının birinci növbəsinin ən azı 65%-ni, ikinci növbəsinin isə 50%-ni təşkil etsin.
- iş qabiliyyətinin yüksək davamlılıq müddəti iş vaxtının birinci növbəsinin ən azı 70%-ni, ikinci növbəsinin isə 55%-ni təşkil etsin;
- ✓ iş qabiliyyətinin yüksək davamlılıq müddəti iş vaxtının birinci növbəsinin ən azı 75%-ni, ikinci növbəsinin isə 65%-ni təşkil etsin;

396. Erqonimik baxımdan səs-küy nədir?

- sexlərdə və başqa sahələrdə çalışan fəhlələr tədricən kar olma səbəbidir;
- yuxarıdakıların hec biri.
- əməyin səmərəliliyinin artırılması məqsədi ilə istehsalda yaradılan əmək şəraitinə mənfi təsir edən mühitdir;
- mərkəzi sinir sistemində və ürək-damar sistemində mənfi təsir göstərən əmək şəraitidir;
- ✓ insanın eşitmə orqanlarının arzuolunmaz qavrayışı müxtəlif tezliklərdə və intensivlikdə səslərin qarışıq uyğunluğudur;

397. Gigiyenik normativlərdən kənara çıxan, işçinin orqanizminə və onun gələcək nəslinə mənfi təsir göstərən istehsalat amillərinin mövcudluğu ilə səciyyələnən əmək şəraiti necə şəraiti hesab olunur?

- əlverişsiz əmək;
- qeyri-məqbul əmək şəraiti.

- təhlükəli əmək şəraiti;
- √ zərərli əmək şəraiti;
- optimal əmək şəraiti;

398. Aşağıdakılardan hansı əmək xəsarətinin səbəblərinin tam təsnifatıdır?

- texniki; fiziki; sanitar-gigiyenik; psixofizioloji; .
- intensiv; texniki; sanitar-gigiyenik; psixofizioloji; yangın.
- sanitar-gigiyenik; psixofizioloji; maddi; yangın; texnoloji; gərgin.
- √ texniki; təşkilati; sanitar-gigiyenik; psixofizioloji; maddi; yangın.
- fiziki; mənəvi; sanitar-gigiyenik; maddi; yangın;

399. Əgər əmək prosesini təşkil edən ünsürlər toplusu işçidə yorğunluğa, xəstəliyə, peşə və istehsalat xəstəliklərinə, əlilliyəsəbəb ola bilərsə, onda bu necə şəraiti hesab olunur?

- təhlükəli əmək şəraiti;
- qeyri-məqbul əmək şəraiti.
- zərərli əmək şəraiti;
- optimal əmək şəraiti;
- √ əlverişsiz əmək;

400. Bu əmək şəraitində işçi öz sağlamlığını qoruyur və onun iş qabiliyyətinin yüksək səviyyədə təmin edilməsi üçün ilkin şərtlər yaranır:

- təhlükəsiz əmək şəraitində;
- sadə əmək şəraitində.
- məqbul əmək şəraitində;
- zərərsiz əmək şəraitində;
- √ optimal əmək şəraitində;

401. Təhlükəli əmək şəraiti neçənci sinif əmək şəraitidir?

- √ 4 sinif;
- 3 sinif;
- 1 sinif;
- 5 sinif.
- 2 sinif;

402. Zərərli əmək şəraiti neçənci sinif əmək şəraitidir?

- 1 sinif;
- 5 sinif.
- 4 sinif;
- √ 3 sinif;
- 2 sinif;

403. Məqbul əmək şəraiti neçənci sinif əmək şəraitidir?

- 1 sinif;
- 3 sinif;
- 5 sinif.
- 4 sinif;
- √ 2 sinif;

404. Optimal əmək şəraiti neçənci sinif əmək şəraitidir?

- 2 sinif;
- 5 sinif.
- 4 sinif;
- √ 1 sinif;
- 3 sinif;

405. Təhlükə və zərər dərəcəsinə görə əmək şəraiti necə sinfə bölünür?
- 2 sinfə;
  - 6 sinfə.
  - 5 sinfə;
  - ✓ 4 sinfə;
  - 3 sinfə;
406. Yüksək ekstremal mühit nələrə səbəb olur ?
- İnsanın iş qabiliyyətini aşağı salır.
  - ✓ İşin yerinə yetirilməsi mümkünsüzlüyü və insan orqanizmində patoloji qayda pozuntusuna aparmaya.
  - tərkibi s.n.1 və 2;
  - tərkibi s.n. 1 və 3;
  - Funksional normada ölçülmədə kənar çıxan, lakin potoloji qayda pozuntusuna aparmayan.
407. İstehsalatlarda qəzaların baş verməsi, onların azalması ilə bağlı tədbirlər və zədə almanın öyrənilmə metodları ergonomikanın hansı bölməsini əhatə edir?
- Əməyin iqtisadiyyatını.
  - ✓ Əməyin mühafizəsi .
  - Əməyin funksiyaları.
  - Əməyin iqtisadiyyatı və sosiologiyası .
  - Əməyin Sosiologiyası.
408. İstehsalatda zədələrin (travmaların) alınma səbəblərinin öyrənilməsində hazırda hansı metodlardan istifadə edilir ?
- Statistik ;
  - ✓ Yuxarıda sadalananlar
  - Qruplu ;
  - Monoqrafik ;
  - Topoqrafik ;
409. Ergonomik münasibətdə ən başlıcası hansı məqamlar vardır ?
- Əməyin psixoloji və fizioloji münasibətində ənənəvi əl əməyinin sonra isə mexaniki əmək obyektinin öyrənilməsi;
  - ✓ 1 və 2 s.n. sadalananlar
  - Ətraf mühitin təsiri
  - İnsan operator qismində;
  - Müxtəlif konkret əmək növləri
410. Əməyin mühafizəsinin psixoloji faktorlarının klasifikasiyasına nələr qoşulur ?
- İnsanın təbii özəlliyindən gələn bioloji faktorlar.
  - ✓ Yuxarıda qeyd olunanların hamısı
  - İnsanın şəxsi təcrübəsindən irəli gələn bilik və bacarıqı , elmliliyi, yenilik faktorları.
  - İnsanın xarakterinə uyğun istiqamətləndirilmiş faktorlar, daha doğrusu onun motivi, marağı, quraşdırılması.
  - İnsanın psixoloji funksiyası və psixoloji göstəricilərin xüsusiyyəti ilə müəyyənləşdirilmiş faktor.
411. səs ümumi intensivliyini;
- səs dalğasının təzyiqini;
  - eşitmə hüduduna uyğun gələn səs dalğasının təzyiqini ;
  - ✓ səs eşitmə hüdudundakı intensivliyini;
  - tezliyi 20.000 Hz-dən yuxarı olan səs dalğalarını.
412. səs eşitmə hüdudundakı intensivliyini;
- səs dalğasının təzyiqini;

- eşitmə hüduduna uyğun gələn səs dalğasının təzyiqini ;
- ✓ səsin ümumi intensivliyini;
- tezliyi 20.000 hs-dən yuxarı olan səs dalğalarını.

413. səs dalğasının təzyiqini;

- səsin eşitmə hüdudundakı intensivliyini;
- eşitmə hüduduna uyğun gələn səs dalğasının təzyiqini ;
- ✓ səsin ümumi intensivliyini;
- tezliyi 20.000 hs-dən yuxarı olan səs dalğalarını.

414. eşitmə hüduduna uyğun gələn səs dalğasının təzyiqini ;

- səsin eşitmə hüdudundakı intensivliyini;
- səs dalğasının təzyiqini;
- ✓ səsin ümumi intensivliyini;
- tezliyi 20.000 hs-dən yuxarı olan səs dalğalarını.

415. ölçülən rəqs sürətinin orta kvadratik qiymətini;

- səsin eşitmə hüdudundakı intensivliyini;
- səs dalğasının təzyiqini;
- ✓ rəqs sürətinin hədd qiymətini göstərir;
- səsin ümumi intensivliyini.

416. rəqs sürətinin hədd qiymətini göstərir;

- səsin ümumi intensivliyini.
- səsin eşitmə hüdudundakı intensivliyini;
- səs dalğasının təzyiqini;
- ✓ ölçülən rəqs sürətinin orta kvadratik qiymətini;

417. Tezlikdən asılı olaraq titrəyişin buraxıla bilən norması: əgər dəyişmə tezliyi 3hs-ə qədər olarsa, ampitud qiyməti neçə olmalıdır?

- 0,03-0,05 mm;
- ✓ 0,4-0,6 mm;
- 0,005-0,007 mm;
- 0,003- 0,005 mm.
- 0,007-0,009 mm;

418. Səs şiddəti nədir?

- səs mənbəinin elastik mühitdə yaratdığı dalğalar hərəkəti;
- ✓ səs intensivliyinin eşitmə hüdudundakı intensivliyə olan loqarifmik nisbətini;
- eşitmə hüduduna uyğun gələn səs dalğasının təzyiqi ;
- tezliyi 20.000 hs-dən yuxarı olan səs dalğaları.
- intensivlikli və müxtəlif tezlikli səslərin birgə təsirinə;

419. Hansı halda və nə vaxt əmək ziyandır ?

- Əgər uzun müddətli işdən sonra, əhatə olunan insanların və təbi mühitin işçinin sağlamlığında nəzərəcarpmayan dəyişiklik baş verərsə ;
- ✓ Əgər uzun müddətli işdən sonra, əhatə olunan insanların və təbi mühitin işçinin sağlamlığında nəzərəcarpacaq dəyişiklik baş verərsə ;
- Əgər əmək prosesində travma, xəsarət, işçinin və əhatə olunan insanların ölümü mümkün deyilsə;
- Bütün hallarda;
- Əgər əmək prosesində travma, xəsarət, işçinin və əhatə olunan insanların ölümü mümkündürsə;

420. Erqonomik tələblər nə deməkdir ?

- Tələblərin erqonomik sistemin komponentlərinə istiqamətləndirilməsi.
- ✓ Tələblərin insan faktoru hesabına istiqamətləndirilməsi.

- Bu tələblərin insan faktorunun hesablanması istiqamətləndirilməsi,er5qonomik sistem və erqonomik özəllik komponentlər kimi özünü biruzə verir və insan sağlamlığını qoruyur.
- Yuxarıda sadalananlar.
- Tələblərin erqonomik özəlliyə yox, erqonomik sistemin komponentlərinə istiqamətləndirilməsi.

421. Effektiv əməyin faktoru kimi insanın inkişaf dərəcəsi nə sayılır ?

- Tələbat,Motiv;
- İşçinin əməyə təlabatı;
- Əməyin psixoloji makrostrukturu sxemi;
- √ Yuxarıda sadalananların hamısı;
- Xərclər, Nəticə, Rahatlıq;

422. Ətraf mühitin hansı temperaturunda insan – operator 1 (bir) saat müddətini keçirə (dözə) bilər ?

- 30 dərəcə selsidə
- 60 dərəcə selsidə
- √ 50 dərəcə selsidə
- 18 dərəcə selcidə
- 25 dərəcə selsi temperaturunu keçəndə

423. Ətraf mühitin hansı temperaturu insanın işləməsi üçün optimal sayıla bilər?

- 60 dərəcə selsidə
- 25 dərəcə selsi temperaturunu keçəndə
- 30 dərəcə selsidə
- 50 dərəcə selsidə
- √ 18 dərəcə selcidə

424. Əməyin erqonomik göstəriciləri nəyi əks etdirir ?

- √ 1 və 3 s.n. tərkibli;
- Əmək alətinin, əmək şəraitinin və iş yerinin erqonomikliyi;
- Təlimat və texniki göstəricilər;
- Qanunla əsaslandırılmış, mövcud olan xüsusi vəziyyət , subyekt tərəfindən vacib və qənaətbəxş qədər əməyin effektivliyi və keyfiyyətini təmin etmək məqsədi ;
- Qanunla əsaslanmış, mövcud olan bütün əsas özəlliyi, subyekt tərəfindən vacib və qənaətbəxş qədər ixtisaslaşdırılmış faktiki əməyin subyektinin hazırlanması üçün;

425. Normal insan qulağı tezliyi nə qədər olan səs dalğalarını qəbul edir?

- √ 16 hs-dən 20.000 hs-ə qədər olan səsləri;
- 20 hs-dən 26.000 hs-ə qədər olan səsləri.
- 10 hs-dən 26.000 hs-ə qədər olan səsləri;
- 12 hs.-dən 15.000 hs.-ə qədər olan səsləri;
- 10 hs.-dən 16.000 hs.-ə qədər olan səsləri;

426. İnfra səslər tezliyi nə qədər olan səs dalğalarıdır?

- 20.000 hs-dən yuxarı olan səs dalğaları.
- 10 hs.-dən 16.000 hs.-ə qədər olan səs dalğaları;
- 20 hs.-dən 20.000 hs.-ə qədər olan səs dalğaları;
- √ 16 hs-dən aşağı olan səs dalğaları;
- 60 hs-dən yuxarı olan səs dalğaları;

427. Ultra səslər tezliyi nə qədər olan səs dalğalarıdır?

- 60 hs-dən yuxarı olan səs dalğaları;
- 10 hs.-dən 16.000 hs.-ə qədər olan səs dalğaları;
- 20 hs.-dən 20.000 hs.-ə qədər olan səs dalğaları;

- ✓ 20.000 hs-dən yuxarı olan səs dalğaları.
- 16 hs-dən aşağı olan səs dalğaları;
- 428.** Pıçıltı ilə danışığın 1m. məsafədə yaratdığı səs dalğasının təzyiqi neçə Pa-a uyğun gəlir?
- 500-1000 kPa-a.
  - 10 kPa-a;
  - 100 kPa-a;
  - ✓ 1 kPa-a;
  - 500 kPa-a;
- 429.** Adi danışığın 1m. məsafədə yaratdığı səs dalğasının təzyiqi neçə Pa-a uyğun gəlir?
- ✓ 100 kPa-a;
  - 500 kPa-a;
  - 500-1000 kPa-a.
  - 1 kPa-a;
  - 10 kPa-a;
- 430.** Bərkdən danışığın 1m. məsafədə yaratdığı səs dalğasının təzyiqi neçə Pa-a uyğun gəlir?
- 500 kPa-a;
  - 100 kPa-a;
  - 1 kPa-a;
  - 10 kPa-a;
  - ✓ 500-1000 kPa-a.
- 431.** Səs-küyün səviyyəsi 75 dB-dən artıq olduqda belə şəraitdə necə saatdan işləməyə icazə verilmir?
- 3 saatdan;
  - ✓ 4 saatdan;
  - 6 saatdan;
  - 1 saatdan.
  - 5 saatdan;
- 432.** Səs-küyün səviyyəsi 80 dB-dən artıq olduqda belə şəraitdə necə saatdan işləməyə icazə verilmir?
- 5 saatdan;
  - 1 saatdan.
  - 2 saatdan;
  - ✓ 3 saatdan;
  - 4 saatdan;
- 433.** Səs-küyün səviyyəsi 90 dB-dən artıq olduqda belə şəraitdə necə saatdan işləməyə icazə verilmir?
- 5 saatdan;
  - 4 saatdan;
  - 2 saatdan;
  - 3 saatdan;
  - ✓ 1 saatdan.
- 434.** Tezlikdən asılı olaraq titrəyişin buraxıla bilən norması: əgər dəyişmə tezliyi 8-15 hs.-də olarsa, ampitud qiyməti neçə olmalıdır?
- 0,4-0,6 mm;
  - 0,003- 0,005 mm.
  - 0,005-0,007 mm;
  - ✓ 0,03-0,05 mm;
  - 0,007-0,009 mm;
- 435.** Tezlikdən asılı olaraq titrəyişin buraxıla bilən norması: əgər dəyişmə tezliyi 30-50 hs.-də olarsa, ampitud qiyməti neçə olmalıdır?

- 0,4-0,6 mm;
- 0,003- 0,005 mm.
- 0,005-0,007 mm;
- √ 0,007-0,009 mm;
- 0,03-0,05 mm;

436. Tezlikdən asılı olaraq titrəyişin buraxıla bilən norması: əgər dəyişmə tezliyi 50-75 hs-də olarsa, ampilitud qiyməti neçə olmalıdır?

- 0,03-0,05 mm;
- 0,007-0,009 mm;
- 0,003- 0,005 mm.
- √ 0,005-0,007 mm;
- 0,4-0,6 mm;

437. Tezlikdən asılı olaraq titrəyişin buraxıla bilən norması: əgər dəyişmə tezliyi 75- 100 hs.-də olarsa, ampilitud qiyməti neçə olmalıdır?

- √ 0,003- 0,005 mm.
- 0,007-0,009 mm;
- 0,4-0,6 mm;
- 0,005-0,007 mm;
- 0,03-0,05 mm;

438. Ətraf mühitin hansı temperaturunda insan – operatorun zehni fəaliyyəti çətinləşir, riyakasiyası zəifləyir, səhflər yaranır ?

- 18 dərəcə selcیدə
- 60 dərəcə selsidə
- 30 dərəcə selsidə
- √ 50 dərəcə selsidə
- 25 dərəcə selsi temperaturunu keçəndə

439. Ətraf mühitin hansı temperaturunda insan – operatorun fiziki yorğunluğu başlayır və psixi vəziyyətin pisləşməsi əlamətləri özünü biruzə verir(gərginlik, qıcıqlanma və sair) ?

- 18 dərəcə selcیدə
- 25 dərəcə selsi temperaturunu keçəndə
- 60 dərəcə selsidə
- 50 dərəcə selsidə
- √ 30 dərəcə selsidə

440. Səs-küyün səviyyəsi neçə db-dən artıq olduqda 18 yaşdan aşağı şəxslərin işlədilməsinə icazə verilmir?

- 70 db-dən;
- 90 db-dən;
- 85 db-dən;
- √ 95 db-dən.
- 80 db-dən;

441. Adi istehsalata nisbətən, səs-küylü istehsalatda peşə xəstəlikləri neçə faiz çox olur?

- 30-40%;
- 50%-dən çox..
- 40-50%;
- √ 20-30%;
- 10-20%; .

442. Praktiki vəziyyət imkanını hansı əmək biruzə verir ?

- Hədsiz sadə, az mahiyyətli, birmənalı və yeknəsək;
- √ Yuxarıda qeyd edilənlərin hər ikisi;

- Yaradıcı;
- yuxarıda sadalananlar
- Hədsiz mürəkkəb, həddindən artıq;

443. İşləyən insanla müqayisədə hansı növ əmək Erqonomika üçün vacibdir ?

- Sadə və ya mürəkkəb, az və ya yüksək tərkibli;
- ✓ Eyni adda, müxtəlif adda, yeknəsək, yeknəsək olmayan;
- Maraqlı və ya maraqsız;
- Yuxarıda sadalananlar.
- Yaradıcı və ya yaradıcı olmayan ;

444. İnsanın 30 yaşında işıqlandırmaya olan tələbatı neçə dəfə artır ?

- 10 – yaşından iki dəfə çox
- ✓ 10 – yaşından üç dəfə çox
- 10 – yaşından yeddi dəfə çox
- 10 – yaşından səkkiz dəfə çox
- 10 – yaşından altı dəfə çox

445. Erqonomikada "İnsan - operator" dedikdə, hansı fəaliyyətin həyata keçirilməsi başa düşülür?

- İTMS-də fəaliyyəti
- ✓ insanın əmək fəaliyyətinin həyata keçirilməsi
- temperaturdan asılı olaraq fəaliyyət
- yuxarıda sadalananların hamısı
- ətraf mühitin təsiri nəticəsində fəaliyyət

446. Monoqrafik metod nəyə xidmət edir?

- istehsalat sahələrində baş vermiş zədə səbəblərinin, bədbəxt hadisələrin və yerlərinin təyininə ;
- ✓ vaxtından əvvəl baş verə biləcək bədbəxt hadisələrin müəyyənləşdirilməsi üçün hər bir istehsalat sahəsinin vəziyyətinin detallı öyrənilməsinə.
- sistemli şəkildə hər bir bədbəxt hadisələrin baş vermə səbəblərinin: zədələyənlərin iş stajının, zədənin xarakteri, yaşı, təsir faktorunu və sairin detallarının öyrənilməsinə;
- texnoloji proseslərin insana təsirini öyrənilməsinə və qiymətləndirilməsinə;
- istehsalatda zədələnmələrinin və say qiymətlərinin öyrənilməsinə;

447. Qruplu metod nəyə xidmət edir?

- istehsalat sahələrində baş vermiş zədə səbəblərinin, bədbəxt hadisələrin və yerlərinin təyininə ;
- ✓ sistemli şəkildə hər bir bədbəxt hadisələrin baş vermə səbəblərinin: zədələyənlərin iş stajının, zədənin xarakteri, yaşı, təsir faktorunu və sairin detallarının öyrənilməsinə;
- texnoloji proseslərin insana təsirini öyrənilməsinə və qiymətləndirilməsinə;
- vaxtından əvvəl baş verə biləcək bədbəxt hadisələrin müəyyənləşdirilməsi üçün hər bir istehsalat sahəsinin vəziyyətinin detallı öyrənilməsinə.
- istehsalatda zədələnmələrinin və say qiymətlərinin öyrənilməsinə;

448. Topoqrafik metod nəyə xidmət edir?

- istehsalatda zədələnmələrinin və say qiymətlərinin öyrənilməsinə;
- ✓ istehsalat sahələrində baş vermiş zədə səbəblərinin, bədbəxt hadisələrin və yerlərinin təyininə ;
- texnoloji proseslərin insana təsirini öyrənilməsinə və qiymətləndirilməsinə;
- vaxtından əvvəl baş verə biləcək bədbəxt hadisələrin müəyyənləşdirilməsi üçün hər bir istehsalat sahəsinin vəziyyətinin detallı öyrənilməsinə.
- sistemli şəkildə hər bir bədbəxt hadisələrin baş vermə səbəblərinin: zədələyənlərin iş stajının, zədənin xarakteri, yaşı, təsir faktorunu və sairin detallarının öyrənilməsinə;

449. Statistik metod nəyə xidmət edir?

- istehsalat sahələrində baş vermiş zədə səbəblərinin, bədbəxt hadisələrin və yerlərinin təyininə ;

- √ istehsalatda zədələnmələrinin və say qiymətlərinin öyrənilməsinə;
- texnoloji proseslərin insana təsirini öyrənilməsinə və qiymətləndirilməsinə;
- vaxtından əvvəl baş verə biləcək bədbəxt hadisələrin müəyyənləşdirilməsi üçün hər bir istehsalat sahəsinin vəziyyətinin detallı öyrənilməsinə.
- sistemli şəkildə hər bir bədbəxt hadisələrin baş vermə səbəblərinin: zədələnmələrin iş stajının, zədənin xarakteri, yaşı, təsir faktorunu və sairin detallarının öyrənilməsinə;

450. İstehsalatda zədələnmələrin səbəbləri, psixoloji halların araşdırılması və öyrənilməsində hansı metodlardan istifadə edilir?

- statistik, topoqrafik, dialektik və monoqrafik;
- √ statistik, topoqrafik, qruplu və monoqrafik;
- metofizik, topoqrafik, dialektik və monoqrafik;
- statistik, topoqrafik, qruplu və dialektik
- statistik, dialektik, metofizik və monoqrafik;

451. Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının məlumatına əsasən bir saatda bir milyon insan içərisində baş verən bədbəxt hadisələr 1967-ci ildən 2010-cu ilə neçə faiz artıb?

- 8,87 faizdən 11,2 faizə;
- √ 7,22 faizdən 11,2 faizə;
- 8,87 faizdən 10,7 faizə
- 10,55 faizdən 11,2 faizə
- 7,22 faizdən 10,2 faizə

452. İstehsalat binalarında bu işıqlanmalardan hansılar tətbiq edilir?

- ümumi işıqlanma; xarici işıqlanma; işarə məqsədi ilə işıqlanma; qəza işıqlanması;
- yerli(lokal) işıqlanma; işarə məqsədi ilə işıqlanma; qəza işıqlanması; xüsusi işıqlanma;
- ümumi işıqlanma; işarə məqsədi ilə işıqlanma; xüsusi işıqlanma; daxili işıqlanma;
- √ ümumi işıqlanma; yerli(lokal) işıqlanma; işarə məqsədi ilə işıqlanma; qəza işıqlanması;
- süni işıqlanma; yerli işıqlanma; işarə məqsədi ilə işıqlanma; xarici işıqlanma.

453. Titrəməni maşınlarda azaltmaq üçün adətən bunlardan hansından istifadə edilir?

- səs-küylü maşın və avadanlıqları ayrıca izolə edilmiş binada yerləşdirmək;
- √ düz dişləri çəp dişlərlə, sirkələnən yastıqları sürüşkən yastıqlarla əvəz etmək, ara məsafəsini maksimum azaltmaq;
- maşın və avadanlıqların ayrı-ayrı hissələrinin titrəmənin udulması üçün özlü elastik materiallarla örtmək;
- maşın və avadanlıqların metal hissələrini müvafiq olaraq qeyri-metal hissə ilə əvəz etmək və onların səthini maye ilə örtmək.
- maşın və avadanlıqların səs-küy mənbəyini dəri və başqa örtüklə izolə etmək;

454. Bu üsullardan hansının vaistəsilə səs-küyü 6-8 db-ə qədər aşağı endirmək olur?

- səs-küylü maşın və avadanlıqları ayrıca izolə edilmiş binada yerləşdirməklə;
- √ maşın və avadanlıqların metal hissələrini müvafiq olaraq qeyri-metal hissə ilə əvəz etmək və onların səthini maye ilə örtməklə.
- maşın və avadanlıqların ayrı-ayrı hissələrinin titrəmənin udulması üçün özlü elastik materiallarla örtməklə;
- maşın və avadanlıqların daxili yanacaq mühərriklərində səs batıranlardan istifadə etməklə;
- maşın və avadanlıqların səs-küy mənbəyini dəri və başqa örtüklə izolə etməklə;

455. Bu üsullardan hansının vaistəsilə səs-küyü 5-15 db-ə qədər aşağı endirmək olur?

- səs-küylü maşın və avadanlıqları ayrıca izolə edilmiş binada yerləşdirməklə;
- √ maşın və avadanlıqların daxili yanacaq mühərriklərində səs batıranlardan istifadə etməklə;
- maşın və avadanlıqların ayrı-ayrı hissələrinin titrəmənin udulması üçün özlü elastik materiallarla örtməklə;
- maşın və avadanlıqların metal hissələrini müvafiq olaraq qeyri-metal hissə ilə əvəz etmək və onların səthini maye ilə örtməklə.
- maşın və avadanlıqların səs-küy mənbəyini dəri və başqa örtüklə izolə etməklə;

456. Bu üsullardan hansının vaistəsilə səs-küyü alçaq tezlikdə 8 db, yüksək tezlikdə isə 12 db-ə qədər aşağı endirmək olur?

- səs-küylü maşın və avadanlıqları ayrıca izolə edilmiş binada yerləşdirməklə;
- √ maşın və avadanlıqların ayrı-ayrı hissələrinin titrəmənin udulması üçün özlü elastik materiallarla örtməklə;

- maşın və avadanlıqların daxili yanacaq mühərriklərində səs batıranlardan istifadə etməklə;
- maşın və avadanlıqların metal hissələrini müvafiq olaraq qeyri-metal hissə ilə əvəz etmək və onların səthini maye ilə örtməklə.
- maşın və avadanlıqların səs-küy mənbəyini dəri və başqa örtüklə izolə etməklə;

457. Bu üsullardan hansının vaistəsilə səs-küyü alçaq tezlikdə 5-15 db, yüksək tezlikdə isə 20-30 db.-ə qədər aşağı endirmək olur?

- səs-küylü maşın və avadanlıqları ayrıca izolə edilmiş binada yerləşdirməklə;
- maşın və avadanlıqların metal hissələrini müvafiq olaraq qeyri-metal hissə ilə əvəz etmək və onların səthini maye ilə örtməklə.
- maşın və avadanlıqların daxili yanacaq mühərriklərində səs batıranlardan istifadə etməklə;
- ✓ maşın və avadanlıqların səs-küy mənbəyini dəri və başqa örtüklə izolə etməklə;
- maşın və avadanlıqların ayrı-ayrı hissələrinin titrəmənin udulması üçün özlü elastik materiallarla örtməklə;

458. Bu üsullardan hansının vaistəsilə səs-küyü alçaq tezlikdə 25-35 db, yüksək tezlikdə isə 40-50 db.-ə qədər aşağı endirmək olur?

- maşın və avadanlıqların səs-küy mənbəyini dəri və başqa örtüklə izolə etməklə;
- ✓ səs-küylü maşın və avadanlıqları ayrıca izolə edilmiş binada yerləşdirməklə;
- maşın və avadanlıqların daxili yanacaq mühərriklərində səs batıranlardan istifadə etməklə;
- maşın və avadanlıqların metal hissələrini müvafiq olaraq qeyri-metal hissə ilə əvəz etmək və onların səthini maye ilə örtməklə.
- maşın və avadanlıqların ayrı-ayrı hissələrinin titrəmənin udulması üçün özlü elastik materiallarla örtməklə;

459. Qazma alətləri, elektrik qurğuları və pnevmatik alətlərlə işləyənlərdə yaranan peşə xəstəliklərinin I dövrü bunlardan hansı baş verir?

- damarların tutulması nəticəsində barmaqların ağarması “ölü barmaqlar” və bərk ağrılar olur;
- ✓ əllərdə ağrılar yaranır, barmaqların ucları keyləşir;
- ağrılar və keylik artır, əllərin dərisinin temperaturu azalır;
- əsəb sis-teminin funksional pozğunluğu qeyd olunur.
- ürək-damar sisteminin fəaliyyəti pozulur;

460. İnsan operatorun iş yerində xarici mühitin hansı faktorları təsir edir, Siz bilirsiniz ?

- Fiziki;
- ✓ Yuxarıda sadalananlar;
- İnformasiyalı,bioloji ;
- Sosial – psixoloji ;
- Kimyəvi və yüksək ekstremal xarici mühitin işi ;

461. İdarəetmə funksiyasının tam avtomatlaşdırılmış vəziyyətində Erqonomik sistem (ES) hansı sinfə aid olur?

- 2;
- ✓ 1;
- 4 və 3;
- 4;
- 3;

462. Avtomatlaşdırma həddində işin özünün təqdimi (ES)hansı sinfə aiddir?

- 2.0
- ✓ 1.0
- 4 və 3
- 4.0
- 3.0

463. Avtomatlaşdırılmış maşın sistemində Opetator hansı əmək növünü seçər ?

- Əl əməyi (əmək əllə);
- ✓ Birinci və üçüncü;
- Avtomatlaşdırılmış əmək;
- Birinci və ikinci;
- Mexanikləşdirilmiş əmək;

464. İstehsalat binalarının təbii işıqlanması əsasən hansı vaistələrlə aparılır?
- günəş işığı ilə;
  - √ pəncərələr və fanarlar vasitəsi ilə;
  - xarici işıqlandırma ilə;
  - süni işıqlandırma ilə.
  - ümumi işıqlandırma ilə;
465. Ağ rəng üstünə düşən işıq şüasının neçə faizini əks etdirib və neçə faizini udur?
- 4% əks etdirib, 96 % şüanı udur.
  - 30 %-ni əks etdirib, 70 %-ni udur;
  - √ 90 %-ni əks etdirir və 10 %-ni;
  - 10 %-ni əks etdirib, 90 %-ni udur;
  - 46 % əks etdirir və 54%-ni udur;
466. Açıq sarı rəng üstünə düşən işıq şüasının neçə faizini əks etdirib və neçə faizini udur?
- 90 %-ni əks etdirir və 10 %-ni;
  - √ 46 % əks etdirir və 54%-ni udur;
  - 10 %-ni əks etdirib, 90 %-ni udur;
  - 4% əks etdirib, 96 % şüanı udur.
  - 30 %-ni əks etdirib, 70 %-ni udur;
467. Tünd yaşıl rəng üstünə düşən işıq şüasının neçə faizini əks etdirib və neçə faizini udur?
- 46 % əks etdirir və 54%-ni udur;
  - √ 10 %-ni əks etdirib, 90 %-ni udur;
  - 30 %-ni əks etdirib, 70 %-ni udur;
  - 4% əks etdirib, 96 % şüanı udur.
  - 90 %-ni əks etdirir və 10 %-ni;
468. Qara rəng üstünə düşən işıq şüasının neçə faizini əks etdirib və neçə faizini udur?
- 46 % əks etdirir və 54%-ni udur;
  - √ 4% əks etdirib, 96 % şüanı udur.
  - 30 %-ni əks etdirib, 70 %-ni udur;
  - 10 %-ni əks etdirib, 90 %-ni udur;
  - 90 %-ni əks etdirir və 10 %-ni;
469. Açıq yaşıl rəng üstünə düşən işıq şüasının neçə faizini əks etdirib və neçə faizini udur?
- 46 % əks etdirir və 54%-ni udur;
  - √ 40 %-ni əks etdirib, 60 %-ni udur;
  - 10 %-ni əks etdirib, 90 %-ni udur;
  - 4% əks etdirib, 96 % şüanı udur
  - 30 %-ni əks etdirib, 70 %-ni udur;
470. İstehsalat binalarında işıqlandırıcılar əsasən hansı üsullarla yerləşdirilir?
- üçbucaq və şahmat üsullarıyla;
  - √ düzbucaqlı və şahmat üsullarıyla;
  - düzbucaqlı və kvadrat üsullarıyla;
  - üçbucaq və kvadrat üsullarıyla
  - kvadrat və şahmat üsullarıyla;
471. İstehsalatda zədələnmələrin səbəbləri, psixoloji halların araşdırılması və öyrənilməsində hansı medodlardan istifadə edilmir?
- qruplu;
  - √ iqtisadi.

- statistik;
- monoqrafik;
- topoqrafik;

472. İnsan - operatorun əmək şəraitində praktiki vəziyyəti hansı halda tam müsbət qiymətləndirilə bilər?

- psixoloji yorğunluq
- ✓ funksional konford
- yeknəsək
- həyəcanlı
- motivləşdirmənin yoxluğu

473. Statistik metod hansı göstəricilərlə əhatə olunur?

- sosial və iqtisadi əmsal ilə;
- ✓ təmizlik və ağırlıq əmsal ilə;
- texnoloji və fiziki əmsalla ;
- təmizlik və say əmsal ilə.
- ağırlıq və say əmsal ilə;

474. İstehsalat binalarında işıqlandırıcılar əsasən neçə üsulla yerləşdirilir?

- 3 üsulla;
- ✓ 2 üsulla;
- 5 üsulla;
- 6 üsulla.
- 4 üsulla;

475. Ümumi işıqlanma neçə üsulla yaradılır ?

- 2 növ;
- ✓ 3 növ;
- 5 növ;
- 6 növ.
- 4 növ;

476. İstehsalat binalarında neçə növ işıqlanma tətbiq edilir ?

- 2 növ;
- ✓ 4 növ;
- 5 növ;
- 6 növ.
- 3 növ;

477. Qazma alətləri, elektrik qurğuları və pnevmatik alətlərlə işləyənlərdə yaranan peşə xəstəliklərinin neçə dövrü vardır?

- 2 dövrü;
- ✓ 3 dövrü;
- 5 dövrü;
- 6 dövrü.
- 4 dövrü;

478. İTMS – də ergonomik keyfiyyətin əlamətləri nə sayıla bilər ?

- Onun yüksək effektivliyi
- ✓ 1 – 3 s.n. tərkibli
- İnsanın öz xarakterinə, işinin tərkibinə və işin nəticəsi müqabilində məmmunluğa görə
- İnsanın öz xarakterinə, işinin tərkibinə və işin nəticəsi müqabilində narazılığa görə
- İnsan – Operatorun texniki qurğularla qarşılıqlı işlərinin tam təhlükəsiz olması ;

479. İstehsalat sahələrində ən çox hansı səbəbdən ağır, bədbəxt hadisələrlə rastlaşırıq ?

- Avadanlığın nasazlığı
- İş yerinin təşkilinin düzgün aparılması
- √ İşçi personalın hazırlığının pis olması
- İşçinin texnoloji prosesi özü tərəfindən pozduğuna görə
- Texniki təhlükəsizliyi ziyan çəkən tərəfindən kobud halda pozduğuna görə

480. Yeni fəaliyyətə başlamamışdan əvvəl, Erqonomik layihələndirməni əsasən nədən başlamaq lazımdır ?

- Müxtəlif tapşırıqların yazılması, hansı ki, informasiya və parametrik
- Əməyin avtomatlaşdırılması və ya mexanikləşdirilməsi
- √ İnsan və avtomat arasındakı funksiyaların ayırılması və əsaslandırılmış təkliflərin işlənilməsi və qiymətləndirilməsi;
- İcraedici və ilk kollektiv arasındakı həddən artıq əmək funksiyalarının ayrılması;
- Verilmiş əmək fəaliyyətinin qiymətləndirmə imkanları

481. Erqonomikada hansı sistemlərlə sıx əlaqəli mövqedən yanaşılır ?

- İnsan – Fəza – Sistemləri.
- İnsan – Kosmos Sistemləri.
- İnsan – Maşın – Mühit Sistemləri.
- İnsan – Astronomiya Sistemləri.
- √ İnsan – Texnika – Mühit - Sistemləri

482. İnsanın maşın və mühit enerji vəhtətini necə əldə etmək olar ?

- İdarəetmə orqanları və onların yerləşdirilməsinin layihələndirilməsində bədən quruluşunun və güc əzələlərinin nəzərə alınması ilə ;
- 1 – 3 s.n. tərkibli ;
- Mexanikləşdirmə və avtomatlaşdırma yolu ilə ;
- Maşınların layihələndirilməsində insan bədəninin ölçüsü və onun yerləşməsinə nəzərə almaqla ;
- √ 2 – 3 s.n. tərkibdə

483. İTMS – də hansı səbəblərdən qəza və səhvlər baş verir ?

- İdarəetmə orqanının dəqiq funksiyasının olmaması ;
- 1 və 3 sıra nömrəsi ilə mahiyyəti.
- 1 – 3 sıra nömrəsi ilə mahiyyəti.
- √ Düzgün olmayan istiqamətdə əl ilə pedalin hərəkəti, onların yerləşməsinin düzgün olmaması, yapışma (tutma) vaxtı narahatlığın yaranması.
- Priborların göstəricilərinin düzgün göstərməməsi

484. İnsan faktoru altında erqonomikada nə başa düşülür ?

- Nəzərəcarpacaq ictimai nəticələr əldə etmək məqsədi ilə insanın reaksiyasının öyrənilməsi və layihələndirilməsində, xasiyyətin, məzmunun, əməyin və məişətin təşkilin nəzərə alınması.
- Nəzərəcarpacaq ictimai nəticələr əldə etmək məqsədi ilə insanın reaksiyasının öyrənilməsi və layihələndirilməsində, xasiyyətin, məzmunun, əməyin təşkilin nəzərə alınması.
- 1,2 – sıra nömrəsi ilə sadalanan sistem.
- √ Nəzərəcarpacaq ictimai nəticələr əldə etmək məqsədi ilə insanın reaksiyasının öyrənilməsi və layihələndirilməsində, əməyin və məişətin təşkilinin nəzərə alınması.
- Əmək məsələləri ilə məşğul olan bütün peşəkar işçilərin ideya və iş koordinasiyları.

485. Erqonomik sistemdə istifadə olunma nədir ?

- Erqonomik sistemin özəlliyi, insanın mənimsəməsi fəaliyyətində xidmətedici texniki alətlərin və alqoritmlərin tətbiqi.
- Yuxarıda sadalananlar.
- Erqonomik sistemin özəlliyi, insanın tətbiqi ilə hazırlıq və təmir, xidmət üçün texniki alətlərin xidmətedici tətbiqi.
- Erqonomik sistemin özəlliyi, insanın idarəedilməsində onun istifadəedici xidmət.
- √ Erqonomik sistemin özəlliyi, şərti tətbiq metodlar və nəticənin elanı aləti onun funksionallığında insanın (rəhbər) nəticə çıxartma ərəfədə istifadəsi.

486. Erqonomikada struktur alqoritmik prosedurunun modelləşmiş şərti olaraq hansılardır?
- struktur-alqoritmik sintez
  - 1 və 2 s.n. tərkibli
  - struktur analizi
  - alqoritmizasiya
  - √ 1,2,3 s.n. tərkibli
487. Erqonomik layihələndirmədə istiqamət hansı göstəricilərə əsasən aparılmalıdır?
- √ erqonomik layihələndirmədə əsas istiqaməti İTMS-də göstəricilərinə istiqamətləndirilməlidir
  - insan-operator rolu üzrə istiqamətləndirilməlidir
  - erqonomik layihələndirmədə əsas istiqaməti İTMS-də göstəriciləri olmadan istiqamətləndirilməlidir
  - yuxarıda sadalananlar
  - ətraf mühitin mühafizəsi istiqamətində
488. “İnsan – Maşın – Mühit” Sistemində problemlərin erqonomik həlli hansı istiqaməti özündə birləşdirir ?
- Texnikanın və onun fəaliyyət şəraitinin insana qarşı irəli sürdüyü tələblər.
  - 1 və 2 s.n. tərkibli.
  - Makroiqtisadi tələblərin kompromist həlli.
  - √ İnsanın texnikanın və onun fəaliyyət şəraitinə qarşı irəli sürdüyü tələb
  - İnsanın iqtisadi maraqdan doğan tələblər.
489. Sistem kimi Siz hansı əmək funksiyalarını tanıyırsınız ?
- İstehsalat tələbat qiymətləri.
  - Hazırlıq və təminat, təşkilat, prosesin optimallığı və effektivliyi ilə əlaqədar.
  - 1 – 3 s.n. tərkibdə
  - 2 və 3 s.n. tərkibli
  - √ Ətraf mühitin qorunması , ərzaqın saxlanması və realizasiyası ilə əlaqədar
490. Erqonomis layihələndirmə prosesində İTMS – də istismar və tətbiq zamanı nələrə nəzərə almalıdır ?
- Nəzərdə tutulmuş sistemdə insanın işləyəcəyi real imkanları.
  - 1 – 3 s.n. mahiyyəti.
  - Sistemin dəyəri.;
  - √ 1 və 2 s.n. mahiyyəti.
  - Fiziki , intellektual, emosional xərclərin yolvermə ölçüləri , hansı ki, konkret texniki sistemdə işi tələb edəcək.
491. Erqonomik özəlliyi müəyyənləşdirən sistem əsasən hansı özəl sinfə aiddir ?
- dördüncü sinif sistemi;
  - birinci sinif sistemi;
  - ikinci sinif sistemi;
  - √ 1,2 – sıra nömrəsi ilə sadalanan sistem.
  - üçüncü sinif sistemi
492. Əmək fəaliyyətinin öyrənilməsinə erqonomik yanaşma hansı elmlərin öyrənilməsinə əsaslanır ?
- Əməyin fiziologiyası ;
  - Mühəndis psixologiyası
  - Əməyin gigiyenası ;
  - √ Yuxarıda sadalananlar;
  - Əməyin psixologiyası ;
493. Erqonomik sistemdə mənimsəmə (anlama, başadüşmə) nədir ?
- Erqonomik sistemin özəlliyi, insanın tətbiqi ilə hazırlıq və təmir,
  - Yuxarıda sadalananlar.

- Erqonomik sistemin özəlliyi, insanın mənimsəməsi fəaliyyətində xidmətedici texniki alətlərin və alqoritmlərin tətbiqi.
  - √ Erqonomik sistemin özəlliyi, şərti tətbiq metodlar və nəticənin elanı aləti onun funksionallığında insanın (rəhbərin) nəticə çıxartma ərafədə istifadəsi.
  - Erqonomik sistemin özəlliyi, insanın idarəedilməsində onun istifadəedici xidməti.
- 494.** Hansı halda nə vaxt əmək ziyandır ?
- Əgər uzun müddətli işdən sonra, əhatə olunan insanların və təbii mühitin işçinin sağlamlığında nəzərəçarpacaq dəyişiklik baş verərsə ;
  - Bütün hallarda;
  - Əgər uzun müddətli işdən sonra, əhatə olunan insanların və təbi mühitin işçinin sağlamlığında nəzərəçarpmayan dəyişiklik baş verərsə ;
  - Əgər əmək prosesində travma, xəsarət, işçinin və əhatə olunan insanların ölümü mümkün deyilsə;
  - √ Əgər əmək prosesində travma, xəsarət, işçinin və əhatə olunan insanların ölümü mümkündürsə;
- 495.** 30 yaşlı insanda işıqlandırmaya olan tələbat neçə dəfə artır.
- 10 – yaşından yeddi dəfə çox
  - 10 – yaşından səkkiz dəfə çox
  - 10 – yaşından iki dəfə çox
  - 10 – yaşından altı dəfə çox
  - √ 10 – yaşından üç dəfə çox
- 496.** Erqonomika ilə əlaqəli xarakteristika harada istifadə edilməlidir.
- Reklam zamanı
  - Heç yerdə
  - √ Pasportlaşma, iş yerlərinin attestasiyası və rasionallığı zamanı
  - Mexanikləşdirmə zamanı
  - Aftomatlaşdırma zamanı
- 497.** Müasir ofislərdə idarə stullarına qarşı olan tələblər necə göstərilməlidir ?
- Stulun arxalığının hündürlüyü 30 – 55 cm olan 70 – 140 sm - ə qədər tənzimlənən ;
  - Hündürlüyü tənzimlənə bilən , oturacağın üst hissəsinin küncünün qıraqları dairəvi olmalı, diyircəkli , özülü beşbarmaqlı, bədənin idarə edilməsinin rahat olmasını təmin edən;
  - Bütün vəziyyətlərdə fiksasiya olunan ;
  - √ 2 – 4 s.n. tərkibli
  - Stulun arxalığının hündürlüyü 50 – 55 cm olan 90 – 120 sm - ə qədər tənzimlənən ;
- 498.** Erqonomikada hansı eksperimental araşdırmalar Sizə məlumdur ?
- Yarı canlı ;
  - Canlı ;
  - 2 – 3 s.n. tərkibli
  - √ 1 – 3 s.n. tərkibli
  - Lobaratoriya şəraitində ;
- 499.** Rısqə meyilli diaqnostikada nədən istifadə edilir ?
- Xüsusiləşdirilmiş sorgudan.
  - 1 – 3 s.n. tərkibli.
  - Diaqnostikanın cihazlar metodundan.
  - √ 2 – 3 s.n. tərkibli.
  - Şəxsi sorğu şkaladan.
- 500.** Erqonomik təminatın məqsədi nədir ?
- Katostrof və qəzaların ixtisarı.
  - Texniki alətlərin mənimsəməsində müddətin ixtisarı.
  - √ Texniki alətlərin potensial imkanlarının maksimal realizasiyası.
  - Operatorun iş qabiliyyətinin artırılması.

- Yuxarıda qeyd edilənlər.